

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 12:46:43)

Kolege poslanice i poslanici,
Počinjemo rad.

Primjenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno je da postoji kvorum potreban za početak sjednice jer je prisutna većina od ukupnog broja poslanika.

Otvaram Prvu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2024. godini Skupštine Crne Gore 28. saziva.

Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu, dnevni red predložio saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru na Kolegijumu predsjednika Skupštine. Član 10 Zakona o Prijestonici propisuje da se prva sjednica redovnih zasijedanja održava u Prijestonici.

Želio bih sada zbog tragičnih događaja koje smo imali u susjednoj Bosni i Hercegovini, da vas pozovem da minutom ćutanja odamo poštu žrtvama poplava u Jablanici. I danas imamo jednu vrlo tužnu vijest da je radnik Montekarga u Nikšiću Nikola Vujadinović poginuo vršeći svoje radne obaveze, pa vas molim da minutom ćutanja odamo počast.

Minut ćutanja.

Slava im.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda treba da usvojimo zapisnik i to sa Druge, Pete, Sedme i Osme sjednice Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2024. godini. Da li neko od poslanika ima primjedbe na zapisnik? Konstatujem da nema. Saglasno Poslovniku Skupštine, konstatujem da su usvojeni zapisnici sa navedenih sjednica bez primjedbi.

Prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda.

Predlog dnevnog reda imate u sazivu, a gospodina Konatara koji se javio za proceduru. Molim vas, na osnovu kojeg člana tražite proceduru?

MILOŠ KONATAR (09.10.24 12:48:56)

Tražim proceduru po dva osnova, pa ako može shodno tome da mi date vrijeme.

Dakle, tražim proceduru po osnovu člana 85 Poslovnika kojim je predviđeno da na sjednicama redovnog zasijedanja opozicija ima jednu tačku dnevnog reda na naš predlog. Vi, kao predsjednik Skupštine nam niste dali tu mogućnost da mi kao opozicija kandidujemo tačku dnevnog reda mi nismo imali ni kolegijum na kome smo mogli da kandidujemo tačku dnevnog reda tako da jasno je valjda svima da po osnovu člana 85 je prekršen Poslovnik, to možete i pogledati pa vas za ubuduće molim da ipak na to obratite pažnju dozvolite ono što je minimum mogućnosti koje su predviđene Poslovnikom za ... pozicije u Skupštini Crne Gore, a čekam odgovore pa ću imati drugu proceduru.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 12:50:07)

Hvala.

Dakle, opozicija ima to pravo, i niko to pravo ne osporava, ali mi nismo imali nikakav predlog da ste vi stavili u skupštinsku proceduru s potpisima opozicije, predlog tačka dnevnog reda, ne bi bilo nikakvog problema, a mi smo imali kolegijum 24.septembra, nije to tako daleko da niste mogli da stavite u proceduru tačku dnevnog reda oko koje se usaglasila opozicija.

Izvolite.

MILOŠ KONATAR (09.10.24 12:50:45)

Do sad je praksa bila da vi kao predsjednik Skupštine na sjednici kolegijuma date predlog vaš za dnevni red i da date mogućnost da se šefovi predsjedničkih klubova parlamentarna opozicija poslije toga izjasne. Vi to niste uradili zbog toga što se kaže za prosutim mlijekom nećemo plakati, u ovom dijelu je Poslovnik prekršen. Moj apel ka vama da ubuduće vratimo tu praksu sjednica kolegijuma gdje će se dati opoziciji mogućnost da predloži tačke dnevnog reda. I sada, ako bih mogao evo još jedan, ali ovo je novi član po kome je prekršen Poslovnik, pa ako bih moglo da se odmah dobije vrijeme. Da, radi se o tački Poslovnika 86, ako se ne varam, stav 2 gdje je rečeno da na dnevnom redu mogu biti zakoni u skladu sa Ustavom, zakonima i drugim pravnim aktima države Crne Gore. Smatram da je zakon o kome će se danas ponovo glasati Zakon o Razvojnoj banci u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore, a time i sa ovim članom Poslovnika, jer imamo jasnu poruku, kroz mišljenje Centralne banke o tom predlogu zakona, da se krši nekoliko direktiva i

pravila, na šta je ukazala Evropska komisija. U Ustavu stoji, da će mi kao država biti posvećeni evropskim i evroatlantskim integracijama, a ako mi danas na dnevnom redu imamo Zakon koji može blokirati ili usporiti evropske integracije Crne Gore, mislim da na taj način kršimo Ustav Crne Gore. I ja apelujem na vas i na kolege poslanike da danas ne glasamo za Zakon o Razvojnoj banci Crne Gore jer u suprotnosti sa evropskim integracijama Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 12:53:05)

Evo, ova država ima i Ustavni sud koji može da se odredi u odnosu na svaki zakon koji se izglasao u ovom parlamentu, tako da postoji i instanca koja može da u odnosu na eventualno grešku koju bi napravio ovaj parlament da izreče određenu sankciju i da mi imamo priliku da korigujemo ono što nije bilo dobro. Hvala vam. Mogu da idem dalje?

Gospodin Mugoša ima proceduralno, izvolite. Samo recite mi koji član.

BORIS MUGOŠA (09.10.24 12:53:45)

Pa vi znate da ja znam članove Poslovnika, a vi ih ne znate, ali da bih Vam pomogao član 90 utvrđivanja kvoruma, pa mi objasnite vaš performans od 30.septembra, gdje ste otvorili pred praznom salom sjednicu Parlamenta i zaključili sjednicu koja nije mogla ni da počne, na osnovu kog člana ste otvorili i zaključili pred praznom salom to je pod jedan, pod dva da nam dostavite dopis Vlade na osnovu kojeg ste odgodili, a niste mogli da odgodite nego ste samo mogli otkazati zašto krijete dopis Vlade od 30.septembra nema ga na sajtu Skupštine, a krijete ga zato što taj dopis ne može biti osnov za ono što ste vi uradili onoga puta jer se zna kako se otkazuju sjednice - ne mogu se odgoditi. Tako da vas molim da ne pretvarate Skupštinu da je vaša. Skupština je svih 81 poslanika i ako imate neki dopis koji je vama osnov za nešto mora da bude upoznat svaki poslanik i ako imate nešto da kažete kažite u press dijelu Skupštine, a ne da vi pred praznom salom samoinicijativno otvarate i zaključujete sjednice bez ikakvog pravnog osnova.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 12:55:07)

Dakle, ja nijesam se obraćao tog dana poslanicima samo sam obavijestio javnost i prihvatam ovu korekciju da sam to mogao da uradim i u press sali, uradio sam sa mjesta predsjedavajućeg, evo prihvatam tu korekciju koju vi sada saopštavate. Dopis Vlade imamo, što nije objavljeno na sajtu raspitaću se, vjerujte da ne znam što to nije objavljeno na sajtu, ali da je neko od predsjednika i potpredsjednika blokirao da se to ne objavi na sajtu to nema nikakve veze sa nama. Objavljen će biti na sajtu, pozivam stručne službe da objave na sajtu taj dopis koji smo dobili od Vlade i da se procedura poštuje. Hvala.

Možemo da idemo dalje?

BORIS MUGOŠA (09.10.24 12:55:52)

Nisam Vam rekao da ste vi blokirali nego sam rekao da ga nema na sajtu, a ja vam kažem zašto ga nema. Ja vam govorim da poznajem procedure, ne može Vlada od vas da traži da odlažete sjednicu vanrednog zasijedanja, jer se vanredno zasijedanje završavalo toga dana, ne može ona od vas da traži da vi prebacujete tačku iz vanrednog u redovno, jer je to vaša stvar. Kad počne redovno zasijedanje Vlada se ne pita o njenom redu nego isključivo nadležnost vas i kolegijuma.

Prema tome, ja znam zbog čega 30.septembra nije održana sjednica - jer ste vi trebali da zaštitite koalicione partnere od izvornog debakla, ali vas molim sledeći put da vaše unutar koalicione odnose zaštitite i tako dalje ne može da bude iznad procedura i ne može da bude na uštrb održavanja sjednica Parlamenta. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 12:56:47)

Snažno podržavam poštovanje procedura, zna se procedura o kojoj predlagač može da povuče neki akt koji je predložio.

Gospodine Miloviću, izvolite na osnovu kojeg člana vi isto tražite proceduralno?

NIKOLA MILOVIĆ (09.10.24 12:57:02)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Proceduralno se javljam i dozvolite da u ovoj kratkoj proceduri vas kao predsjedavajućeg i sve poslanike crnogorskog Parlamenta pozovem da dobro razmislimo prije usvajanja Zakona o Razvojnoj banci imajući u vidu da predloženi zakon nije u skladu sa Ustavom Crne Gore, pravnom regulativom, a posebnom sa onim što je vezano za naš evropski put. Takođe, više je razloga koji se tiču same ekonomije i dozvolite da jedna možda i dobra ideja koja se odnosi na Zakon o Razvojnoj banci ne bude neka vrsta kočnice vraćanja koraka unazad da imamo izvjesno "kasapljenje samog zakona nakon njegovog možda eventualnog ponovnog usvajanja", jer ako je ovaj Parlament deklaratorno iako su građani Crne Gore deklaratorno za ono što je evropski put Crne Gore dozvolite da budemo i kredibilan partner na tom putu, a da taj partner s kojim sa Evropskom unijom gradimo kroz sistem samog uvjerenja. Ajmo danas da ipak taj zakon ne izglasamo, da prođe kroz javnu proceduru, da prođe kroz javnu raspravu, da stručna javnost da ono što je bitno u tom dijelu, isto što je naše evropske partnere i onda zajednički dođemo da situaciju u kojoj će ja sam siguran većina parlamentaraca usvojiti taj zakon. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 12:58:37)

Vi ste, univerzitetski profesore, izašli iz izvornog okvira proceduralnih intervencija, poslali ste političke poruke.

Da bismo utvrdili dnevni red dozvolite da vas obavijestim da je Vlada Crne Gore predložila da se dnevni red dopuni sa Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskim i srodnim pravima i Predlog Zakona o elektronskim komunikacijama.

Prelazimo na izjašnjavanje, glasaćemo elektronski, taster dva je za, taster tri protiv, taster četiri uzdržan.

Stavljam na glasanje Predlog Vlade da se dnevni red dopuni sa predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskim i srodnim pravima. Izvolite, glasajte.

Izvolite kolege, taster dva je za, taster tri je protiv i taster četiri uzdržani.

Zaključujem glasanje. Glasao je 41 poslanik, 41 za, niko nije bio protiv, bio je jedan uzdržan. Objavljujem da smo uvrstili u dnevni red Predlog zakona i izmjenama i dopunama Zakona o autorskim i srodnim pravima.

Stavljam na glasanje predlog Vlade Crne Gore da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o elektronskim komunikacijama. Izvolite kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasala su 42 poslanika, svih 42 za, nema protiv, nema uzdržanih. Objavljujem da je Skupština prihvatila predlog da se u dnevni red uvrsti Predlog zakona o elektronskim komunikacijama.

Pozivam vas da se izjasnimo o predloženom dnevnom redu u cjelini. Izvolite, glasajte.

Glasalo je 44 poslanika, 43 za, niko nije bio protiv i imao jednog uzdržanog. Objavljujem da je za sjednicu usvojen predloženi dnevni red iz saziva sa prihvaćenim dopunama Vlade Crne Gore.

Poštovani poslanici, danas je 9.oktobar, nalazimo se na Cetinju. Ovo je važan dan i za istoriju ovog grada i naše prestonice, želim da vas obavijestim da sam, u skladu sa članom 48 Poslovnika Skupštine ,zajedno sa ovlašćenim predstavnicima generalnog sekretarijata Skupštine donio odluku o novom vizuelnom identitetu logu Skupštine Crne Gore, koji je oličen u reprezentativnom objektu u koji i sada zasijedamo, zgrada nekadašnje Zetske banovine u kojoj su se, nakon Drugog svjetskog rata, nalazile sve najvažnije institucije Republike Crne Gore. Na taj način želimo kao Skupština Crne Gore da uvažimo i našu prestonicu, da uvažimo nas kao poslanike i da govorimo koliko je značajan i ovaj grad i koliko je značajno za sve nas što imamo privilegiju da budemo nastavljači onog velikog djela. Ovo će biti novi logo Skupštine Crne Gore, ova zgrada u kojoj danas zasijeda Skupština Crne Gore.

Danas je 9.oktobar, 90 godina je od kako je pala prva žrtva fašizma u Evropi, a to je bio viteški kralj Aleksandar Karađorđević od Jugoslavije. Jedini kralj koji je rođen u ovome gradu, unuk Nikole Petrovića Njegoša, kralja Crne Gore, jedna velika istorijska ličnost koji zaslužuje da mu ovdje na Cetinju pomenemo ime i da kažemo da je to bila prva žrtva fašizma u Evropi, on i ministar spoljnih poslova Francuske Luj Bartu. Imamo našta da se oslonimo, imamo pred kim i sa čim pred svijetom da se pokažemo. Tako da ,poštovani građani Cetinja, poštovani građani Crne Gore, poštujući veliku istoriju ovoga grada, ali poštujući veliku istoriju i naših dinastija imamo privilegiju danas da vas pozdravimo i da se sjetimo da je prije 90 godina u Marselju ubijen od strane fašizma viteški kralj Aleksandar Karađorđević od Jugoslavije.

Izvolite, gospodine Nikoliću, samo recite koji član.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.10.24 13:04:20)

Imam pitanje za Vas.

Pozivam Vas da nam samo još jednom objasnite na osnovu kojeg člana i na osnovu kojeg akta ste Vi dali sebi za pravo da donosite odluku o vizuelnom identitetu Skupštine Crne Gore u ime svih poslanika i u ime građana Crne Gore čiji su poslanici izabrani predstavnici?

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:04:47)

Član 28. Generalni sekretar utvrđuje vizuelni identitet i logo Skupštine, utvrđuje web sajt Skupštine, kao i naloge od Skupštine na društvenim mrežama, uz prethodnu saglasnost predsjednika Skupštine. Dakle, čitam Vam Poslovnik, lako ćete ga otvoriti. Da, generalni sekretar, odnosno, kaže, ovlašćeno lice iz generalnog sekretarijata, ja kažem generalni sekretar, a ako Vama se ne sviđa ovaj vizuelni identitet i prestonica u kojoj danas zasijedamo i gdje su svečane Skupštine Crne Gore ja mislim da bi dobro bilo da o tome onda obavijestimo i javost. Izvolite, ja sam Vam pročitao, gospodine Nikoliću, član Poslovnika.

Poštovani poslanici, stekli su se uslovi.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.10.24 13:05:57)

Gospodine Mandiću, dobro je da ste dali odgovor i dobro je da ga je čula cijela crnogorska javnost. Ovo je nastavak zloupotrebe institucije Skupštine Crne Gore sa Vaše strane, jer bi bilo elementarno pristojno i korektno da ste o ovome porazgovarali na Kolegijumu predsjednika Skupštine sa šefovima poslaničkih klubova i upoznali nas sa ovim što je Vaša ili ideja generalnog sekretara. Čija god da je, a Vi nam potvrđujete da je Vaša i to je jasno, da nam sada sugerirate da ste prekršili Poslovnik, jer ste pročitali član na osnovu kojeg to radi generalni sekretar uz prethodnu Vašu saglasnost, što znači da generalni sekretar to predloži zahvaljujući Vašoj inicijativi, simbolika je jasna. Iz tog razloga se Vi pozivate na Zetsku banovinu u vremenu kad je Crna Gora izgubila ime, državno dostojanstvo i dio svoje teritorije, a Zetska banovina bila pokrajina u sastavu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

Dakle, poštovani građani, jasno je šta radi predsjednik Parlamenta, a nadam se da vam je jasno i šta radi parlamentarna većina koja dozvoljava ovu hajdučiju i ovo nasilje u Parlamentu Crne Gore.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:07:31)

Gospodine Nikoliću, mi možemo na prošlost da gledamo različito, ali imamo ciljeve oko kojih smo se svi ovdje zajednički okupili, od kojih je najvažniji pristupanje ove zemlje Evropskoj uniji. Ova priča koju smo imali i gdje sam ja inicirao, da ne nosi neko nikakvu žalost na generalnog sekretara ili bilo koga iz sekretarijata, želeći prvenstveno da uvažim prestonicu Cetinje, ovu zgradu u koju su donošene najvažnije odluke i prije 1945. i nakon 1945. godine, u kojoj zasijeda Skupština Crne Gore, ja mislim da nema Cetinjana i građana Crne Gore koji se danas ne raduje ovoj činjenici da mi uvažavamo i poštujemo našu prestonicu, jednu od najljepših istorijskih zgrada u Crnoj Gori. Dakle, to su stvari koje su fakat.

Kako ćete vi to da tumačite, kako ćete vi da izvlačite zaključke, vjerujte manje mi je važno. Ništa nije prekršeno, sve je ispoštovano, sve je uvaženo, vjerujem da ćemo pronaći načina da radimo zajednički oko budućnosti i to je ono što je, ja procjenjujem, vama bitno.

Izvinite, proceduralno, ali Vi ste sada ušli, izvinite, ali imamo već dvojicu prijavljenih za proceduru, pa ćete posle kaka oni završe.

ANDRIJA NIKOLIĆ (09.10.24 13:09:08)

Nijeste me impresionirali, ni mene, a siguran sam, ni ukupnu crnogorsku javnost Vašim respektom i pijetetom prema Cetinju. Par godina unazad vaš referat o Cetinju je glasio da je riječ o malom selu podno Lovćena, želeći valjda da mu na taj način odate istorijsko priznanje za ono što je uloga Cetinja u razvoju ove države.

Gospodine Mandiću, dovoljno smo pametni iiskusni ljudi da znamo šta je vaša osnovna ideja vodilja u radu kao predsjednika Parlamenta. Dakle, vi pokušavate da preoblikujete karakter prvo ove institucije, a

onda i države Crne Gore. Ne bavite se vi slučajno tim temama, malo zastavama, malo izmjenama Ustava, sada mijenjate logo Skupštine i jasna je poruka koju vi šaljete, to je vaša politika. Ali, još jednom ponavljam, takvo ponašanje aminuje parlamentarna većina. Zbog toga vi gušite parlamentarnu većinu u tom zagrljaju, a građani Crne Gore to kažnjavaju. Nastavite to da radite do jedne ure, a onda ćemo da se pogledamo u oči i da svedemo račune.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:10:40)

Hvala vam, gospodine Nikoliću.
Izvolite, gospodine Adžiću, vi ste rođeni Cetinjanin.

FILIP ADŽIĆ (09.10.24 13:10:45)

Gospodine Mandiću, žalosno je što, poučeni, vjerovatno, radom svog mentora koji je s crnogorskog primorja došao da šalje kao neke pomiriteljske poruke, tako vi promovirate s ovog mjesta ljubav prema Cetinju i pozivate se na ljude koji ni u jednom Cetinjaninu, a vjerujem ni u jednom Crnogorcu, ni u jednom patrioti ne izazivaju ništa pozitivno. Čovjeku koji se ogriješio o svojoj porodici, a ne o Crnoj Gori.

Tako da je ovo nastavak vaše provokacije prema svim ljudima koji vole ovu državu, prema svim ljudima koji se osjećaju kao nacionalni Crnogorci i ja od vas to i očekujem. Vi radite samo ono što jeste vaša agenda, ali je dobro da građani Crne Gore, da građani, prije svega, Cetinja vide i kakav je odnos vaših partnera u vlasti prema Cetinju, prema pokušaju prekrajanja istorije, prema promovisanju onih ljudi koji su najviše zla nanijeli Crnoj Gori i to upravo s ovog mjesta, upravo s Cetinja. To pokazuje beskičmenost vaših koalicionih partnera i pokazuje da su oni zarad vlasti spremni da slijede vašu politiku i dobro je da građani to vide.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:12:02)

Građani Cetinja i građani Crne Gore su čuli vas, a čuli su i mene.
Ima li još neko da je prijavljen?
Gospodine Huter.

OSKAR HUTER (09.10.24 13:12:10)

Poniženje za ovaj grad je da Andrija Mandić sedi ispod grba kojeg sedi. Zaslužuje Prijestonica Crne Gore da se na simbolima Skupštine Crne Gore, na logotipu da se nađe jedan simbol Cetinja. Svakako to nije, gospodine Mandiću, zgrada zetske banovine. Zašto. Veliki broj simbola ima ovaj grad koji bi trebalo da budu ispred ovoga. Kontekst u koji želite da smjestite Aca Palikuću i ovo što radite je sraman. Vjerujem da je ovo vaš dug prema gospodinu Vučiću koji vas je izribo i koji je razočaran svim onim što je uložio i zbog toga vi činite ovo što činite. Nećete još dugo.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:13:17)

Neka se ovdje izlije sva žuč koja treba da se izlije, ali da idemo dalje.
Kolege poslanici, stekli su se uslovi da pređemo na izjašnjavanje o predlozima zakona o kojima smo obavili pretres. Prelazimo na ponovno odlučivanje o Zakonu o Razvojnoj banci Crne Gore.
Ko će od vas dvojice? Vi ste se već jednom javljali, gospodin Nenezić je iza vas.
Izvolite, gospodine Neneziću.

BRANISLAV NENEZIĆ (09.10.24 13:14:15)

Dozvolićete mi jer ono na šta ću napraviti osvrt je nešto što treba sve nas da interesuje.
Danas smo spomenuli i žrtve istorijske. O tome koji je značaj pomenute žrtve za istoriju Crne Gore najbolje mogu da govore potomci i ljudi koji su 1918. godine napustili ovu zemlju i nikada se nisu vratili, a ja ću se osvrnuti na jednu drugu stvar. Pričate o žrtvama. Današnju Skupštinu, današnju dopunu dnevnog reda

trebali smo početi izmjenom Zakona o postupanjima prema maloljetnicima u krivičnom postupku. Danas cijela Crna Gora treba da slavi ako je van životne opasnosti i ako se spasi moj mladi sugrađanin Daris Mujić koji je prije dva dana bio žrtva vršnjačkog nasilja i umalo izgubio svoj život na najsvirepiji način.

Mi u usvajamo ovdje IBAR zakone, ovdje usvajamo direktive koje nam neko pošalje, ovdje usvajamo zakone koji su predmet političkog dogovora i političke korupcije, a djeca nam u školama nisu bezbjedna i djeca nam na ulaze u škole skoro gube svoje živote.

Mislim da ste vi kao predsjednik Skupštine mogli da napravite osvrt na jedan ovakav događaj i da apelujete i od Ministarstva unutrašnjih poslova i od Vlade Crne Gore usvajanje zakona. Hoćemo u Evropsku uniji, s kim? Niko od omladine nam neće ostati jer nisu bezbjedni u školu da idu. Znate li kako se osjeća otac koji je u ponedjeljak ujutro zamoljen od svog djeteta da ne ide u školu jer je znao što će mu se desiti? O tome treba da brinemo.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:16:20)

Gospodine Neneziću, ovdje je poginulo 60 mladih ljudi u obračunu dva kriminalna klana. Apelovali smo kao što apelujemo i za ovo.

Izvolite, vi ste se proceduralno javili.

BORIS MUGOŠA (09.10.24 13:16:45)

Vi da ste predsjednik Skupštine Crne Gore i da ste čovjek s integritetom s toga mjesta bi poručili Dačiću koji je rekao jutros da je svako selo u Crnoj Gori organizovani kriminal, ali vi to ne smijete jer imate isti narativ kao oni. Što god vam kažemo vi pominjete dvije kriminalne grupe. O tome ste trebali da pričate i da budete predsjednik ovoga parlamenta. To što neko sa strane urušava integritet ove države vi treba da branite. Javio sam se zato što dovodite u vezu to što je neko izboden nožem u Baru, što je najozbiljniji problem, dovodite u vezu s dva klana ovdje. Je li vam to odgovor na tu priču. Bavite se logom. Logo vam je najvažniji. Znate li zašto vam je najvažniji logo. Zato što drugu politiku nemate nego pomamljujete ovaj narod, a beskičmenjaci su dio prošlosti zato što nemaju kičmu političku i spuštene su im glave umjesto da se jave i kažu šta radite, čovječe, to, kakvi logo u ovom ludilu što nam se dešava. Mi pričamo o logu. Dajte više, ljudi, unormalimo se. Nama će logo da riješi probleme u Crnoj Gori.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:18:00)

Slušajte, ova parlamentarna većina i Vlada Crne Gore će da riješi pitanje organizovanog kriminala kao što i do sada rešavamo. Nismo bili pripadnici stare vlasti koja je pospješivala i formirala ta dva klana.

BRANISLAV NENEZIĆ (09.10.24 13:18:23)

Imate jednu obavezu. Kao predsjednik Skupštine, nakon mog izlaganja, treba da se izvinite porodici Mujić zato što ste slučaj koji se prije dva dana desio u Baru poistovijetili sa sukobom organizovanih kriminalnih grupa.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (09.10.24 13:18:46)

Gospodine, nije tačno da sam to poistovijetio.

Prvo, gospodo, svi želimo tom dječaku da sve bude u redu s njegovim zdravljem i znamo da se ulažu naponi i medicinski i svaki drugi da se saniraju te teške povrede i svi se molimo bogu da mu pomogne. Oni koji su to uradili otkriveni su, odgovaraće pred zakonom i to je ono što može da uradi država. To je najvažnija stvar, mi imamo osim tog problema, imamo još i te tragedije koje su se desile, imamo i druge tragedije, ali ste se vi fokusirali i samo se usmjerimo na jedno, a evo ja pominjem ovaj slučaj ovog čovjeka što je bio na Cetinju prije neki dan. Pa čovjek je mrtav, čovjek je ubijen, mi ne možemo da se pravimo da se to nije desilo. Ali, da se više ne zloupotrebljavaju procedure.

Prelazimo na ponovno odlučivanje Zakona o razvojnoj banci Crne Gore.

Čuli ste šta su poručile kolege iz opozicije.

Podsjećam da je Skupština na sjednici Četvrtog vanrednog zasijedanja u 2024. godini 17. avgusta donijela Zakon o razvojnoj banci Crne Gore.

Predsjednik Crne Gore obavijestio nas je 23. avgusta 2024. godine, svojim dopisom o razlozima vraćanja na ponovno odlučivanje navedenog zakona, saglasno članu 94 stav 1 Ustava Crne Gore.

Odlučuje se većinom glasova pristunih poslanika.

Stavljam na ponovno odlučivanje Zakona o razvojnoj banci Crne Gore.

Kolege, izvolite glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 43 poslanika, 42 su glasala za, jedan protiv, nema uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština ponovo izglasala Zakona o razvojnoj banci Crne Gore.

Poštovani poslanici, poštovani ministre, poštovani građani Crne Gore, ja sada dajem pauzu, nastavićemo zasijedanje sutra u Podgorici u 11,00 časova.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.10.24 11:19:50)

Dame i gospodo, kolege poslanici,

Nastavljamo Drugu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja u 2024. godini, prelazimo na pretres o **Predlogu Zakona o elektronskim komunikacijama.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Nik Gjeloshaj, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja i Marija Čvorović vršilac dužnosti generalne direktorice Direktorata za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar.

Hvala vam predstavnici Vlade što ste tu.

Sjednici prisustvuje i Mladen Antonijević, samostalni savjetnik u Direktoratu za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar. Izvjestioci Odbora su Seid Hadžić, Zakonodavnog odbora i Jelena Božović, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Proceduralno imamo prijavljenu gospođu Andrić Jelenku.

Izvolie.

JELENKA ANDRIĆ (10.10.24 11:20:58)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Imam potrebu da, kao žena, proceduralno reagujem povodom jučerašnjeg reagovanja funkcionera SD-a na obraćanje uvažene ministarke Majde Gorčević. Naime, na društvenoj mreži X funkcioner Socijaldemokrata Đuričković se na uvredljiv, ponižavajući, nada sve seksistički način obratio ministarki Gorčević, pa bih iskoristila ovu priliku da poručim ministarki da očigledno ono što radi vrlo kvalitetno čim politički oponenti traže upravo ovakve izraze za obračune sa njom, nije prvi, ali nadam se da je posljednji put.

Takođe, htjela bih gospodinu Đuričkoviću da poručim sa ovog mjesta da ubuduće nema potrebe da prevodi crnogorske političarke, jer vrlo jasno izražavamo svoje stavove i nikada se nije desilo u istoriji crnogorskog parlamentarizma da su žene puzale, klečale ili se saginjale pred bilo kim, ponajmanje pred predsjednicima Skupštine, Vlade ili drugih političkih zvaničnika. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.10.24 11:22:18)

Ne znam o čemu se radi, nijesam pročitao taj tekst, ali mislim da ovaj Parlament je svoj odnos prema gospođi ministarki saopštio vrlo jasno i glasanjem u ovom Parlamentu i imamo i naš Ženski klub u Parlamentu koji se predano bori za prava žena i prava političarki koje učestvuju u političkom životu Crne Gore. Ne znam o čemu se radi, ali ako je to nešto što treba da osudi ovaj Parlament i upereno je protiv žena svakako da mi kao Parlament nećemo pobjeći od toga, ali da čujemo predsjednika SD-a.

BORIS MUGOŠA (10.10.24 11:23:03)

Samo ću jednu stvar da kažem.

Dodirnih tačaka sa istinom nema ovo što je koleginica rekla. Prvo, mislim da je ovo zloupotreba, pod jedan, zato što poslanici nijesu upoznati sa tom izjavom nego se koristi ovaj prostor da bi se ubirali politički poeni. Floskula - *saginjati neće* je floskula koja se u političkom životu, a vi dobro znate, da se sad ne pozivam se na zemlju iz okruženja, postoji da znam 35 godina na javnoj sceni i zna se što je suština tog narativa. Kad se kaže da se neko *saginjati neće* znači neće kičmu savijati nego će štiti svoj integritet i vi to dobro znate da

je to politički narativ. Mislim da je vrlo nekorektno, samo zbog toga što nemate određene argumente da se suprotstavite argumentima nekih ljudi iz drugih partija, vi koristite ovu vrstu manipulacija. Vi dobro znate mene i moju ulogu u Ženskom klubu gdje dvije godine trpim razne uvrede zbog toga što sam pridruženi član i razne etikete koje mene ne interesuju. Samo ću vam reći da sam pomislio i sekunda da je to namjera toga narativa u startu bih ga uklonio zato što bih toj osobi sugerisao da to ne smije tako. Nemojmo političke narative koji su poznati tri i po decenije i kojima nije namjena ta koja se želi imputirati koristiti u dnevno-političke svrhe.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.10.24 11:24:54)

Čuli smo, gospodine Mugoša, hvala.

Samo trenutak. Ne znam koliko je sve bilo vezano i utemeljeno na Poslovniku i prvo i drugo javljanje, ali kada se već otvorila ova tema najgore bi bilo da se ona i ne zatvori pred javnošću Crne Gore.

Imate minut, gospođo Andrić.

JELENKA ANDRIĆ (10.10.24 11:25:18)

Zahvaljujem, predsjedniče na prilici i svjesna sam da sam prekršila proceduru i u prvom javljanju, ali mislim da mi je apsolutno dužnost, prije svega kao političarki, da javno kažem ono što osuđujem. Evo zbog građanki i građana Crne Gore da pročitam navedeni tweet. Na jučerašnje oglašavanje Ministarstva evropskih poslova, konkretno ministarke Majde Gorčević, Miloš Đuričković na mreži X piše: *Da vam prevedem na crnogorski, prevodi ministarku sljedećim riječima, Dragi građani, prije svih Crnogorci, sagnite se Mandiću malo jače, kao mi jer...*", onda citira dio teksta koji je ministarka u svom reagovanju napisala.

Ono što želim danas ovdje da pošaljem poruku svim političkim subjektima u Crnoj Gori da u trenutku kada se naše društvo suočava sa porastom mizoginije, fizičkog nasilja prema ženama, vršnjačkog nasilja, zaista zabrinjava da ovakva poruka dolazi iz političkog subjekta gdje imamo primjer da je predstavница upravo tog političkog subjekta u prošlosti bila meta ovakvih napada. Svi znamo o kome govorim i zaista je zabrinjavajuće i nedopustivo da upravo član te političke partije iznese ovakve stavove.

Nema potrebe, ponavljam, da se političarke u Crnoj Gori kvalifikuju, kao neko ko treba da se sagne ili prevodi.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.10.24 11:26:54)

Gospođo Andrić, prije nego što dam riječ gospodinu Mugoši, dakle, Vi ste prozvali imenom i prezimenom konkretnog funkcionera te stranke, nijeste pominjali gospodina Mugošu koji je pridruženi član Ženskog kluba i znamo koliko je pažljiv u tim odnosima, to svi znamo. Sada gospodin Mugoša, prije nego što mu dam riječ zamolio bih ga, ovdje Vi nijeste pomenuti pomenut je Vaš jedan stranački funkcioner, a za jednu šalu koju je napravio jedan ministar u susjedstvu sa novinarkom koja mu je poznanica na kraju je morao da podnese ostavku.

Izvolite, gospodine Mugoša.

BORIS MUGOŠA (10.10.24 11:27:38)

Prvo, kolega Mandiću, nemojte da me branite da Vas zamolim, to je pod jedan. Sad da li se Vi radujete vjerujte mi, samo Vam ponavljam, nemojte da me branite, a osmjese vaših kolega iz kluba govore koliko su oni svjesni problematike ženskih prava, ali dobro, drugom prilikom ćemo to.

U ovom slučaju mislio sam da će kolege reagovati kad je jedan visoki zvaničnik druge države brutalno izvrijeđao ministarku Gorčević, pa su predstavnici, funkcioneri te partije na državnom nivou ćutali. Ćutali su funkcioneri te partije, premijer i ministar vanjskih itd. i potpredsjednici.

Sa druge strane nemojte da manipulišete, nema ovo veze sa tim što se želi imputirati, radi se o političkoj floskuli, da li je ona adekvatna ili je dobro izvagana ne možemo o tome da pričamo. Da vam isto kažem u tom istom Ženskom klubu ne postoji saglasnost oko ovakvog tumačenja.

Zahvaljujem svim kolegicama iz Ženskog kluba koji nijesu htjeli da prihvate ovakvu vrstu manipulacija jer uloga Ženskog kluba nije ova u što se, možda, Ženski klub pretvara jer sam dosta uložio, zajedno sa kolegicama da se formira Ženski klub, i neću dozvoliti da taj Ženski klub, dok sam god u njemu kao pridruženi član, služi kao alatka za obračun sa političkim neistomišljenicima. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.10.24 11:29:31)

Hvala.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje?

Izvolite, ministar Nik Gjelošhaj.

Izvolite, ministre.

NIK GJELOSHAJ (10.10.24 11:29:41)

Hvala, uvaženi poslanici i poslanice.

Predlog zakona o elektronskim komunikacijama, usvajanje ovog zakona o elektronskim komunikacijama predstavlja važan korak ka unapređenju sektora elektronskih komunikacija u Crnoj Gori i osim što unapređuje regulatorni okvir doprinosi stvaranju povoljnijeg poslovnog ambijenta i modernizaciju tržišta elektronskih komunikacija, a time privrednog i društvenog razvoja države. Takođe, omogućava obezbjeđivanje pristupa i korišćenja mreža veoma velikog kapaciteta za sve građane i preduzeća.

Ovaj zakon koji transponuje Direktivu 1972/2018 EU predstavlja preduslov za privremeno zatvaranje Poglavlja 10 što je ključan korak u procesu evropskih integracija. Pomenutom direktivom se utvrđuje pravni okvir za uređenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronskih komunikacionih usluga, povezane opreme i povezanih usluga. Nadalje, njom se uređuju obaveze Nacionalnog regulatornog tijela i obezbjeđuje jačanje njegove nezavisnosti i omogućava usklađena primjena regulatornog okvira u cijeloj Uniji, pa i državama kandidatima za članstvo.

Predlogom zakona o elektronskim komunikacijama izvršena su značajna unapređenja određenih rješenja u odnosu na važeći zakon, a one se odnose na:

- mjere za olakšavanje i podsticanje izgradnje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, među kojima i koordinisana izgradnja u cilju smanjenja troškova izgradnja novih mreža veoma velikog kapaciteta;

- unapređuje zaštitu korisnika;

- unapređuje univerzalne usluge, veći stepen pregleda, transparentnosti i objavljivanje podataka i

- nezavisnost Agencije u institucionalnom, organizacionom, političkom i finansijskom smislu.

Predlogom novog Zakona o elektronskim komunikacijama Crna Gora će u potpunosti ispuniti ciljeve postavljene u evropskom elektronskom sistemu i obezbijediti potpuno nezavisne agencije za elektronske komunikacije i poštanske usluge.

Novim zakonom uvode se ključne reforme koje jačaju institucionalnu, organizacionu i finansijsku autonomiju Agencije u skladu sa zahtjevima Evropske komisije. Poseban naglasak stavljen je na zaštitu Agencije od političkog i tržišnog uticaja osiguravajući njegovu nezavisnost u donošenju regulatornih odluka, raspodjeli frekvencija i nadzor tržišta. Možemo li da nastavimo predsjedavajući?

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:32:49)

Samo da omogućimo ministru da da uvodno izlaganje.

Ministre, izvolite.

Kolege, zamolio bih samo da obezbijedimo malo reda.

Hvala.

NIK GJELOSHAJ (10.10.24 11:32:59)

Agencija ima autonomiju u finansijskom planiranju i izvršenju budžeta, kao i jasno definisane procedure za imenovanje i razrješenje članova Savjeta i direktora, čime se sprečava svaki spoljašnji uticaj. Kroz ove reforme novi zakon garantuje da Agencija funkcioniše potpuno nezavisno, u skladu sa okvirom i zahtjevima Direktive.

Komentari Evropske komisije dostavljeni su nakon utvrđivanja Predloga zakona o elektronskim komunikacijama na sjednici Vlade od 14. septembra 2024. godine. Evropska komisija je tim povodom, između ostalog, istakla da predložena procedura izbora članova Savjeta ispunjava sve zahtjeve propisane Direktivom, uključujući i javnost postupka, otvorenost za sve zainteresovane kandidate, kao i postojanje nezavisne komisije sastavljene od različitih stej holdera čime se obezbjeđuje ostvarivanje ciljeva Direktive.

Nadalje, ukazuje na to da je veoma važno obezbjeđivanje integriteta i nezavisnosti članova Savjeta u cilju postizanja političke nezavisnosti i profesionalizacije Agencije, u skladu sa zahtjevima Direktive, što ovaj predlog zakona i predviđa. Takođe, ukazano je značajnim što Predlog zakona unaprijed predviđa uslove pod kojima članovi Savjeta mogu biti razriješeni čime se dodatno doprinosi punoj harmonizaciji sa EU zakonodavstvom.

U cilju dodatnog unapređenja teksta zakona, a shodno naknadno dostavljenim komentarima Evropske komisije, pripremljeno 58 amandmana koje je Vlada usvojila i dostavila Skupštini. Pridruživanje Evropskoj uniji predstavlja strateški cilj i prioritet Vlade Crne Gore, a usklađivanje sa evropskim zakonodavstvom u oblasti elektronskih komunikacija ključno je za postizanje tog cilja, te preduslov za privremeno zatvaranje Poglavlja 10. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:34:51)

Zahvaljujemo ministru.

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne.

Pitam poslanike ko želi riječ, prijavljen je poslanik Dejan Đurović.

Poslaniče Đurović, izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (10.10.24 11:35:13)

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče, dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani Crne Gore, Imam dva razloga za javljanje, prvi je da smo uvažene kolegice Jelene Božović i ja podnijeli amandman od kojeg smo danas odustali, ali htjeli smo prosto da pokažemo jedan slijed događaj kojim dolazi do izmjene biranja članova Savjeta EKIP-a u Crnoj Gori. Taj isti poredlog, koji je danas predlog Vlade, je uvažena poslanica Zdenka Popović predložila prije Nove godine zato što je u tom trenutku Savjet EKIP-a bio praktično bez mandata, jer im je istekao mandat i nijesmo imali članove Savjeta EKIP-a. To je bio razlog zašto je uvažena kolegica Popović tada to predložila, nije prošlo, potpuno ispravno u tom trenutku. Dobili smo tada i jedan dopis od naših evropskih partnera, da to nije bilo u skladu sa evropskim pravilima. Danas je to potpuno drugačije, dobili smo sad dopis da je u skladu sa evropskim pravilima i mijenja se taj zakon. Isto tako predlog koji smo poslala Božović i ja kao amandman dali je zapravo bio razlog da pokažemo da nema potrebe da se ingerencije Skupštine mijenjaju iz Parlamenta i da se daju određenim komisijama, da je nama prihvatljivo i da ćemo to zbog evropskog puta prihvatiti. Isto tako tražimo da sve ingerencije Skupštine koje su do sad bile ostanu, bez obzira na neke preporuke koje bi mogle da se pojasne i da dobiju drugi izlaz.

Takođe sam htio da Vas pitam, gospodine Gjeloshaj, obrazloženje za amandman 51. Nijesam dobio informaciju da li je on dobio preporuku naših evropskih partnera ili se ovim amandmanom brišu članovi 163 i 164 i daju se ingerencije Ministarstvu javne uprave. One znače 163 je Zakon je bezbjednosti mreža i usluga i 164 zakon je odmah po nastupanju bezbjednosti i incidenta da se moraju ukloniti. Razlog svemu ovome je znate da su kod raznih izbornih procesa u prošlom periodu, posebno 2016. godine, desilo se da između 15h i skoro 20h i 30 minuta nije bilo Vajber i WhastApp komunikacije što je značajno bilo na štetu tadašnjih opozicionara, jer nijesu mogli da izvrše komunikaciju. Nadam se da se to više nikad neće desiti, da nikad neko više neće uticati na elektornsku kominikaciju u cilju nekih predizbornih ili izbornih aktivnosti. To ne želimo da se dogodi, borili smo se protiv toga i ne želimo da damo mogućnost ministarstvu kod gospodina Drešaja, da ima mogućnost da se prekine komunikacija, a da za to nijesu obaviješteni Savjet EKIP-a ili da u tome se ne uradi odmah Nabolja stvar da pojasnite da neće da se ovim zakonom amandmanom 51 brisanjem članova 163 i 164, da će biti bezbjednost sigurna, i mi tražimo da bezbjednost bude sigurna, zbog nas i zbog kolega iz opozicije, nema potrebe više nikad niti treba da bude prekid komunikacije kojim bi se onemogućila komunikacija bilo kojeg političkog subjekta u određenom vremenskom periodu, posebno u danu kad je to izborna aktivnost. Desilo se 2016. godine, ne želimo da se to nikad desi, bez obzira ko bio vlast, da li bili u ovom trenutku mi vlast, da li nekadašnja opozicija, takve stvari više ne smiju da se dese. Borili smo se protiv toga i tražimo garanciju da se takve stvari više neće desiti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:40:05)

Hvala i Vama, poslaniče Đurović.

Sljedeći je poslanik Boris Mugoša.

Izvolite.

Zahvaljujem potpredsjedniče, poštovani potpredsjedniče Vlade sa saradnicama i saradnicima, uvažene poslanice i poslanici, poštovani građanke i građani,

Danas govorimo o jednom izuzetno važnom zakonu jer reguliše ogromno tržište u Crnoj Gori, tržište elektronskih komunikacija, koja je važna iz mnogo aspekata i iz bezbjednosnog aspekta, ali ga trebamo posmatrati kroz prizmu profita koji se ostvaruje na tom tržištu i zbog toga što ću se kretati u tim pravcima. Reću ću na početku, da zaista ima dosta kvalitetnih iskoraka u ovom predlogu zakona, jer tržište elektronskih komunikacija je toliko dinamično da se dešavaju ogromne promjene i zbog toga zakonodavstvo mora da „trči“ sa tim promjenama, jer prosto nije jednostavno usklađivati non-stop normativni okvir zbog dinamičnosti samog tog tržišta. U tom smislu pozdravljam brojna usklađivanja sa EU direktivama i važnost ovog zakona zbog zatvaranja privremenog pregovaračkog poglavlja za koje vjerujem da će se desiti do kraja godine. Ne zato što je to nevjerovatna zasluga ove Vlade i većine, nego prosto radi se o zakonskom tekstu koji se već duži vremenski period usklađuje i, nažalost, dolazilo je do promjena određenih vlada, promjena ministarstava, nadležnosti i sve je to negdje zakomplikovalo cijeli ovaj proces.

Međutim, ja ću se posebno osvrnuti na dvije meni sporne stvari u ovom zakonu. Prva sporna stvar je način izbora Savjeta Agencija za elektronske komunikacije. Generalno sam protiv hibridnih modela, nažalost, posebno u ovom sazivu dešava nam se da donosimo sve veći broj zakona sa neakvim hibridnim modelima koji će imati problem kad se budu primjenjivali u praksi. Vidjeli smo onaj nesrećni model kod Razvojen banke, sad opet imamo neku vrstu nepotrebnog eksperimenta. Po mom mišljenju Savjet treba da bira ili Vlada ili Skupština, tačka. Znači ili Vlada da preuzme odgovornost za izbor Savjeta, ili Skupština da preuzme odgovornost za izbor Savjeta.

Ovaj predloženi hibridni model u praksi zanči sljedeće, Vlada obrazuje komisiju, ta komisija raspisuje javni poziv, ta komisija ispituje kandidate, ta komisija predlaže, Vlada predlaže Skupštini, a mi služimo kao protočni bojler. Jer nama iz Vlade stiže gotov predlog, mi kao Skupština niti možemo da ispitujemo te ljude, jer su oni prošli sistem ispitivanja, mi dobijamo samo njihova imena, i, što ćemo mi da radimo kao Skupština? Zašto se to uopšte tako nepotrebno predlaže? Zašto Vlada do kraja nije insistirala da ona završi taj proces? Imamo i takvih iskustava u Crnoj Gori, imamo i druge regulatorne agencije čije savjete bira Vlada, imamo regulatorne čije savjete bira Skupština, i to je čisto. Mislim da ovo ne doprinosi kvalitetu izbora tih članova Savjeta, jer naša uloga je nepostojeća. Dođe nam konačni predlog i što ćemo mi da radimo? Kako, nemamo nikakvih mehanizama. Zamolio sam bio predlagača da se opredijelimo ili za jedan ili za drugi model. Znam, da je ovo neka vrsta nekog kompromisa, ko ga je pravio i sa kim, ostavljam građanima da prosude. Mislim da nije dobar kompromis, jer je ovo na štetu, po mom mišljenju, same Agencije za elektronske komunikacije. Evo ja iz Skupštine bih volio da Skupština bira, ali meni ne smeta ni da bira Vlada, jer ova Skupština bira Vladu, pa ako Vlada pogriješi normalno bi bilo da je kazni ova Skupština. Ove hibridne modele koji nas vode, suštinski, govorim vama kolege, na protočni bojler, govorim i kao predsjednik Odbora za ekonomiju, gdje ćemo mi opet na Odboru za ekonomiju dobiti sve te predloge. Šta ćemo mi da radimo na tom odboru? Kad je cijeli proces završen.

Druga stvar, postavio sam pitanje koje je meni strašno problematično u Crnoj Gori, a to je oligopol operator. Mi imamo nekoliko operatora, ali mi nemamo suštinsku konkurenciju kod njih. Zašto? Sjećate se odluke nedavno kada su svi na isti način povećali priprejd. Svi su se dogovorili istog dana, priprejd uplatu sa četiri na pet eura. Tada je to prenjeto u nadležnosti Agencije za zaštitu konkurencije i ne znamo, za sad, o čemu se radi. Ili kada su u povećali svi isto za 8 - 9% određene pakete. Pa kad sam ih zvao, odakle vama to da povećate pakete, kažu - mi se usklađujemo sa inflacijom, a vi ako vam ne odgovara imate mjesec dana da otkazete ugovor i da pređete kod drugog operatora. Drugi operator je isto uradio, treći isto i gdje ćete vi da pređete, kad svu sva tri operatora na isti način povećali cijene. Pitao sam, da li mi u ovome zakonu imamo mehanizama da kažemo u tim situacijama, polakote, što bi rekao jedan bivši specijalni državni tužilac, polakote ljudi, Mogu li oni da se dogovore da za 150 eura povećaju usluge, svi isto i šta ćemo, kod koga da pređemo? Nijesam dobio odgovor. Da li to može ovim zakonom, ne znam, ali mi ako budemo razmišljali ne može ni jednim, ni drugim, ni trećim, a u praksi nam se dešavaju ovakve stvari kojima se ne štite korisnici, mislim da mi ovdje trebamo da štitimo korisnike, odnosno građane. Naravno, ne trebamo da urušavamo poslovni ambijent, ali ovdje se ne narušava poslovni ambijent, jer ti operatori imaju izuzetno dobre prihode na crnogorskom tržištu.

Na samom kraju, izvinjavam se i završavam, jeste važan zakon i ovaj zakon treba da se usvoji u Skupštini Crne Gore zbog pregovaračkog poglavlja, tu nemam dileme. Pitam potpredsjednika jednu stvar, on je izjavio, da postojeći Savjeta Agencije za elektronske komunikacije, njegove riječi, *da određeni članovi potencijalno rade protiv interesa ove države, odnosno da rade za interes druge države i određenih operatora koje oni treba da kontrolišu*. Mislim da sam dobro prenio riječi potpredsjednika i trebamo o tome isto danas da pričamo. Te stvari za mene, kao poslanika i kao građanina Crne Gore, su veoma zabrinjavajuće, jer to ne bi

smjeli da dozvolimo, ako je tako. Kažem, neću to da tvrdim, to su riječi bile potpredsjednika Vlade. Tako da rezimiram, zakon je suštinski kvalitetan, napravljeni su značajni iskoraci, ali molim vas, da obratimo pažnju, jer mi smo poslanici u ovom domu, kakva je uloga Skupštine u cijelom ovom procesu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:47:54)

Hvala i Vama, poslaniče Mugoša.

Sljedeći prijavljeni diskutant je poslanik Admir Adrović, a neka se pripremi Oskar Huter.

Izvolite, gospodine Adroviću.

ADMIR ADROVIĆ (10.10.24 11:48:07)

Hvala, predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre sa saradnicima, uvaženi građani,

Danas raspravljamo o Predlogu zakona o elektronskim komunikacijama čiji je cilj usaglašavanje našeg zakonodavnog okvira sa regulativom Evropske unije, naročito sa Direktivom o evropskom elektronskom komunikacionom kodu, kao i sa drugim relevantnim direktivama iz ove oblasti. Iako je ovo korak naprijed u procesu evropske integracije Crne Gore, usvajanje ovog zakona takođe predstavlja i važan korak ka modernizaciji sektora elektronskih komunikacija i približavanju evropskim standardima, što ima brojne pozitivne, ali i neke izazovne aspekte. Predlog zakona je usklađen sa Direktivom 2018/1772 i drugim relevantnim evropskim zakonima. Time Crna Gora ne samo da harmonizuje svoj pravni okvir već i pokazuje volju da bude dio zajedničkog digitalnog tržišta Evropske unije. Ovaj korak je važan signal naše spremnosti da pratimo savremene trendove i osiguramo konkurentnost u okviru šire evropske zajednice.

Zakon omogućava pospješivanje razvoja mreža velikih brzina, što će značajno unaprijediti dostupnost interneta i drugih digitalnih usluga. To je ključno za podsticanje privrednog rasta i ravnomjernog razvoja, posebno u manje razvijenim područjima naše zemlje, čime doprinosimo izgradnji ravnopravnijeg društva. Predložene mjere jačaju sigurnost elektronskih komunikacionih mreža, što je od posebnog značaja u današnjem digitalnom okruženju. Sigurne mreže su temelj za pružanje usluga koje koriste građani i preduzeća, čime se unapređuje povjerenje u ove sisteme i osnažuje digitalna ekonomija.

Ovim zakonom se dodatno osnažuju prava korisnika elektronskih komunikacija, osiguravajući univerzalne usluge za sve građane. Povećava se i transparentnost tržišta, što pozitivno utiče na konkurenciju i kvalitet usluga. Pored ovih koristi za naše društvo ovdje moram istaći i određene izazove sa kojima se možemo, potencijalno, suočiti nakon usvajanja ovog zakona. Iako je uslađivanje sa evropskim standardima nužno postoji bojazan da bi dodatni regulatorni zahtjevi mogli stvoriti izazove za mala i srednja preduzeća koja posluju u sektoru telekomunikacije. Neophodno je osigurati da regulativa ne predstavlja preveliko opterećenje već da bude podrška daljem razvoju tržišta.

Razvoj mreža velikih brzina zahtijeva značajna fišijiska ulaganja koja manji telekomunikacioni operatori možda neće moći lako da podnesu. Ovaj izazov može uticati i na konkurenciju i dovesti do rasta cijena usluga što bi na kraju moglo biti na štetu krajnjih korisnika. Iako zakon donosi značajna unapređenja njegova implementacija mora biti efikasna i pravovremena. U prošlosti smo svjedočili situacijama gdje su zakoni bili formalno dobri, ali je njihova primjena bila spora i neadekvatna. Moramo se pobrinuti da ovaj zakon ne ostane samo mrtvo slovo na papiru.

Predloženi tekst Zakona o elektronskim komunikacijama predstavlja značajni iskorak ka modernizaciji Crne Gore i usklađivanju sa evropskim standardima, donosi brojne koristi za društvo, od razvoja infrastrukture do jačanja sigurnosti prava korisnika. Ipak moramo biti svjesni i izazova koje nosi kako bismo ih na vrijeme prepoznali i odgovarajuće reagovali.

Klub Bošnjačke stranke će glasati za predloženi zakon, kao što smo i u prethodnom periodu radili kada se usvajanje zakonski rješenja direktno odnosi na naš dalji pute ka Evropskoj uniji. Sve ono što doprinosi tom cilju naše države imaće podršku od Bošnjačke stranke. Želim da naglasim da ćemo, takođe, pažljivo pratiti njegovu primjenu, kao i podršku malim učesnicima na tržištu, kako bismo svi zajedno doprinijeli boljitku našeg društva. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:52:03)

Hvala, poslaniče Adrović.

Poslanik Oskar Huter, a neka se pripremi poslanik Vasilije Čarapić.

Poslaniče Huter, izvolite.

OSKAR HUTER (10.10.24 11:52:13)

Uvažene građanke i građani Crne Gore, uvažene kolege poslanici, uvaženi predsjedavajući gospodine Nurkoviću,

Prije nego krenem sa svojom diskusijom želim da poručim gospodinu Mugoši da mu zavidim što je pridruženi član Ženskog kluba, uprkos onim podsmjesima onih koji, vjerujem, su neznaveni o samoj materiji. Tako da gospodine Mugoša volio bih da sam i ja pridruženi član tog kluba.

Što se tiče elektronskih komunikacija, odnosno Zakona o elektronskim komunikacijama mogu da kažem da su ga pratile brojne intervencije, korekcije, veliki broj amandmana i da na kraju se radi o sklepanom zakonu, taman onako kako ga i prati ova aura kada je uvršten u dnevni red juče bez njegovog prava. Srećom je usklađen sa brojnim onim intervencijama koje Evropska unija, odnosno Komisija dala, ali se neću baviti, kažem, ovom tačkom dnevnog reda, već ću iskoristiti svoje vrijeme za diskusiju kako bih prokomentarisao ono što se juče dešavalo na Cetinju.

Cjelokupna javnost je juče imala priliku da se upozna sa perfomansom predsjedavajućeg Andrije Mandića, neuspjelog u smislu argumentacije koju je ovlaš ponudio, sa još jednom namjerom da unizi crnogorsku Prijestonicu. Sa druge strane, Andrija Mandić je uspio da se još jednom crnogorskoj javnosti predstavi kao neprikosnoveni lider partija koje čine parlamentarnu većinu. Žao mi je što nije prisutan, jer bih mu se obratio, ali vjerujem da sluša iz svog kabineta. Gospodine Mandiću, to što Vi činite svima ovima kojima ste formalni i neformalni gazda je zaista fascinantno i treba to da činite svima onima i da ih tretirate na ovaj način, jer ko nema skoposti da iskaže svoje mišljenje, ko nema integriteta da iskaže svoj stav zaslužuje baš takav tretman kakav ste im priredili.

Takođe, u još jednom je uspio Andrija Mandić, a to je da iz Prijestonice juče pođe glavom bez obzira, nije čak nijednu tačku dnevnog reda dozvolio da započne u Prijestonici i neka nije. Taman je na Cetinju boravio onoliko koliko je i dosta. Svakako, oni kojima ne basta da bez kordona policije prošetaju crnogorskom Prijestonicom i ne zaslužuju ne da budu predsjednici Skupštine, bilo koje visoke državne funkcije, nego uopšte da budu u državnoj upravi. A što se tiče samog loga, novi logo i predlog diktatorskog zakona o nevladinim organizacijama, sve u istom danu, i samo dan nakon posjete vožda iz Beograda, je u funkciji destabilizacije Crne Gore i njenog EU puta koji sprovode one marionete koje se stavljaju njemu kao servilne. Jer ako se onako katapultirao ili detonirao poslije rezultata podgoričkih izbora možete da zamislite što bi se tek činilo da Crna Gora uđe u Evropsku uniju. Zato se to želi spriječiti, jer nalozi koji stižu iz Beograda su usmjereni samo ka provokacijama i destabilizaciji Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:56:14)

Zahvaljujem poslaniku Huteru.

Procedura ili komentar? Komentar, izvolite.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (10.10.24 11:56:24)

Uvaženi, poslaniče Huter,

Morao sam da reagujem na ovu Vašu diskusiju, kao što ste i sami rekli, koja nije u okviru tačke dnevnog reda, već ste htjeli da komentarišete nešto što je bilo juče i time ste, po meni, zloupotrijebili skupštinsku govornicu pošto ste Vaše ocjene jučerašnjeg rada, i uopšte rada predsjednika Mandića, mogli na konferenciji za novinare da obrazložite, a ne danas i ovdje prilikom potpuno druge tačke dnevnog reda i u redovnom zasijedanju koje teče potpuno u skladu sa Poslovnikom i statutom.

Mislim da ste iskoristili veoma grube kvalifikacije na koje, možda, i potpredsjednik Skupštine treba da reaguje pošto u jednom ste momentu rekli da je predsjednik Skupštine formalni ili neformalni gazda parlamentarne većine. Mislim da je riječ gazda nešto što oslikava definiciju opisuje kao nekoga ko je vlasnik nekima, a predsjednik Mandić je predsjednik Nove srpske demokratije, legalno izabrani predsjednik Skupštine Crne Gore, a nikako ni gazda, ni koordinator, niti neformalni lider cijele parlamentarne većine.

Gospodine Huter, nije predsjednik Mandić ni juče niti bilo kada do sada unizio Cetinje, građane Cetinja i Cetinje kao Prijestonicu. Siguran sam da i ova Vaša konstatacija da je odjurio sa Cetinja, ne da ne stoji, već, naprotiv, predsjednik Mandić uvijek i svuda može kročiti, ne u Crnoj Gori nego diljem zemaljskog šara, uzdignute glave i nije imao potrebu, niti je to bio slučaj juče da je odjurio ili naprasno otišao sa Cetinja. Naša sjednica danas je nastavljena, rad od juče, potpuno kao što rekoh u skladu sa Poslovnikom i statutom i nemate tu nikakvih problema.

Na samom kraju, pomenuli ste i ulazak Crnne Gore u Evropsku uniju, i te kako Nova srpska demokratija, koalicija Za budućnost Crne Gore, predsjednik Mandić i svi mi zajedno iz parlamentarne većine, daćemo doprinos da taj ulazak bude što prije i da taj ulazak bude na dobrobit svih nas. Mislim da ovo što ste sada u diskusiji rekli ne stoji i zato sam morao da reagujem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 11:58:33)

Hvala, poslaniče Đoković.

Naravno izvolite, poslanik Huter, odgovor na komentar.

OSKAR HUTER (10.10.24 11:58:38)

Gospodine, kako je samo prezime Vaše? Đoković, izvinjavam se nijesam zapisao. Konkretno juče nijesam imao priliku da bilo što prozborim, jer je gospodin Mandić naprasno prekinuo šednicu i rekao da će je nastaviti u Podgorici. Niko od nas nije imao priliku da se bilo čim osvrne. U vezi s tim, uvažite i moje izvinjenje da sam na Zakonu o elektrokomunikacijama govorio ono što nijesam imao prilike. Ni prvu tačku nije otvorio, toliko koliko gospodin Mandić cijeni Cetinje.

Iz vaše Nove srpske demokratije ću vam pročitati citate od 31.05.2019. godine: *Ima velike sirotinje među našom decom kojoj, osim para, roditelji ništa nijesu mogli dati*, to su riječi velikog pjesnika Duška Radovića koje je iskoristila Nova srpska demokratija u samom saopštenju. Onda dalje nastavlja: *Tako i među Cetinjanima ima ljudske sitneži, moralne bijede i sirotinje* itd. i tome slično. Godine 02.05.2022. gospodin Mandić kaže: *Cetinje ne zaslužuje da bude Prijestonica, tamo ne gledaju budućnost kao u Nikšiću*. Dalje, gospodine Đokoviću, kaže gospodin Mandić da je to *mala zabit podno Lovćena*. Ono koliko on cijeni Cetinje pokazao je još jednom juče.

Što se tiče samog termina gazda, mislio sam u političkom smislu, politički gazda formalni i neformalni. Svi koji ste se prepoznali u tome svakako to je vaš stav da se prepoznate, a ono što govorite da nije unizio ja ću Vam dalje nakon Vaše intervencije nastaviti sa još citata gospodina Mandića.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:00:37)

Proceduru, izvolite, procedura.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (10.10.24 12:00:43)

Gospodine Huter, ili da se obratim Vama potpredsjedniče, da ne bih izazivao reakciju. Dobro sam razumio kome ste i na koji način htjeli da uputite ovaj target gazda. Mislim da, opet kažem, Skupština i današnji dan našeg rada nije mjesto i vrijeme i način na koji ste htjeli da nastavite ovo, kao što rekoste, što niste mogli, eventualno, juče pošto je sjednica prekinuta.

Samo bih htio da potpredsjedniče, Vama se obratim, i kažem da predsjednik Mandić je svoj odnos prema Cetinju, prema Prijestonici iskazao i kroz to što je predložio da se za logo Skupštine Crne Gore izabere i da taj logo bude upravo zgrada u kojoj zasijeda i Skupština Prijestonice i Skupština Crne Gore na Cetinju. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:01:33)

Hvala i Vama.

Gospodine Huter, dakle ovo je bila procedura.

Izvolite.

OSKAR HUTER (10.10.24 12:01:50)

Ovako, gospodine Đokoviću, da biste nekome prigovorili za zloupotrebu Poslovnika ili skupštinske procedure bi trebali da date u tom pravcu i Vi primjer. Vi ste dali sada primjer kršenja te procedure i ja ću se isto tako obraćati gospodinu Nurkoviću koji, i te kako, vjerujem, da dijeli moj stav bez obzira što sedi đe sedi.

Ne vjerujem da intimno uvažava ono što je juče uradio, nazvao sam performans, Andrija Mandić želeći da sa novim logom, odnosno da navodno predstavi Zetsku banovinu kao jedan od simbola parlamentarizma u Crnoj Gori, jer se radi o još jednom neuspjelom falsifikatu. Ovi mladi bi to nazvali tačno - ponudi sa Ali Expressa, kako se često znaju našaliti naši mladi. Što se tiče same Zetske banovine prva zgrada Parlamenta bila je u današnjem Kraljevskom pozorištu Zetski dom i tamo je bila zgrada odakle se odvijao Parlament, tako da je ta zgrada gospodine Nurkoviću, mnogo adekvatnije zdanje da se nađe, a ne da se želi predstaviti trijumvirat kojemu i Vi sa tog mjesta dajete legitimitet Republike Srpske, Srbije, pa se želi Crna Gora uvezati u to kolo. Želi se Crna Gora destabilizovati i, molim Vas gospodine Nurkoviću, još jednom promislite nemojte davati tome legitimitet.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:03:18)

Hvala, gospodine Huter.

S obzirom da ste me, da kažem, prozvali direktno ili indirektno, kako god u dva navrata. Dakle, kada je riječ gazda u pitanju definitivno nijesam reagovao jer ne pronalazim niti sebe niti one koji čine ovu parlamentarnu većinu da im je gospodin Andrija Mandić gazda na bilo koji način.

Ukoliko neko jeste i ukoliko to neko prihvata kao takvo nemam ništa protiv. Ono što imam protiv jeste da svrstavate sve nas u isti koš ili tabor ili u istu politiku. Vi dobro znate da to nije slučaj sa nama i kada je riječ o logu Skupštine Crne Gore apsolutno mi je bliža Vaša ideja, ovo sad što ste rekli nego ovo što je bio slučaj juče. Kao što ste dobili obrazloženje, predsjednik Skupštine je sa Generalnim sekretarijatom iskoristio svoju mogućnost i samoinicijativno, po svom nahođenju, usvojio, bez ostalih poslanika i ostalih poslaničkih klubova. Tako da što se tiče toga imamo apsolutno jasnu politiku i priču. Mislim, gospodine Huter, da se razumijemo u tom dijelu. Hvala vam.

Gospodine Huter, repliku ne možete dobiti. Vi ste iskoristili, kako ste i sami rekli, kršeći Poslovnik, proceduru za koju nijeste imali pravo. Isto sam uradio i ja, i završavamo tu.

Samo ako se tiče mene. Izvolite.

OSKAR HUTER (10.10.24 12:05:53)

Gospodine Nurkoviću, žao mi je što ste se prepoznali kao neko ko odgovara političkom gazdi parlamentarne većine. Tako je kako je, u takvoj ste poziciji kakvoj jeste. Međutim, veoma je bitno bilo da taj Vaš stav čujemo juče, da li ste Vi uopšte bili upoznati sa ovim, kao potpredsjednik Skupštine, da imamo ponudu novog loga, da je kreiran novi logo? Da li ste imali pravo na svoje mišljenje? Da li ste Vi uticali Vašim znanjem i umijećem da simbol na logu bude ono što ste rekli da je bliži moj komentar. Svakako, dok god se prepoznajete i Vi shvatate pogubnost onoga čemu dajete legitimitet.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:06:48)

Kratko i jasno. Dakle, predsjednik Skupštine gospodin Mandić vam je decidno rekao ko je učestvovao i na koji način u donošenju odluke oko usvajanja loga Skupštine Crne Gore. Molim vas, nemojte sa mjesta.

Ovo što ste me pitali, ni na koji način nijesam učestvovao, ni ja ni klub kojem pripadam, u donošenju takve odluke.

Idemo dalje.

Poslanik Vasilije Čarapić. Izvolite.

VASILIJE ČARAPIĆ (10.10.24 12:07:22)

Uvaženi građani, uvažene građanke,

Htio sam u izlaganju samo da se osvrnem na jedan istorijat i pregovaračkog poglavlja i ovog zakona i ono što su očekivanja našeg kluba, a i što je neka strateška vizija ove vlade i ove parlamentarne većine.

Dakle, ono što je veoma bitno da građani znaju, da usvajanjem ovog zakona mi stvaramo maltene izvjesnost da će se zatvoriti Poglavlje 10 (informatičko društvo i mediji). Kako smo došli do toga. Došli smo do toga tako što je ovo poglavlje otvoreno čak 2014. godine. Dakle, deset godina nakon pregovora iz ove oblasti mi ove godine imamo mogućnost da zatvorimo pregovaračko Poglavlje 10 i to praktično radnjama koje su urađene isključivo za vrijeme mandata ove parlamentarne većine i ove vlade. Oni segmenti koji se odnose na Poglavlje 10 su, prije svega, oni koji su se ticali medija. Mi smo usvajanjem seta medijskih zakona, u junu ove

godine, dobili IBAR. To je nešto što smo ranije radili u toku ove godine, to je uradila ova vlada, kompletirala taj posao i na osnovu tih medijskih zakona smo, između ostalog, dobili IBAR.

Drugi segment koji se tiče ovog pregovaračkog poglavlja je upravo prezentovao gospodin Gjeloshaj, tiče se Zakona o elektronskim komunikacijama i jačanju nezavisnosti regulatora, prije svega, a to je ono što je ključno za ovaj zakon. Mi ćemo usvajanjem ovog zakona ispuniti i taj dio koji se tiče tog pregovaračkog poglavlja. Stvarno sam ponosan na rad gospodina Gjeloshaja koji je, negdje u decembru prošle godine, najavio da će ove godine usvojiti novi zakon o elektronskim komunikacijama, dati ga u skupštinsku proceduru i da ćemo obaviti taj posao do kraja, i on je to uspješno uradio. Imajući u vidu i kratke rokove, smatram da je veoma dobar posao urađen za kratko vrijeme. Nekada stvarno treba da cijenimo da neko kvalitet može da isporuči za kratko vrijeme.

Takođe, što je bitno i biće vezano za ovo pregovaračko poglavlje je Predlog zakona o informacionoj bezbjednosti, koji je već u skupštinskoj proceduri, koji je prošao skupštinske odbore i koji će, takođe, biti usvojen uskoro, u oktobru ili novembru, i koji je bitan za zatvaranje ovog poglavlja. Sve te tri radnje su bile tih deset godina na neki način bitne za zatvaranje Poglavlja 10 i mi smo ih, upravo, u okviru ove većine i u okviru ove vlade, sproveli.

Što se tiče samog Zakona o elektronskim komunikacijama, mene raduje to što će regulatori imati ojačanu ulogu. Pozdravljam ovaj model izbora članova Savjeta EKIP-a, koji na neki način omogućava maksimalan legitimitet tom savjetu da upravo sprovodi svoju regulatornu funkciju na najbolji mogući način. Zašto je ovo bitno? Nama treba jak regulator jer je neko i spomenuo da imamo tendenciju da se na našem tržištu stvaraju oligopoli.

Samo ću reći jednu stvar, možda građani toga nijesu bili svjesni. Mi smo do skoro imali jednu situaciju koja je bila, možemo slobodno reći, bizarna, a to je da je jedan od operatera koji je pravni nasljednik kompanije Promonte koja je ušla na tržište 2001. ili 2002. godine, pozivajući se tada na Zakon o stranim ulaganjima, prvi put usvajanjem Zakona o elektronskim komunikacijama i usaglašavanjem s evropskim direktivama smatrao je da je oštećen time što se novim zakonom predviđa nova naknada koju operater mora da plaća na tržištu. Samim tim je to različito u odnosu na uslove koji su postojali 2001. ili 2002. godine i tražio je od države Crne Gore višemilionsku odštetu. To je spor koji je neko vodio protiv države Crne Gore desetak i nešto godina, a vezuje se za period kada mi nijesmo ni bili blizu toga da se razmatramo članicom Evropske unije, nego smo bili u potpuno jednom drugom političkom kontekstu, čak i u državnom uređenju.

Mi smo imali regulatora koji se odupirao toj ideji, ali nije bio dovoljno jak da tome stane na put. Negdje najnovijom transakcijom, odnosno preuzimanjem tog operatera i kroz koncept dobrog korporativnog upravljanja smo konačno uspjeli da riješimo taj spor. Ali, da mi ne bismo zavisili od volje nekog investitora ili operatera ili vlasnika tog operatera, koji smatra u jednom trenutku da ima neka prava u odnosu na 2001. godinu, a ne na zakon koji je usaglašen sa evropskim direktivama, mi moramo sada kroz jakog regulatora da pošaljemo snažnu poruku da svi moraju da poštuju evropska pravila i da ne može niko biti favorizovan na tržištu samo zbog toga što je ušao na tržište kada nijesu važila evropska pravila. Nama regulator treba da te situacije reguliše kako bi imali redovno tržište. Ovo ne važi samo za EKIP već ovo bi pravilo da preuzmu i svi drugi regulatori, prije svega Agencija za zaštitu konkurencije koja dosta nerijetko svojim nečinjenjem omogućava da se na crnogorskom tržištu stvaraju oligopoli, da se suzbija konkurencija i da tržište posluje na nečemu što nije usklađeno sa standardima Evropske unije. To je neko ujednačeno slobodno tržište koje posluje po nekim principima, ali jeste regulisano.

Dakle, pozivam sve regulatore da mnogo ozbiljnije shvate svoju ulogu ubuduće kako bi omogućili našim građanima da imaju fer cijene za usluge i da ih ne plaćaju skuplje nego što ih plaćaju naši partneri iz Evrope.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:13:24)

Hvala, poslaniče Čarapić.

Sada riječ ima poslanik Jevto Eraković.

Izvolite, poslaniče Erakoviću.

JEVTO ERAKOVIĆ (10.10.24 12:13:38)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Pozdravljam Vas i potpredsjednika Vlade gospodina Gjeloshaja.

Uprkos različitim stavovima oko vaših motiva za ulazak u ovu vladu, želim da Vam čestitam na izjavama koje ste dali prethodnih dana, koje su bile principijelne i prave, a odnose se prema namjerama

vaših, još uvijek koalicionih partnera, oko promjena Zakona o državljanstvu, oko odnosa prema nevladinim organizacijama i targetiranju ljudi koji su usmjereni prema zapadno civilizacijskim vrijednostima.

Ono što je veoma važno, što želim još da istaknem da sve te vaše reakcije, naravno, da su naišle na zid ćutanja, što dovoljno govori i o vašoj poziciji i čestitam vam što ste uspjeli da disciplinujete one koji su se toliko busali u svojim reakcijama.

Ono što želim da saopštim građankama i građanima Crne Gore da je ova tačka dnevnog reda bila planirana za 30. septembar, dan nakon održanih podgoričkih izbora, kada je u ovoj Skupštini nastupila bježanija. Dakle, u ovoj plenarnoj sali bili su prisutni samo predsjednik Skupštine i jedan poslanik iz vlasti i saopšteno je da ta sjednica neće biti održana. Mislim da ne treba biti previše mudar i pametan da zaključite zbog čega nakon rezultata podgoričkih izbora koje možda možemo porediti sa ovim uraganom Milton koga posmatramo ovih dana sa nestrpljenjem u Americi, oduvana je ona politička grupacija koja daje podršku Vladi Crne Gore, doživjeli su potpuni izborni debakl i ništa se drugo nije moglo ni desiti nego da nastupi bježanija tog 30. septembra.

Naravno i danas smo tu i biće prilike i dalje da diskutujemo i, naravno, vrijeme koje dolazi nosi sa sobom i nove političke trenutke i, siguran sam, i neke druge političke prekompozicije.

Ono što želim da pohvalim u ovom zakonu, kojeg će Demokratska partija socijalista podržati, jeste da se definišu kriterijumi koji su neophodni za usklađivanje i privremeno zatvaranje Poglavlja 10, to je ono što je važno za našu državu, to je ono što je važno za građane naše države. Ovo što ste istakli, veoma je važna i zaštita korisnika koja je podignuta na jedan veći nivo, a i nezavisnost Agencije koja se dovodi, ipak, u pitanje sa ovakvim načinom izbora članova i saglasni smo da o tome treba posebno voditi računa.

Ono što sam želio da ukažem i ono što bih predložio kao Vašu inicijativu koju smatram da treba da uputite prema Agenciji za elektorske komunikacije, treba posmatrati i treba shvatiti da je Crna Gora turistička zemlja, da ovdje dolazi veliki broj turista i volio bih da naši mobilni operateri saopštavaju i građanima Crne Gore, ali i turistima, o nekim situacijama koje su aktuelne u tom trenutku našoj državi. Dakle, ono što dobijamo mi našim mobilnim telefonima kada negdje otputujemo, kada znamo da negdje postoji, recimo, neki saobraćajni udes ili blokada pluta, da znamo ako negdje postoji neki požar ili bilo kakav drugi incident, da je važno da se turisti i građani obavijeste i da na taj način te servisne informacije, koje povremeno dobijamo, kad su u pitanju neke potencijalne elementarne nepogode, da budu mnogo češće i da taj servis bude dostupniji naravno i svim građanima, a posebno turistima.

Što se tiče našeg poslaničkog Kluba, glasaćemo i smatramo da je ovo jedna dobra odluka ove Vlade, za razliku od nekih odluka koje apsolutno ne možemo da prihvatimo, za razliku od nekih dešavanja kojim smo ovih dana svjedoci u našoj državi. Mislim da odnos prema incidentu koji se desio u Baru, prema jednom maloljetnom licu, pokazuje kakav je neadekvatan odgovor države bio prema prestupniku koji ponavlja ta krivična djela. Vidjeli smo kakav je odnos bio Vlade prema građanima Šavnika. Dakle, u ovoj državi očigledno postoje građani prvog i drugog reda prema stavovima Vlade, da nije bilo agilne i da nije bilo sposobne lokalne samouprave u Opštini Šavnik, posljedice ovoga bi bile nesagledive.

Tako da želim i na vas da apelujem, kao potpredsjednika Vlade, da ne dozvolite na ovaj način da se diskriminišu građani Crne Gore. Crna Gora je bila poznata po tome, i Vi se sjećate iz period dok ste bili predsjednik Opštine Tuzi, kada god je nekome nevolja jedni drugima da priskočimo u pomoć, a ne da se po političkim stavovima i političkim motivima odbija pomoć građanima jedne opštine u Crnoj Gori.

Poseban primjer jevašluka i neznanja Vlade, u kojoj i Vi sjedite, jeste odnos prema Q groznici, vidjeli ste na koji način se tretirala zaražena stoka u Crnoj Gori, na koji način je dozvoljena i transmisija i prenos bolesti na ljude. To je nešto što jedna država ne smije sebi da dozvoli i nije zbog toga čudno što imamo komentare na društvenim mrežama, da imamo takvu Vladu u Crnoj Gori koja nije sposobna ni da zakopa mrtvu stoku.

Prema tome, to ne smijemo da dozvolimo da se dešava u Crnoj Gori, nego želimo da afirmišemo ovakva zakonska rješenja i želimo da afirmišemo ovakve poteze kakav je i ovaj zakon.

Još jednom naglašavam, podržaćemo ovo zakonsko rješenje zbog toga što mislimo i smatramo da je to neophodno u ostvarivanju našeg cilja kog zastupamo, a to je put Crne Gore prema Evropskoj uniji.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:21:22)

Hvala, poslanice Eraković.

Sada poslanica Zdenka Popović.

Komentar? Može. Izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (10.10.24 12:21:35)

Zahvaljujem potpredsjedniče, dame i gospodo, narodni poslanici,
Gospodine Erakoviću, nije komentar niti replika, htio sam samo jedno pojašnjenje kada je u pitanju Bar.

Znači, ovo nije prvi slučaj, nažalost ovo se desilo i prije godinu ili godinu i po dana u drugoj srednjoj školi, gdje su teško povrijeđena tri učenika, i nažalost, to je postala da ne kažem svakodnevnica, ali bar jedanput godišnje situacija koja je u Baru. Bar je bila jedna potpuno mirna sredina, mora se priznati, jedan grad gdje je bilo lijepo živjeti i onda su dolaskom onih talijanskih turista, ako se sjećate, Vi ste nešto mlađi od mene, ali ako se sjećate onih talijanskih turista sa gliserom, tu je nažalost počeo i da cvjeta kriminal u Baru. Poslije toga su i ove dvije kriminalne grupe koje su nastale u Crnoj Gori imale svoje pipke i produžetke u gradu iz koga ja dolazim, i nažalost, od jednog mirnog grada je upravo tih 1997, 1998. i 2000. godine, dolaskom turista, Vi znate o kojim se turistima radi, Italijani koji su švercovali cigare preko Luke Bar, je nastao kriminal u Baru i danas je Bar jedna od, vjerovatno, crnih tačaka kada je u pitanju bezbjednost u Crnoj Gori.

Takođe, želim da kažem da su se slučajevi desili i u osnovnoj školi i pozivao sam nekoliko puta Ministarstvo unutrašnjih poslova da bezbjednost u Baru se podigne na viši nivo, tražio sam i da škole u Baru imaju svoje policajce, da bi se bezbjednost i narko dilerisanje u našem gradu svelo na minimum. Nažalost, kažem kad je to počelo, nije se suzilo, ni mnogo poslije toga ni nakon 2020. godine. Nešto jeste bolje stanje, ali kao što vidite iz ovih dešavanja i prije dva dana i prije godinu dana nije. Maloljetnički kriminal i delikvencija je u Baru postala prepoznatljiva.

Želim da pozovem ovoga puta, i slažem se sa Vama, Ministarstvo unutrašnjih poslova da povede računa i da ovo nije garantovano nacionalno izazvano, niti je partijski, niti je politički, ali nažalost u gradu se vrlo često dešavaju ovakve situacije. Potpuno sam saglasan, kažem Vam sa situacijom o kojoj ste obratili pažnju.,

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:24:17)

Hvala Vam.

Izvolite poslanik Eraković.

JEVTO ERAKOVIĆ (10.10.24 12:24:26)

Prvo, da Vam kažem, kolega Đuroviću, da cijenim to, naravno, sve Vaše inicijative koje ste kandidovali za Vaš grad, iz kojeg dolazite i potpuno je razumljivo, nijesam ništa drugo ni očekivao od Vas. Mislim da koliko god se partijski razlikovali, to je ono što uvijek ističem, mi živimo u državi gdje se uvijek prema nekim moralnim principima, a ovo jesu, gdje smo svi bili apsolutno složni.

Tako da ovdje nema dileme da postoje bilo kakvi drugi motivi izuzev, naravno, patoloških, odnosno, struktura ličnosti u određenim ličnostima, što dovodi do ovakvih incidenata. Problem je u tome što se u Crnoj Gori i te kako dešavaju ponavljane situacije, odnosno, što su izvršioci tih krivičnih djela povratnici, isti oni koji su ta krivična djela radili u prethodnom periodu. Sjetimo se slučaja monstruoznog ubistva jedne žene u Crnoj Gori u skorijem vremenu, opet je to uradio povratnik i nasilnik i da institucije naše ne regauju na pravi način. Zbog čega? Vidite i sami u našem bezbjednosnom sektoru apsolutno nije dobra situacija. Imamo u Upavi policije pomoćnike koji su vršioci dužnosti ne mjesecima i danima nego godinama, imamo direktora Uprave policije kojeg, mislim, više građani Crne Gore ne znaju ko se nalazi na tom mjestu, jer toliko je rotocija napravljeno i toliko je smjena bilo na toj poziciji da više ne može niko da uhvati ko se nalazi na tako odgovornoj poziciji u Crnoj Gori. Zna da Izvještaj direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost nije usvojen, što govori i te kako o ogromnom problemu i nepovjerenju i u tu instituciju u Crnoj Gori i vidimo sada i kakve je situacija i sa odnosom prema načelniku Generalštaba Vojske Crne Gore. Dakle, gdje god pogledate, na koju god stranu se okrenete, vidimo jedno veliko nepovjerenje, odnosno jednu veliku dezorganizovanost ovog sistema.

Prema tome, ovo su mali, sitni primjeri koji moraju da se rješavaju, koji nas najviše zabole, ali, vjerujte, oni su posljedica ovog sistemskog krupnog problema koji je prisutan u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:27:37)

Proceduru, je li?

Izvolite, poslanice Đurović.

DEJAN ĐUROVIĆ (10.10.24 12:27:51)

Potpuno se slažem sa Vama u ovom posljednjem dijelu izlaganja, ali morate da me shvatite da ja dolazim baš iz tog grada gdje se prije, na primjer, pet, šest godina gdje su ubistva bila na 20 metara od Centra bezbjednosti, gdje su ranjavanja i ubistva snajperom postala praktično svakodnevica i moram da kažem, bez obzira na ovo što ste Vi rekli, i što pretpostavljam da i Ministarstvo unutrašnjih poslova zna kako treba da reaguje i kako nije reagovalo, jer da je reagovalo možda bi preduprijedili ovaj događaj, ali u Baru je bilo, kažem Vam, u onom vremenskom periodu od 1997. godine jedan potpuno različiti milje. Tamo, na primjer, neki mladi ljudi, koji su uspješni u svijetu kao Bojan Vučićević, kao gospođa Škopelja, kao poznati matematičar na fakultetu Kembridža, nijesu bili autoritet, nekako je sistem namjestio autoritet da upravo oni koji su pucali, koji su bili i ubijeni su postali idol mladima. To je sistemska greška koja je bila u tom periodu.

Nije ovo sada politička priča, vjerujte, ne želim da bude politička priča, nego kažem, trebali bi kao sistem da promijenimo i da onaj kvalitet koji je u Crnoj Gori dobije na značaju. Često želim da kažem i da mediji griješe, jer mediji svakodnevno prenose Sky prepiske sa kojim treba da se bavi Ministarstvo unutrašnjih poslova, ali da li mediji treba da prenose svaki dan i da nam komunikacija Zvicer, Milović i Lazović bude u prvim naslovnim stranama svih medija u Crnoj Gori. Prosto želim taj sistem da promijenim.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:29:39)

Hvala, poslaniče Đurović.
Evo završite, ali prošao je minut.

DEJAN ĐUROVIĆ (10.10.24 12:29:46)

Evo završavam.

Vjerujem da ulažem, i potpredsjedniče Vi mislite da ovo možda nije tematika, ali upravo i elektronska komunikacija može, jer Sky komunikacija je upravo dio ovoga, želim da zaštitimo građane Crne Gore i da pokažemo ono što je kvalitet da dobije na značaju, a ono što nije kvalitet da ne dobije. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:30:09)

Hvala i Vama. Evo čuli smo upravo da poslanici DPS-a i Nove srpske demokratije konačno imaju nekih stavova koji su im približno jednaki u odnosu na evidentan problem koji imamo u Baru i ne samo u Baru nego i u drugim sredinama. Drago mi je zbog toga.

Izvolite, poslanik Laković.

MIODRAG LAKOVIĆ (10.10.24 12:30:35)

Predsjedniče, jeste da smo se malo odaljili od osnovne teme, ali s obzirom na to u kom pravcu je otišla rasprava našao sam za shodno da se javim sa komentarom na ovo što je iznio kolega Eraković, a odnosi se na jedno krivično djelo koje se desilo u prostoru srednje škole, a kolega Eraković je to povezao i sa segmentom bezbjednosti u cjelini i sa kadrovskom politikom u Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije i sa Ministarstvom odbrane i Generalštabom i tako dalje. Ne bih išao tako daleko kada je u pitanju povezivanje raznih tema iz oblasti bezbjednosti, ali moram se složiti sa Vama i sa kolegom Đurovićem, koji je na tu temu, takođe, govorio, da je ovo jedan važan događaj koji mora da skrene na sebe pažnju svih aktera i kada je u pitanju segment bezbjednosti i kada je u pitanju društvo u cjelini.

Ovdje se ovim povodom često raspravlja o tome kako sad postupiti, pa smo čuli od kolege Đurovića jednu ideju da se opet angažuju školski policajci. Vi svi znate da je to u ovom trenutku potpuno nemoguće, da policiji nedostaje od 1.200 do 1.500 ljudi, tako da i kad je bila policija u punom sastavu nije bilo moguće organizovati sistem školskih policajaca. To nameće drugu temu, eto ja ću se samo kratko dotaći, da u bezbjednosti uopšte moramo u narednom periodu više razmišljati o agencijama koje se bave bezbjednošću a koje ne pripadaju sistemu državne uprave i kad je u pitanju obezbjeđenje školskih ustanova i kad je u pitanju obezbjeđenje drugih institucija kao recimo sudova, ambasada i tako dalje. Čini mi se da je trend koji ćemo teško moći da zaustavimo da ćemo i u perspektivi imati značajan manjak policijskih službenika.

Ono što je, takođe, važno, što bih htio da ovdje istaknem, kao bivši dugogodišnji policijskih službenik notirao sam, da već sad mogu reći i decenijama, da se zapostavlja služba u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije koja se bavi maloljetničkom delikvencijom. Zašto je ta služba zapostavljena? Zato što u Policiji i Ministarstvu unutrašnjih poslova, tradicionalno, su voljeli više da akcenat stavljaju na službe čiji rezultati se ispostavljaju procentima rasvijetljenosti, količinama zaplijenjenog oružja, droge, brojevima krivičnih prijava i tako dalje, a maloljetnička delikvencija se ne iskazuje tim parametrima.

Preventivni rad, kada je u pitanju maloljetnička delikvencija, je jako teško iskazati statističkim podacima, što ne znači da je manje važan, suprotno od toga, čak je i više važan od ostalih segmenata rada. Nažalost, taj segment rada je zapostavljen u Policiji Crne Gore. Zato je zadatak svih nas, kao cijelog sistema bezbjednosti, u prvom redu Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, da u narednom periodu iznađe mehanizme da ojača sektor za suzbijanje maloljetničke delikvencije, jer na taj način možemo da teretiramo i ono što se desilo u Baru, preventivno, i ono što se dešava u školskim dvorištima u drugim školama, ono što su javni oblici vršnjačkog nasilja, jer bez maloljetničke delikvencije koja preventivno djeluje, koja prikuplja podatke o potencijalnim prijetnjama u tom segmentu teško možemo išta da uradimo, ako samo razmišljamo na način da postavimo stražare u školama, a ne znamo tačno šta se dešava među tom populacijom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:34:52)

Hvala, poslaniče Leković.

Izvolite, poslanik Eraković, s obzirom da se nadovezao za Vašu diskusiju.

Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (10.10.24 12:35:01)

Zahvaljujem, da konstatujem da nema nekih strateških i velikih odstupanja od našeg stava i od stava gospodina Lakovića. Ne čudi zato što on kao profesionalac dolazi iz sektora bezbjednosti i jasno uočava gdje su problemi. Uostalom, u nekoliko navrata je i na Odboru za bezbjednost imao principijelne stavove vezane za zaista nagomilane probleme koji postoje u tom sektoru.

Ono što se slažem sa Vama treba sistemski pristupiti rešavanju ovog problema i da nemamo različite stavove i izjave, pa čak evo i iz vašeg poslaničkog kluba neke prve izjave su odmah išle u pravcu treba odmah angažovati policajca koji će biti zadužen za svaku školu pojedinačno. Znači, to samo govori da postoji jedan neutemeljen stav, u smislu organizacionog rješavanja ovog problema.

Ono što je još važnije, sa povećanjem broja pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Policije kojim novi zakon dozvoljava da na jedan mnogo, mnogo lakši način dolaze do pozicije da upravljaju, odnosno da budu na tim pozicijama, čini mi se da se još dodatno snižavaju kriterijumi i ugrožava ova populacija koja nam je sigurno najranjivija i na koju smo svi posebno osjetljivi.

Prema tome, u potpunosti podržavam Vaše stavove. Drago mi je što ste prepoznali i Vi gdje su problemi i bez sistemskog i zajedničkog rješavanja ovog problema nećemo otići naprijed.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:37:10)

Hvala, poslaniče Erakoviću.

Poslanik Boris Bogdanović.

Poslaniče Bogdanoviću, s obzirom da imate još jednog prijavljenog iz vašeg kluba molio bih Vas samo za vrijeme, ali naravno nije problem da bude i nekih prekoračenja.

Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (10.10.24 12:37:21)

Hvala, potpredsjedniče Nurkoviću vodiću, zaista, računa o vremenu.

Vidite i sami danas razgovaramo o Predlogu zakona o elektronskim komunikacijama, jednom predlogu akta čiji je cilj i namjera da uskladi naše nacionalno zakonodavstvo sa pravnom tekovinom Evropske unije. Potpuno je prirodno da će Klub poslanika Demokrata glasati za ovakvo jedno dobro rješenje. Kao što vidite o tome se danas ne razgovara, o tome se nije razgovaralo ni juče, ni prekjuče, nego se govori o nekom haosu u bezbjednosnom sektoru, govori se o načelniku Generalštaba koji kao što vidimo je danas i

ovih dana obrukao Crnu Goru pred NATO članicama i pred svijetom, govori se o ubistvima, pa gospodine Nurkoviću da pređem odmah na ono što očigledno sve u Crnoj Gori, ili najveći dio, najviše boli. To što je u prethodnih 12 mjeseci uhapšeno preko 600 članova kriminalnih organizacija i da svima olakšam brojanje, gotovo svakog dana uhapšeno dva kriminalca. Plaši ih to i boli ih to što je u prethodnih 12 mjeseci od osam krivičnih djela ubistava, kao posljedica obračuna kriminalnih klanova sedam krivičnih djela ubistava riješeno odmah, a ovo posljednje će biti riješeno u najkraćem mogućem roku. Boli ih to, gospodine Nurkoviću, što je u prethodnih 12 mjeseci razriješeno svako krivično djelo pokušaj ubistva, a bilo ih je 42. Sada da vam predstavim pravu sliku o ubistvima koja govori o pravom haosu u bezbjednosnom sektoru.

U jednom četvorogodišnjem mandatnom periodu 2014 - 2020. godina, kada je načelu Vlade bio gospodin Duško Marković, imali smo ukupno ubijenih 96 građana Crne Gore. U obračunima kriminalnih klanova 42. Slučajno ubijenih u tim obračunima, nevinih građana, slučajnih prolaznika, šest, gospodine Nurkoviću.

Da vidimo sada šta se desilo nakon promjene vlasti od 30. avgusta 2020. godine. U istom četvorogodišnjem mandatnom periodu od 2020. godine do dana današnjeg, duže od četiri godine, koliko imamo ukupno ubijenih, 37, tri puta manje nego za vrijeme mandata Vlade Duška Markovića. Koliko imamo ubijenih u obračunima kriminalnih klanova u mandatu novih demokratskih vlada 42. 43. 44. ukupno osam. Koliko u njihovom mandatu, 42, manje 81%. Koliko imamo ukupno ubijenih slučajnih prolaznika, nevinih građana, srećom nula, u njihovom mandatu šest. Ove brojke demantuju sve njihove statistike, sve njihove tvrdnje ruše kao domino kocke.

To nije sve. U prethodnom trodecenijskom bivšem sistemu i bivšem režimu ubijeno je ukupno 711 lica, 711 građana Crne Gore izbugilo živote u jednoj malenoj Crnoj Gori koja kuburi sa jedva 600.000 stanovnika. Hajde da to, recimo, prenesmo na jedan osrednji grad, sa recimo 6.000.000 stanovnika, to je 7.000 ubijenih lica, to je krvava statistika koja demantuje svaku tezu o haosu u bezbjednosnom sektoru. Boli ih to, gospodine Nurkoviću, što bezbjednosni sektor više nije politički alat u rukama političara, pa ću vas podsjetiti da prilikom hapšenja jednog direktora Uprave policije Slavka Stojanovića se tvrdilo da se hapsi po političkom nalogu, a on priznao da je učestvovao u švercu cigareta i to pod pritiskom, pogađajte gospodine Nurkoviću, pod čijim, nije uopšte teško pogoditi. Boli ih to što je Sektor za borbu protiv krijumčarenja cigareta uspio da spriječi štetu po budžet od preko 500.000.000 eura što je duplo više nego prošle godine. Boli ih to što je Sektor za borbu protiv opojne droge uspio da konfiskuje preko tonu opojne droge, preko 5.000 komada sintetičke droge, da procesuirao preko 370 lica. Ako je ovo kaos neka se slobodno uhvate za glavu jer zaista znam šta njih najviše boli, najviše ih boli upravo to što sprečavamo krijumčarenje cigareta i krijumčarenje opojne droge. Boli ih to što je u Sektoru za borbu protiv ekonomskog kriminala spriječeno preko 600.000.000 štete po budžet, što je 12 puta više nego prošle godine.

Dakle, da zaključim, stvarali su Crnu Goru kao zemlju gdje se strah udisao zajedno sa vazduhom, đe su nam devojke i momci lećeli po Crnoj Gori u eksplozivnim automobilima, gdje se krv nevinih političara i novinara i policijskih službenika prolivala širom Podgorice i cijele Crne Gore i bila, gotovo, svakodnevna pojava. Eto toliko, zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:42:52)

Hvala, poslaniče Bogdanović.

Izvolite.

Poslanik Andrija Nikolić, diskusija je li tako?

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (10.10.24 12:43:05)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani potpredsjedniče Vlade sa saradnicima,

Kada politička agresija i nervoza i statistika mrtvih i umrlih i ubistava zauzme mjesto u javnom diskursu, a govorimo o elektronskim komunikacijama, onda znajte da se iza toga krije strah i nesigurnost. Zašto strah i nesigurnost, potpredsjedniče Vlade? Vi sjedite u Vladi koja je potpuno izgubila politički legitimitet da upravlja državnim poslovima, vjerovatno i da predlaže zakone iako, u institucionalnom smislu, ima ustavni osnov za to. Zašto kažem da taj legitimitet više ne postoji? Zato što smo, gospodine Gjeloshaj, proteklih pola godine imali pet lokalnih izbora u Crnoj Gori. Na tih pet lokalnih izbora glasalo je blizu 200.000 građana Crne Gore. U optičaju je bilo 185 odborničkih mandata. E sad kad vam kažem da dvije vodeće stranke vlade koje čine stožer te Vlade imaju 20 ministarstava u Vladi, imaju osvojenih 38 mandata od 185, onda vam je jasno u kakvom problemu i u kakvoj krizi legitimiteta se nalazi ova Vlada.

Ako vam kažem, da na lokalnim izborima u Glavnom gradu, đe je glasala trećina građana Crne Gore, što su mini parlamentarni izbori, Demokratska partija socijalista, kao vodeća stranka opozicije, ima 19 osvojenih mandata, tačno onoliko koliko imaju tri vodeće stanke ove Vlade gospodine Gjeloshaj. To nije uragan, to je debakl iz knjiških udžbenika i zato kažem da je legitimitet ove Vlade u značajnoj mjeri ugrožen i da on više praktično ne postoji.

Želim, kao i moj kolega Eraković, da pohvalim ono što su Vaši naponi u toj Vladi, i jučerašnju intervenciju kojom ste pokušali da upozorite antievropske snage koje sede u toj Vladi, podsjetiću Vas u toj Vladi sede i ljudi koji su proglašeni za nepoželjna lica u susjednim zemljama koje su članice Evropske unije. Kada ste kazali da je riječ o posljednjim trzajima antievropskih snaga koje pokušavaju da zaustave evropski put Crne Gore, podržavam tu Vašu poruku, zato što je ona istinita, ali ono što ne korenspondira sa tom porukom je da u toj Vladi i dalje sede antievropske snage. Te antievropske snage su prije dva-tri dana, nakon posjete predsjednika Srbije gospodin Vučića, dobile nalog da provociraju i destabilizuju građansku i evropsku Crnu Goru. Pa smo vidjeli novi logo Skupštine Crne Gore, pa smo vidjeli inicijativu za ovaj putinistički zakon kojim treba da se obračuna sa nevladinim organizacijama koje dobijaju novac iz grantova Evropske unije. Je li to Vlada koja treba da vodi Crnu Goru u Evropsku uniju, gospodine Gjeloshaj? Je li to Vlada koja može da obezbijedi brži ulazak Crnoj Gori u Evropsku uniju? Mislim da to nije Vlada koja, prvo, ima legitimitet da radi taj posao i da ćemo mi vrlo brzo morati da prestrukturiramo političku scenu u Crnoj Gori. Najbolje kroz vanredne parlamentarne izbore, jer je došlo do značajnog disbalansa u odnosu na ono što je bila uspostavljena volja građana u Crnoj Gori prije godinu dana na parlamentarnim izborima.

Na kraju, želim i Vama i građanima Crne Gore, da postavim sljedeće pitanje, da li neko vjeruje predsjedniku Srbije koji dođe u Crnu Goru i kaže da ga ne zanima šta se događa u Crnoj Gori. Previše je bilo nervoze, gospodine Gjeloshaj, na onom presu za onoga koga ne interesuje šta se dešava u Crnoj Gori, ko je vodio bitke za Nikšić, za Budvu i ko i danas preko svojih delegata u Vladi Crne Gore pokušava da zaustavi evropski put Crne Gore. Neko još uvijek sve to nijemo posmatra, ali kažem vam, ne može se više govoriti o stabilnoj Vladi u Crnoj Gori, ne može se više govoriti. Kao što smo već najavili svaki dobar predlog koji dođe od stane Vlade Crne Gore u ovaj Parlament, uključujući i ovaj zakon, koji je počeo da se radi sa kraja, a ne sa početka, jer da smo počeli da ga radimo od početka, mi bismo se prilagođavali evropskoj pravnoj tekovini mnogo prije nego što smo dobili intervencije iz Evropske komisije. Pa onda Vlada predlaže 60 amandmana na Predlog zakona kojeg je poslala Skupštini. Pa znate li na šta to liči? To ne liči na ozbiljan pristup, gospodine Gjeloshaj. Ostaje ova dilema koja se tiče članova Savjeta, ako Vlada treba da obavi taj posao, i da ide sa predlogom prema Skupštini, a da se Skupština ovlasti samo da to potvrdi, šta nam to govori gospodine Gjeloshaj, to nam govori da imamo političku trgovinu, odnosno da ono što Vlada dogovori u Vladi će podržati parlamentarna većina u Skupštini. Znači, trebalo je reći ili će to uraditi Vlada ili će to uraditi Skupština, a ne da imamo model koji lebdi između dvije institucije, a da se iza toga krije politički dogovor. Završio sam.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:49:43)

Hvala, poslaniče Nikoliću.

Za komentar se javila poslanica Zdenka Popović, takođe komentar je prijavio i poslanik Milan Knežević, ako se ne varam. Samo da završi poslanica Popović.

Izvolite, kolegice Popović.

ZDENKA POPOVIĆ (10.10.24 12:49:56)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Mislim da su danas građani zbunjeni, jer mi danas imamo na dnevnom redu Zakon o elektronskim komunikacijama, a pričamo o svemu drugom, samo ne o Zakonu elektronskim komunikacijama. Zato postavljam pitanje kolegama, koji su diskutovali do sada, da li su uopšte pročitali Zakon o elektronskim komunikacijama? Izuzev kolege Mugoše, izvinjam se, koji znam da redovno čita sve. Da li su pročitali, možda, Direktivu iz 2018. godine i znaju li na šta se ta direktiva odnosi. Direktiva o elektronskim komunikacijama iz 2018. godine, kolegi Nikoliću sugerisem da ako stigne da pogleda da vidi o čemu se tu radi.

Uvažene kolege, samo sam htjela da se javim za komentar na ono što je rekao kolega Nikolić, a tiče se toga da Vlada sada nešto na brzinu donosi Zakon o elektronskim komunikacijama i predlaže 60 amandmana, a kolegu podsjećam, da od 2017. godine vlada DPS-a nije mogla da donese Zakon o elektronskim komunikacijama. Od 2018. godine kada je donijeta Direktiva Evropske unije koja se tiče elektronskim komunikacija i elektronskog tržišta, nije htjela da usaglasi zakonsko rješenje koje je donijeto 2009. godine sa Direktivom i sa tom predloženom pravnom tekovinom Evropske unije, koje se tiče

nezavisnosti i političke i finansijske nezavisnosti Regulatorne agencije za energetiku. Dakle, oni od 2017. godine nijesu mogli da donesu Zakon o elektronskim komunikacijama. Sad pitam o čemu priča kolega Nikolić, 60 amandmana koje je Vlada predložila i mislim da je kolega, evo neću imenovati da ne izazivam repliku, neko od kolega rekao, da je ova sjednica odnosno ova tačka dnevnog reda trebala da se razmatra 30. septembra. Nije razmatrana kolege, i uvaženi građani, zbog toga što se čekalo mišljenje Evropske komisije, dobili smo mišljenje Evropske komisije sa preporukama, sa 61 preporukom, one su se ugradile u ovo zakonsko rješenje i Zakon o elektronskim komunikacijama je u potpunosti usklađen sa evropskom Direktivom iz 2018. godine. Zakonsko rješenje koje se tiče izbora članova Savjeta, a ja ga predložila u decembru 2023. godine, kolege koje su tada govorile protiv mog rješenja, a isto je rješenje ovo, tada sam ja predlagala da Vlada raspisuje, da Vlada predlaže, a da Skupština bira. Mislim naći ćete to, glasali ste tada protiv, sada ćete glasati za, pitam se kakvi su to aršini. Zahvaljujem. Skratila sam da bi dala mogućnost kolegincima da ima diskusiju.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:53:37)

Hvala, kolegice Popović.

Poslanik Nikolić, odgovor na komentar.

Izvolite.

Samo da Vas upozorim na vrijeme, jer ostalo je još malo vašem klubu.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (10.10.24 12:53:45)

Samo da ja Vas upozorim na poštovanje i poznavanje Poslovnika da vrijeme ne možete tretirati klubu koji odgovara na komentar, već onome ko se prijavio za komentar, ali razumjećemo se i Vi i ja.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:54:02)

Ja samo vodim računa o onome što Sekreterijat generalnog sekretara ovdje dostavlja i prati.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (10.10.24 12:54:13)

Samo Vama pomažem da bolje razumijete Poslovnik i saglasićemo se i Vi i ja, Parlament je živa riječ, gospodine Nurkoviću, i u Parlamentu treba dozvoliti ljudima da govore.

Da odgovorim gospođi Popović. Gospođo Popović, hvala Vam na komentaru i što ste mi dali priliku da dodatno pojasnim neke poruke koje sam poslao.

Prvo, čitam sve materijale koji uđu u skupštinsku proceduru, to mi je obaveza, kao predsjedniku kluba, najorganizovanije i najozbiljnije političke partije u Crnoj Gori. To je jedno.

Drugo, ova sjednica je zakazana bila prethodno za 30. septembar i sjednicu je zakazala Vlada Crne Gore, a onda je Vlada na dan održavanja sjednice tražila da se ta sjednica odgodi, ne zato što su kasno stigle preporuke iz Evropske komisije, nego zato što se Vladi i parlamentarnoj većini ode 30. septembra nije razgovaralo i nije bilo do priče, odnosno nije bilo ni do čega, jer smo imali 29. izbore u Podgorici i trebalo se skloniti sa malih ekrana da prođe onaj prvi talas negativne euforije, nervoze, povodom izbornog debakla. Dakle, nije problem, i tada sam rekao gospodinu Mandiću mogli ste ovo da uradite džentlmentski, da se dogovorite sa nama ne bi bio nikakav problem. Ne moramo da seirimo, ne moramo građane da ubjeđujemo da je dva više od tri, građani su videli kakvi su rezultati i jasno im je ko je kako prošao na izborima u Podgorici. Nema potrebe da im mi izvodimo neku posebnu matematiku tim povodom.

Rekli ste u vezi čitanja ovih materijala koji dolaze, a tiču se evropske pravne tekovine. Treba nam malo više vremena, ne nama, nego Vladi Crne Gore, gospođo Popović, zato što nam izostaje pomoć Hrvatske, našeg najbližeg susjeda koji je članica Evropske unije, zbog toga što smo ugrozili odnose s njima. Oni su nam prevodili tekstove, oni su nam ustupali administrativnu pamet, oni su nam ustupali ekspertsku podršku. Sve to je sada na neki način ugroženo zbog činjenja aktuelne parlamentarne većine. Tako da razumijem Vladu kada u određenim segmentima kasni i ne realizuje svoje obaveze na vrijeme i onda parlament uvodi u cajtnot. Ali, kao što vidite, podržali smo ovo zakonsko rješenje zato što se tiče Poglavlja 10

koje bi trebalo da se zatvori do kraja ove godine. Kao i uvijek, kada je riječ o odgovornom odnosu parlamentarne opozicije, Demokratska partija socijalista će tu dati svoj doprinos.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 12:57:18)

Hvala, poslaniče Nikoliću.

Pravo na komentar poslanik Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.10.24 12:57:26)

Polemišem sa šefom poslaničke grupe Mitar Mirić, ali s obzirom na to da imaju neku vrstu patološko političke potrebe da non-stop prave neke projekcije vezano za Demokratski front i koaliciju Za budućnost Crne Gore, jer njihovo postojanje ne bi imalo nikakvog smisla da mi ne postojimo i drago mi je ako doprinosimo vašem političkom vegetiranju i na momente nekom klijanju. Morate da, gospodine Nikoliću, razgraničite više pred crnogorskom javnošću jeste li vi politički subjekt na čijem čelu je Milo Đukanović ili Danijel Živković.

To vas pitam iz prostog razloga pošto nam non-stop govorite o podgoričkim izborima ni da ste osvojili 55 mandata, a nećete biti u prilici da formirate vlast i onda ću vas pitati kako ste to pobijedili, a nijeste formirali vlast. Jer, za vrijeme kampanje, posebno dr Abdić, govorili ste da ste se oprali od Mila Đukanovića, da nemate nikakve veze s njim, da je ovo neki novi reformisani DPS neđe do 22.30h uveče kada je iskočio iz sulundara. Onda dobijamo reformisani DPS kroz čađavog Đukanovića koji skače iz sulundara u nekom podgoričkom kafiću i u transu pjeva srpskog narodnjaka Mitra Mirića, zato sam Vas nazvao šefom poslaničke grupe Mitar Mirić, a što je najbolje nigdje nema Danijela Živkovića na toj proslavi. Neki su ga čak zamijenili sa konobarom, pa su tražili dobru turu pića dok im neko nije objasnio to je, ipak, predsjednik DPS-a, u nekom formalnom smislu, a u suštinskom vidjeli smo Đukanovića kroz sulundar i vidimo vas koji govorite o tome kako ste partija koja je duboko zabrinuta za evropski put Crne Gore i tražite neke antievropske uljeze u Vladi.

Vi ste partija, gospodine Nikoliću, kojoj su Zvicer i Milović namicali glasove, obezbjeđivali sredstva, obezbjeđivali kampanju i tražili da se obračunaju sa liderima Demokratskog fronta na način što su slali korupciju, odnosno koruptivne advokate koji su trebali da kupe presudu kako bi Andrija Mandić i ja bili i pravosnažno presuđeni na Apelacionom sudu. Vi ste partija za koju su rekli i Zvicer i Milović da su vam obezbjedili više para 2020. godine nego za referendum, što proističe i da ste referendum dobili zahvaljujući mafijaškim aktivnostima i mafijaškim parama i onda nama ovdje govorite o evropskom putu i nekom putinovskom zakonu. Vi ste prva partija koja je napravila sporazum sa Jedininstvenom Rusijom. Hajde ustanite kao šef poslaničke grupe Mitar Mitar i kažite da raskidate koalicioni sporazum sa Jedininstvenom Rusijom Vladimira Putina. Evo čitam Vas da to uradite. Non-stop vam se ođe priviđaju Putin i Vučić. Što se tiče ovog navodnog antiputinskog zakona koji niko nije podnio niti inicirao u Skupštini Crne Gore, riječ je o američkom fara modelu iz 1938. godine, gdje su Amerikanci jasno locirali ko su strani lobisti, ko su strane agenture i procjenjivali su da li da ti ljudi budu nevladin sektor ili da budu lobisti, u skladu sa Zakonom o lobijima.

U Crnoj Gori ima 10.000 nevladinih organizacija, poštovani građani. Od toga je aktivno oko 7.000. Samo su pet njih reagovala juče. Zašto? Zato što su se prepoznale jer su od određenih američkih instituta i organizacija uzele blizu 100.000.000 ovih 20 godina, nijesu platili porez, nemaju imovinske kartone, nemaju ništa što imamo vi i ja, da prijavljujemo imovinu, da nam svako zna i kolika nam je plata i gdje smo potrošili sredstva, jer sam dozvolio pristup računima. Nemojte da brinete za evropski put Crne Gore. U ovih 30 godina mogli ste nas povesti na Mars, gospodine Nikoliću, a ne u Evropsku uniju, ali nijeste željeli. Sljedeći put kada budete nešto proslavljali, toplo preporučujem promijenite Mitra Mirića, znam koja je omiljena pjesma Mila Đukanovića, a to je od nekadašnje grupe Mobi Dik *Rodićeš mu sina kralja kokaina*.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:02:06)

Poslanik Nikolić. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (10.10.24 13:02:12)

Dakle, gospodine Kneževiću, u Vašem maniru, više zabavljački nego politički, ali dobro. Vaš je izbor da odredite na koji način ćete da komunicirate u Parlamentu i mjeru svemu tome daju građani Crne Gore. Građani su rekli svoje i tek će. Te priče o Zvicerima, Lazovićima, Milovićima, sušenju mesa na Lovćenu itd.

vidjeli ste kako se tretiraju od strane građana Crne Gore. Ohrabrujem vas da nastavite da uvodite taj vokabular u Skupštinu, jer će kazne biti još rigoroznije.

Podsjetili ste na slavlje u izbornoj noći Demokratske partije socijalista i začudili se što je Milo Đukanović, kao dugogodišnji predsjednik stranke koju je osnovao, pritom je i njen počasni predsjednik, slavio izbornu pobjedu Demokratske partije socijalista. Ne vidim ništa sporno u tome, jednako kao što je nesporno da je predsjednik Demokratske partije socijalista gospodin Danijel Živković, koji sa timom svojih saradnika koji sjede u predsjedništvu stranke donosi odluke u Demokratskoj partiji socijalista. Danijel Živković je čovjek koji je prethodno izabran za vršioca dužnosti stranke od naše strane, dakle izabrala ga je njegova politička generacija, kao čovjeka u čiji ljudski integritet duboko vjerujemo i poštujemo njegov politički rad. To ga je preporučilo da bude predsjednik stranke i zbog toga on uživa nespornu autoritet i kod svojih saradnika i u članstvu Demokratske partije socijalista, koje ga je, nominalno, izabralo za to mjesto.

Na kraju gospodine Kneževiću, mislim da su stvari u Crnoj Gori izvedene ne čistac i razumijem Vašu nervozu. Vaša nervoza je posljedica nervoznog Aleksandra Vučića, koji je došao prije par dan da podijeli packe svojim delegatima koji nijesu ispunili očekivanja na izborima. O tome je ovđe riječ, gospodine Kneževiću, i zato Vam kažem, možete bi da nastavite u istom maniru kazne koje slijede će biti rigoroznije.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:05:31)

Hvala, poslaniče Nikolić.

Sada riječ ima poslanik Nikola Rakočević, neka se pripremi poslanica Anđela Vojinović i time završavamo današnju raspravu.

Izvolite, poslaniče Rakočević.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (10.10.24 13:05:44)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Budući da ste kazali da nije ostalo puno vremena, biću vrlo efikasan.

Dakle, možda dovoljno dva minuta za dva pitanja uvaženom ministru.

Prije toga konstatacija, kao što je kazao uvaženi kolega Eraković i šef našeg poslaničkog Kluba, mi cijenimo Vaš rad bez obzira što ne cijenimo Vladu i okolnost da sjedite u toj i takvoj Vladi, ali cijenimo Vaš rad. Zbog toga, između ostalog, a prevashodno zbog toga što je to obaveza za zatvaranje Poglavlja 10 mi ćemo podržati ovaj zakon.

Prvo pitanje koje se tiče zakona, onda ću preći na jedno političko, jer je vrlo važno kada ste tu da iskoristimo priliku Vašeg prisustva, prvo je pitanje vezano za amandman koji je Vlada predložila na ovaj zakon, a tiče se brisanja članova 163 i 164. Dakle, ti članovi propisuju obaveze EKIP-a, u dijelu regulisanja tržišta. Vašim amandmanom te nadležnosti EKIP gubi u interregnumu između donošenja ovog zakona i donošenja možda nekog drugog zakona koji nije na dnevnom redu, te nadležnosti neće sprovoditi niko. Koliko razumijemo iz prijedloga jednog drugog zakona agencija za sajber bezbjednost, Vi ćete me ispraviti ako griješim u nazivu, mislim da sam u pravu, će preuzeti ove nadležnosti. Ipak, EKIP je, kao što znate, godinama opremao svoje kapacitete i stručne i svakojako druge. Postavlja se pitanje da li će nova agencija, koju formirate, imati dovoljno kapaciteta da odgovori vrlo važnom zadatku kakav je regulisanje tržišta u ovoj oblasti. Sada mogu nabrojati koje su sve to nadležnosti, vrlo su stručne, kao što dobro znate, i treba nam Vaša analiza, siguran sam da je pratila amandman kojim se brišu ovi članovi, pa želim malo da ohrabrimo i nas ovdje, a svakako stručnu javnost, prije svega, da ovo što činite, brisanje nadležnosti EKP-u i predviđanje davanjem tih nadležnosti drugoj agenciji je dobar put. On nije u suprotnosti sa evropskim preporukama, doduše mišljenje Brisela smo dobili prije ovih amandmana, ali svakako to je obaveza Vlade, odnosno Vlada ima tu nadležnost da sama reguliše na koji način misli da obavlja ovu aktivnost. To je prvo pitanje.

Treba nam od Vas odgovor, šta u međuvremenu, ko vrši te nadležnosti u međuvremenu? Dakle, dok se ne usvoji zakon o informacionoj bezbjednosti, i tu ćete me ispraviti ako griješim, on nije na dnevnom redu. U jednom trenutku kada ta agencija, novoformirana, preuzme ove obaveze da li će moći na stručan i adekvatan način da vrši nadležnosti koje je do sada vršio EKIP, koji ipak i to moramo reći gubi određena svoja svojstva, i komentar na to.

Drugo pitanje je političko, jer tu ste uvaženi gospodine Gjelošhaj, mi cijenimo i vrijeme naše saradnje i dalje cijenimo Vaš politički integritet, cijenimo da će doći vrijeme kada ćemo možda i ponovo sarađivati, i jer partije koje predstavljaju manje brojne narode su uvijek bile na pravoj strani političke istorije, štatile nacionalne interese Crne Gore, pa vjerujemo da je ovo Vaše prisustvo u ovoj Vladi samo incident. Ipak, do tada, dopustite budući da ste potpisnik jednog sporazuma, koji je pretpostavio formiranje ove Vlade da nam date odgovor da li podržavate - pod broj jedan, zakon koji najavljuju kolege iz parlamentarne većine ili dijela

parlamentarne većine, koji udara u temelje demokratije Crne Gore i dodatno ljulja, ili bolje reći urušava imidž evropske države Crne Gore, obračunavajući se sa evropskim stakeholderima koji su nam pomagali posljednjih 30 godina da emancipujemo naše društvo, da usvojimo pravne tekovine Evropske unije i evroatlantske zajednice. To je namjera najvećeg dijela parlamentarne većine. Kakav je odnos djelova Vlade u odnosu na tu namjenu? To je vrlo važno pitanje.

Drugo pitanje, koje je takođe vezano za sporazum, uvaženi gospodine Gjeloshaj, sankcije koje je jedna država Evropske unije uvela određenim zvaničnicima Vlade Crne Gore, odnosno parlamentarne većine. Zbog činjenja koje je, i to Vam postavljam kao pitanje, da li je činjenje koje je dovelo do toga u skladu sa sporazumom koji ste potpisali. Da li ste potpisali sporazum kojim je dozvoljeno da vaši koalicioni partneri ili stakeholderi u parlamentarnoj većini, ja ih ne doživljavam kao Vaše koalicione partnere, da Vam odmah kažem, ali su u Vladi, u parlamentarnoj većini, da li je dozvoljeno u skladu sa sporazumom političko djelovanje koje dovodi do tih i takvih posljedica, da se svađamo sa članicama Evropske unije?

Dakle, ta dva politička pitanja sam postavio i ovo jedno stručno vezano za zakon i zahvaljujem unaprijed za Vaše odgovore.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:11:34)

Hvala, poslaniče Rakočević.

Poslanica Anđela Vojinović, izvolite, za ovu tačku posljednji diskutant.

Izvolite, poslanice Vojinović.

ANDELA VOJINOVIĆ (10.10.24 13:11:45)

Hvala, potpredsjedniče Nurković.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministri sa saradnicima, poštovani građani Crne Gore,

Danas raspravljamo o dva veoma važna zakona koja su iz EU agende i koja će na neki način da zaokruži i ubrzaju naš evropski put, odnosno njihovo usvajanje i već je to i najavio šef poslaničkog kluba Demokrata da ćemo mi podržati ovaj zakon.

Možda se vama i čini da sektor elektronskih komunikacija, na prvi pogled, nije oblast u kojoj se vodi velika politička bitka. Međutim, ja vas moram informisati da su zapravo prethodni režimi na najjasniji mogući način upravo u ovoj oblasti zloupotrebljavali institucije, resurse, a i time i povjerenje građana.

Pred nama je izuzetno važan Zakon o elektronskim komunikacijama, posebno u dijelu koji se odnosi na razvoj infrastrukture i povezivanja svih na jedan brzi širokopojasni internet, koji će omogućiti svim građanima u Crnoj Gori, posebno onim u ruralnim sredinama, da dobiju pravovremene i precizne i tačne informacije na najbrži mogući način i to je mnogo bitno. Zbog čega je bitno? Svjedoci smo danas da su pojedini poslanici opozicije iznijeli niz neistina niz obmana, manipulacija i dezinformacija, pa će ovo biti prilika, nakon usvajanja ovog zakona da građani jednostavnom pretragom u bilo kom pretraživaču ukucaju npr. najsvježiji primjer jučerašnji, kako jedan general, načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore švercuje motorna vozila. Dakle, imamo situaciju da nam je za vrijeme službovanja jednog admirala brod *Jadran* služio za šverc kokaina, a danas imamo situaciju, da nam general i načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore švercuje motorna vozila. Pazite, da ne bi bilo priče da se radi o političkom obračunu, informacija i dokumenta koja je Crna Gora dobila odnosno Sektor odbrane stigli su od naših komšija, države članice Evropske unije, odnosno od Hrvatske. Pa, pošto se govorilo o personama non grata, sad pitam da li će, možda, general koji je švercovao motorna vozila postati persona non grata, tako se okarakterisati, ili će početi da se govori o *jamahi* non grata.

Savjetujemo vam, dragi građani, da ukucate na internetu i provjerite ko su bili ti koji bivši režimi su sinonim za organizovani kriminal i korupciju, dok se država urušavala, pa vidite šta će vam *Google* ili bilo koji drugi pretraživač izbaciti. Ukucajte koje štiti kriminalne klanove, ko je radio za kriminalne klanove, za koga su kriminalni klanovi radili, koga su finansirali, pa vam prostom Gugl (*Google*) pretragom internet daje odgovor koji, pretpostavljam, svi već i znate. Ko je kreirao nacionalističke igranke po Pljevljima i drugim mjestima i ko su bili politički pokrovitelji, oni koji su tada optuživali opoziciju. Provjerite ko je priznao od bivših visokih funkcionera iz Uprave policije da je šverc cigareta i narkotika bio, zapravo, državni posao.

Poštovani građani, provjerite ko je koristio sektor komunikacije, odnosno elektronskih komunikacija, da nezakonito prisluškuje opozicione lidere, opozicione prvake, NVO sektor, medije i novinare u Crnoj Gori. Pronaći ćete to da je to bila Agencija za nacionalnu bezbjednost, koja je umjesto što je štitila komunikacije i integritet građana Crne Gore, štitila kriminalce i narko bosove koji su operirali po Crnoj Gori.

Sad zamislite u kakavoj smo mi državi živjeli kad su građani umjesto kriminalaca bili pod nadzorom Ageecije za nacionalnu bezbjednost i prisluškivani, iako su pojedine kolege iz opozicije to zaboravile, mi

nijesmo, koristićemo svaku priliku da ih na ove i brojne druge stvari podsjetimo, dok svi oni koji su se ogriješili i o zakon i o građane i državu Crnu Goru za to ne budu odgovarali.

Da ne bi bilo da nijesam u temi pošto govorimo o sektoru telekomunikacija, podsjetiću da je on trebao da bude pokretač razvoja i digitalizacije društva, međutim bio je potpuno zarobljen u kandžama tadašnje političke elite i tu mislim na skandaloznu privatizaciju *Telekoma* Crne Gore koji je trebao da bude nacionalni ponos kompanije, koja je inače bila nacionalni ponos Crne Gore. Tada su vlasti, pazite, Sjedinjenih Američkih Država potvrdile da su tri visoka funkcionera vladina i funkcioneri koji su bili dio Upravnog odbora Telekoma primili mito preko 7.000.000 eura preko lažnih ugovora da bi prodali naš nacionalni ponos, a time i ugled, naš nacionalni ugled i ugled Crne Gore. Između ostalog, u cijeloj toj priči je učestvovala, citiram: *advokat, sestra najvišeg zvaničnika crnogorske Vlade*. Dakle, umjesto infrastrukturu, razvoj, digitalizaciju, unapređenje komunikacione mreže infrastrukture naše zemlje, bivša vlast je usmjerila ogromna sredstva očigledno samo u sebe, odnosno u svoje džepove. Umjesto stabilnih i pristupačnih telekomunikacionih usluga građani Crne Gore su nakon tog perioda imali najskuplje, a najnekvalitetnije usluge koje su bile u regionu, a i šire.

Po novom zakonom očekujem da će tenderi biti mnogo transparentniji, da će pravila biti mnogo strožija, da će kontrola nad sektorom telekomunikacija biti mnogo strožija i da će se osigurati jednakost i zaštita svih građana. Zaista, više nikad više ne smijemo da dozvolimo da se Crna Gora vrati na staro, da Crnom Gorom više nikada ne upravljaju kriminalci, kriminalni klanovi, da se ne prepoznamo po organizovanom kriminalu i po korupciji, nego da budemo prepoznati kao država u kojoj vlast i država radi isključivo i samo u interesu građana Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:18:46)

Zahvaljujem, poslanice Vojinović.

Imamo, u međuvremenu, još jednog prijavljenog, to je poslanik Adrijan Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (10.10.24 13:18:58)

Poštovani potpredsjedniče Nurković, poštovana potpredsjednice Popović, uvaženi potpredsjedniče Gjelošhaj sa suradnicima,

Prije nego što pređem na temu, a kako je ovo moje prvo obraćanje nakon lokalnih izbora koje smo imali u Kotoru i Tivtu, želim zahvaliti svim Kotoranima koji su dali glas za Hrvatsku građansku inicijativu i zahvaljujući tome ponovo smo se vratili tamo gdje nam je i mjesto, ponovo se čuje hrvatski glas u kotorskom Parlamentu. Nakon izbornih uspjeha koje smo stvarali u Tivtu, kada smo povećali broj mandata, nakon što smo prije godinu dana osvojili rekordan broj glasova i vratili se u Skupštinu Crne Gore, sada smo to isto uradili u kotorskom Parlamentu.

Također, sa principijelne ravni želim osuditi sve napade kojima je bila izložena Vesna Bratić. Poznato je da Hrvatska građanska inicijativa i gospođa Bratić su na suprotnim političkim stanovištima i nemaju puno dodirnih ideoloških tačaka, ali sa principijelne ravni, kako sam kazao, želim da naše društvo bude uređeno i da niko zbog svojih stavova ne trpi takve napade. To govorimo iz osobnog iskustva jer smo i sami dugo vremena bili izloženi sličnim medijskim i paramedijskim sadržajima.

Što se tiče ovog prijedloga, Predlog zakona o elektronskim komunikacijama Hrvatska građanska inicijativa će dati svoj glas i podržaće ovo zakonsko rješenje, shvaćajući značaj izglasavanja ovog prijedloga i sa aspekta evopskih integracija i zatvaranja pregovaračkog Poglavlja 10, pregovaračkog poglavlja koje se tiče informatičkog društva i medija.

Čestitam potpredsjedniku Vlade, gospodinu Gjelošhaju, veoma mi je drago kad manjinski političari u Crnoj Gori pokažu sposobnost ne samo da se bave afirmacijom manjinskih prava, već da su sposobni da daju širi društveni i politički doprinos, i ja Vam čestitam na tome, pokazali ste to na primjeru vođenja Općine Tuzi, sad pokazujete i kroz djelovanje u ovoj Vladi. Iako Hrvatska građanska inicijativa nije participant ove Vlade ne gledamo jednako na sve njene konstituente i pozdravljam Vaš odgovorni pristup koji ste iskazali i prethodnih dana kroz javne nastupe. Dakle, Hrvatska građanska inicijativa će podržati Zakon o elektronskim komunikacijama. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:21:59)

Hvala, poslaniče Vuksanović.

Ovim smo završili raspravu povodom ove tačke dnevnog reda.

Da li predstavnik Vlade želi dati završnu riječ?
Izvolite, ministar i potpredsjednik Vlade, gospodin Gjeloshaj.

NIK GJELOSHAJ (10.10.24 13:22:14)

Hvala, potpredsjedniče.

Prvo bih htio da se svim učesnicima u raspravi zahvalim na onom što su iskazali prema ovom zakonu, prema onome što su poruke da smo danas iz ove skupštinske sale poslali poruku jedinstva, kad su naše evropske integracije u pitanju, da tu nema politike. Politički neistomišljenici se ujedinjuju, a to je da do kraja godine uspijemo da zatvorimo četiri poglavlja koja su u planu rada ove Vlade, odnosno ono što je najveća podrška, što imaju građani Crne Gore, prema tom procesu, to su evropske integracije.

Kad pričamo o samom zakonu, pokušaću nekoliko stvari, koje sam zabilježio, za koje sam imao upite, da pokušam da dodatno obrazložim. Nekoliko poslanika je pitalo za članove 163 i 164, na kraju je to kolega Rakočević, situacija je ovakva, tim članovima se definišu radnje nadležnosti jedne institucije koja je u procesu formiranja, i na čiji zakon je već Evropska komisija dala pozitivno mišljenje. On je već u skupštinskoj proceduri mjesecima. Zašto je mjesecima, iskreno ne znam, mislim da je to trebalo da se usvoji možda već u proljećnjom zasijedanju, takvu smo imali informaciju da će da bude, ali nažalost, nije, ne znam razloge, ali očekujem da se usvoji tokom ovog mjeseca. Tim zakonom su definisane ove nadležnosti. Kad smo planirali ove zakone, zakonska rješenja negdje smo usaglašavali između resora. Ovaj zakon je trebao da se usvoji prije nego ovaj zakon. Zbog toga smo komunicirali sa Evropskom komisijom, obrazložili smo brisanje ovih članova i razlog i sa namjerom da će da bude to usvojeno do kraja ovog mjeseca. Tim zakonom je propisano da agencija koja se formira za sajber bezbjednost u Crnoj Gori treba da profunkcioniše u ovoj godini, tako da nećemo ostaviti prostora gdje ćemo imati neki period da neće niko nad tim sektorom imati nadzor, pogotovu je taj sektor važan za bezbjednost. Nijesmo imali primjedbe na ovaj način i postupak i usaglasili smo ih sa Evropskom komisijom. Oko tog pitanja mislim da smo sa našim partnerima usaglasili, i naravno da mi želimo uvijek da čujemo i mišljenje i partnere, kako ove stvari funkcionišu i kod njih kako ne bismo ostavili neki prostor za nedoumicu.

Imali smo upite oko Savjeta i načina izbora Savjeta. Različite države, različito uređuju ovaj način. Neke države, čak i Evropske unije, uređuju tako da ih bira Vlada, uređuju da ih bira Skupština, da ih bira na ovaj način koji smo mi predložili, a na kojima na osnovu ITU tabela država dobije najveći broj poena, odnosno pohvala za taj proces je ovaj, da komisija koja je stručna od svih sektora, kako smo definisali zakonom, prihvata svu aplikaciju onih koji su se javili na konkursu, obrazuje ih, prosljeđuje Vladi, Vlada usvaja predlog odluke na koju treba Skupština Crne Gore da se izjašnjava.

Apsolutno se ne slažem sa tim da time mi predstavljamo Skupštinu kao protočni bojler, apsolutno ne, jer Skupština može da odbije, može da interveniše, a zar nije intervencija vratiti, ne izglasati, vratiti da ponovo se iz te liste utvrdi drugi kandidat. Mislim da je još veća transparentnost, još veća kontrola između institucija kako bismo dobili što profesionalniji Savjet, a to je intencija i Ministarstva i ove vlade da budu samo profesionalci u tom sektoru.

Od stavova koje sam iznio, koje me pitao gospodin Mugoša, naravno da nijesam odustao. Oni su uvijek jasni, direktni i naravno da neću stati da se bavim sa tim da to i dokažem kao što sam rekao. Mislim da nijesam daleko u procesu dokazivanja toga.

Negdje smo pominjali, na kraju, i ruralna područja. Da, ovim zakonom se dodatno unapređuje jasnije i bolje definiše univerzalni servis koji sprovodi u saradnji Agencija sa Poštom Crne Gore i sa drugim operaterima, tako da ćemo ovim zakonom dostupnost servisa elektronskih komunikacija obavezati da budu prošireni u čitavoj Crnoj Gori.

Znači, na ovom zakon je počelo da se radi negdje 2019. godine. Punih pet godina o ovom zakonu se priča, postoje radne grupe, ali nije bilo volje ni političke, ili ne znam koje, da se finišira kako bi se on proslijedio Vladi i da bude danas na Skupštini. To smo mi uradili. Zahvaljujem timu koji su radili na ovom predlogu zakona. Bilo je i upita zašto je puno amandmana na ovaj zakon i to ćemo objasniti. Mi smo u julu mjesecu proslijedili Evropskoj komisiji ovaj zakon kako bismo dobili od njih mišljenje na isti. Krajem avgusta, u komunikaciji sa evropskim partnerima, smo dobili preporuku, zbog rokova, da isti treba da se usvoji do kraja septembra (30. septembra), da ipak mi utvrdimo ovaj nacrt, predlog na Vladi i proslijedimo Skupštini, a u međuvremenu dok bude trajalo ovo, dok bude sjednica Skupštine, usaglasimo sa Evropskom komisijom i da intervenišemo amandmanima kako ne bismo propustili rokove koji imaju u Evropskoj komisiji za zatvaranje poglavlja. Mi smo mogli i da sačekamo još nekoliko dana da to dobijemo od njih da bude intervencija direktno na zakon, a ne amandmanima, ali ovo je bio dogovor sa Evropskom komisijom da na ovakav način postupimo.

Bilo je dosta upita koji se tiču politike. Iskreno, imam jedan stav koji dosta unutar i struktura kojoj pripadam politički se ne slažu sa mnom u vezi toga, jeste da dok sam na institucionalnoj, državnoj funkciji, a

pogotovu kada idem negdje direktno da nešto radim za državu ne ulazim u tu svakodnevnu politiku, zato ću se i danas suzdržati. Ovdje sam došao da o ovom zakonu pričam, pričaću o ovom zakonu, o evropskim integracijama, a naravno, očekujte narednih dana pogotovu na dešavanja od prethodnih dana jasan politički stav koji ću imati i koji sam uvijek imao. Nikad nijesam pravio kompromise kad su neke stvari u pitanju. Reći ću samo jedno oko Vlade u kojoj mi sjedimo i odluke koje je donijela ova vlada, ne mislim da smo odlukama ove vlade negdje doprinijeli da naš evropski put ne bude pozitivan, u smjeru u kom idemo. Bilo je nesaglasja u Vladi oko nekih odluka koje, naravno, mi nijesmo podržali, javno iskazali stav, bilo je odluka i u Skupštini sa kojim se mi nijesmo slagali, kojih ovdje naši politički predstavnici nijesu podržali. Na sve to uvijek imam jasan i precizan stav, koji nema potrebe da ponavljam i koji je jasan, kristalno jasan i što se tiče onoga što radimo u Vladi mi sada sebe u ovom procesu, pogotovu nakon rekonstrukcije Vlade, gdje možemo reći tamo da više politički sporazum i nemamo jer je sve drugačije i taj politički sporazum više je i van snage, on više ne postoji. Ne samo zbog toga što je i prekršen, javno sam ukazivao da je prekršen, nego više i nema svrhu jer su različiti konstituenti, novi konstituenti koji nijesu dio tog sporazuma, a mi sebe sada vidimo u ovom procesu programski - programski u ispunjavanju obaveza prema Evropskoj uniji do onog momenta koji ćemo mi procijeniti da je dobro za državu, a mogu da vam kažem da ćemo znati da cijenimo i momenat i vrijeme kad, možda, treba pokušati da drugačije postupimo, ali uvijek u očuvanju onoga što su interesi države Crne Gore, evroatlantskog puta i tu nikad nećemo niti može biti kompromisa. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:33:04)

Hvala, ministre Gjeloshaj.

Ovim konstatujem da je pretres, u vezi ove tačke, završen.

Sada prelazim na sljedeću tačku dnevnog reda - **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Nik Gjeloshaj, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja, Jasna Vujović, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju, sjednici prisustvuje i Nebojša Mugoša, načelnik Direkcije za normative poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualna svojine.

Izjavitelci odbora su Darko Dragović, Zakonodavnog odbora i Vaso Obradović, Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Otvaram pretres.

Pitam predstavnike Vlade da li žele dopunsko obrazloženje.

Izvolite.

Potpredsjednik Vlade, Nik Gjeloshaj, izvolite.

NIK GJELOSHAJ (10.10.24 13:34:04)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Znači, izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima pristupilo se, primarno, sa ciljem usklađivanja odredbi ovog zakona sa pravom Evropske unije u oblasti autorskih i srodnih prava, konkretno Direktiva 2019/789 Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. aprila 2019. godine. Znači, isto i u ovom zakonu radi se o direktivama koje su donešene prije četiri, pet godina, a u naše zakonodavstvo nijesu usklađene. Mi smo, kao Ministarstvo ekonomskog razvoja, sa ovim sjajnim timom ljudi, uspjeli da i ovo zakonsko rješenje predložimo Skupštini na usvajanje.

Takođe, i ovaj zakon je važan u procesu naših evropskih integracija za zatvaranje Poglavlja 7 *-(Intelektualna svojina)* i očekujemo, isto kao Poglavlje - *Informaciono društvo* da bude do kraja godine zatvoreno. Iskoristiću priliku da podsjetim na još jedno poglavlje koje se zatvara - *Industrijska politika* isto je doprinos rada ovog ministarstva, sve što je bilo potrebno u procesu pristupanja Evropskoj uniji na vrijeme smo završili čak prije tri, četiri mjeseca, sve kriterijume ispunili. Očekujemo da i za to poglavlje, danas tokom dana ili sutra, Vlada usvoji završni izvještaj i time zaključimo da smo ispunili obaveze i prema tom zakonu. Od četiri poglavlja ključan doprinos u tri je dalo Ministarstvo ekonomskog razvoja i ovaj tim koji je danas ovdje sa mnom.

U vezi ovog zakona najznačajnije novine koje ovaj predlog donosi odnose se na: regulisanje pitanja vezanih za pružaoce usluga, dijeljenje internetskog sadržaja i odnos regulisanja situacija u kojima će se omogućavanje javnosti da pristupi autorskim djelima koje su postavili korisnici tih usluga smatrati zakonitim. Dalje, uvođenje novog srodnog prava, prava izdavača štampanih publikacija. Zatim, rudarenje teksta i podataka; korišćenje djela nedostupnih na tržištu; pravo autora na odgovarajuću i srazmjernu naknadu za korišćenje njegovog djela; detaljniju razradu sistema proširenog kolektivnog ostvarivanja prava; detaljniju

razradu pojedinih kriterijuma za utvrđivanje tarifa; odnosno visine naknade za pojedine oblike korišćenja autorskih djela; odnosno predmeta srodnih prava; proširene liste sporova u vezi sa kojima se može pokrenuti postupak alternativnog rješavanja sporova; izmjene u dijelu građansko-pravne zaštite, odnosno postupka pred sudom, u slučaju povrede prava, a u vezi sa dostavljenim određenim informacijama na zahtjev suda i isticanjem alternativnih mjera, predmetnim izmjenama i dopunama podići će se nivo zaštite autorskih prava na djelima čiji obim korišćenja značajno uvećano usljed kontinuiranog razvoja interneta i informaciono-komunikacionih tehnologija, konkretnije usljed velikog obima čuvanja djela i davanja javnosti pristupa autorskim djelima od strane pružaoca usluga, dijeljenje internetskih sadržaja odnosno putem njihovih platformi kao što su Jutjub (Youtube), Fejsbuk (Facebook), Instagram itd.

Tako da i ovaj zakon i prethodni i da nijesu direktive Evropske unije su bile potrebe da se usklade zbog razvoja tehnologija, inovacija, drugačijeg sistema kojeg danas imamo u informacionom sistemu, koji je bio prije nego su usvojeni ovi zakoni. Vrijedi pomenuti da prethodni zakon o kojem smo pričali izmjene i dopune bile su negdje 2017. godine, ali kao zakon je usvojen negdje 2013. godine.

Takođe, za potrebe rudarenje teksta i podataka u istraživačke svrhe, opšte izuzeće za potrebe rudarenja, teksta i podataka izvan područja istraživanja, izuzeće za potrebe nastave, izuzeće za potrebe očuvanja kulturne baštine, korišćenje nedostupnih djelova u specifičnim slučajevima, kad se licenca za to korišćenje ne mogu zaključiti, jer ne postoji organizacija za kolektivno ostvrivanje prava koje bi mogla izdati.

Za kraj, dodatno su unapređene pojedine odredbe važećeg zakona, u dijelu koji se odnosi na kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, a u skladu sa potrebama iskazanim u dosadašnjoj primjeni zakona.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:39:01)

Hvala i Vama, potpredsjedniče Vlade.

Da li izvestioci žele riječ? Ne.

Onda prelazimo na raspravu.

Prva prijavljena je poslanica Zoja Bojanić Lalović.

Izvolite, poslanice Lalović.

ZOJA BOJANIĆ LALOVIĆ (10.10.24 13:39:18)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane građanke i građani, kolegice poslanice i kolege poslanici,

Zahvaljujem na mogućnosti da komentarišem o ovom zakonu, čiji cilj je prije svega usklađivanje domaćeg prava sa pravima Evropske unije, i u tom smislu Klub Demokratske partije socijalista će se pozitivno izraziti, posebno kada je riječ o zakonu koji je zahtijevao sve ove izmjene u skladu sa promjenama koje se dešavaju na tržištu, ali i u skladu sa ubrzanim razvojem savremenih tehnologija.

Naravno, ovo pitanje autorskih prava i intelektualne svojine, kao i srodnih prava, je široko i ono u narednom periodu zahtijeva i unapređenje po mnogim pitanjima, kao što je pitanje ovih prava u odnosu na obrazovanje, kao što je i pitanje ovih prava u odnosu na domaćeg izdavača udžbeničke literature i nastavnih sredstava, koji se, pouzdano znam, srijeću sa vrlo problematičnim pitanjima, pitanjima preuzimanja ilustracija, kao i pitanjima nabavke autorskih prava. S obzirom na to da mi nemamo u Crnoj Gori agenciju koja se ovim pitanjem bavi, pa su onda u obavezi da to rade preko nekih agencija iz država u okruženju. Ovo su, kažem, pitanja na kojima naša država mora u narednom periodu raditi i ostavljati, naravno, mogućnosti da sve ono što se koristi za obrazovanje bude besplatno, eventualno, ali kažem to se mora u narednom periodu otvarati na drugačiji način.

S druge strane, važno pitanje kada je riječ o autorskim pravima jeste i pitanje pravne zaštite. Jer, kao što znate, kod nas je mali ili nedovoljan broj onih koji se bave zaštitom autorskih prava, kada je riječ o advokatima i o sudijama, tako da i pitanje pravne zaštite je takođe jedno otvoreno pitanje koje traži angažovanje naše države po tom pitanju.

Možda bi i moglo da bude jedno pitanje za Vas - na koji način ćete u narednom periodu razmišljati o kvalitetnoj zaštiti autorskih prava, s obzirom na to da i u edukativnom smislu građanstvo nije baš pripremljeno za sva pitanja kada je riječ o pribavljanju određenih materijala putem interneta.

Vidim iz zakona, takođe, da je otvoreno pitanje i pitanje autorskog dijela, kao što je softver i u tom dijelu treba definisati, u skladu sa težnjama tržišta, kako će se ta pitanja tretirati i kada je riječ o nekim softverskim rješenjima konkretnijim.

Ono što nezavisno, ili opet u skladu sa ovim pitanjima, treba danas spomenuti, vrlo je aktuelno, od juče govorimo o tome, a tiče se i te kako autorskih prava. Svjedoci ste i Vi, i mi poslanici, i građanke i građani, da smo juče imali prezentovanje jednog autorskog djela. Mene zanima, a sigurna sam da to zanima i ostale poslanike, ili većinu poslanika, ili evo neka to bude opozicione poslanike, kako god, ali građanke i građane sigurno zanima, jeste ko je vlasnik intelektualne svojine, kao što je logo Skupštine, ko je autor ovog loga, koja procedura je sprovedena? Jer, kao što znate, za svaki logo neophodna je određena procedura. Ko su članovi komisije koji su baš izabrali ovaj logo? Naravno, kako je to stiglo do onog ko krajnje donosi odluku, a to je po članu 28 Poslovnika utvrđuje sekretar? Dakle, utvrđuje, vjerovatno je bio neki put do tog utvrđivanja. Ovo je samo jedan ravan i ako mi znamo i onaj drugi dio priče koji je jasno juče i prezentovan da ovaj logo u simboličnoj ravni predstavlja zapravo personifikaciju nestanka Crne Gore i njenog imena.

Držala sam se teme, kažem nezavisno od ovog jednog dijela, ona se konkretno odnosi na pitanja koja sam postavila.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:44:12)

Zahvaljujemo poslanici.

Riječ ima poslanik Duško Stjepović.

Izvolite poslaniče Stjepoviću.

DUŠKO STJEPOVIĆ (10.10.24 13:44:21)

Hvala najljepše, potpredsjedniče Nurkoviću. Uvaženi potpredsjedniče Vlade, ministre, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani,

U vezi sa ovim zakonom nema ništa sporno, siguran sam da će on dobiti konsensualno glasanje, odnosno podršku u ovom Parlamentu, zato što je on samo jedan od onih zakona koje je trebalo usvojiti, koje ćemo usvojiti na našem evropskom putu. Vi znate da je ova parlamentarna većina za godinu dana, a sklon sam da kažem i u mnogo kraćem periodu, ako imamo u vidu kad smo dobili IBAR nakon formiranja vlasti i Vlade, uradila više nego mnoge druge i parlamentarne većine i vlade za mnogo duže vremena. Čini mi se ono što smo mi uradili, kao parlamentarna većina, uz određenu podršku i opozicije i u odnosu na određene predloge zakona, bilo je mnogo više nego što su neke parlamentarne većine uradile za deset godina.

Zaista neću previše trošiti riječi o ovom zakonu, iako je ono umnogome bolje zakonsko rješenje i donosi mnogo unapređenja u odnosu na ono što je bio prethodni tekst zakona, ali u skladu sa onim što je autorsko pravo meni se, ponukan nekim izjavama ovih nedjelja dana, nekim hvaljenjima izborima itd. obratio jedan građanin na društvenoj mreži. Učinilo mi se da ono što je on u jednom pisamcu, hajde da tako kažem, ili u porukama koje mi je poslao iznio sve ono što bih ja iznio kao odgovor na određene izjave nekih političkih subjekata i aktera ovih dana. Čika Nikola je, 99% ono što mi je zapravo poslao u toj poruci, pogodio suštinu, ako hoćete, sadašnjeg političkog trenutka. Ja ću, opet kažem u skladu sa onim što je tema na današnjem dnevnom redu, a to su autorska i srodna prava pročitati nešto, uz njegovu saglasnost, tako da znate da imam na to pravo. Čitam kako mi je poslato.

Zdravo, Dule. Kako si? Prijatelj sam tvoga oca, znam ga odatle (neću to pominjati, nebitno). Morao sam da se javim kad sam vidio prije neku noć da svi slave, a pogotovu da pojedini burdikuju kao nekad. Ispaljuje se vatromet vjerovatno sa Bemaxa. Čudo se čini. Krv mi se u žilama sledila kad sam vidio kako slave kao nekad kad su nas o jadu zabavljali. Nijesam ispratio rezultate i odmah sam pomislio evo se vrnuse, evo nam opet plate i penzije kao najvećoj sirotinji na svijet. Čitam kako mi je napisano. Evo nam opet puškanje svaki dan, usred bijela dana od Kotora do Podgorice preko Beograda od Kolumbije. Onda uđoh u dom i viđeh da kad se zbroji sve da su ostali na isto, ne nego i par procenata manje nego prošli put. Iako su izazvali izbore sa ovim što su htjeli veće pa su izgubili i ono iz vreće. Dule ili poslaniče kako mi se god obratio - što je sa tim ljudima što slave zna li se?

Evo čika Nikola da Vam odmah kažem i da Vam odgovorim. Ne znam ni ja što slave jer što se mene tiče, a čini mi se i najvećeg dijela parlamentarne većine i ovdje u ovim gradovima u kojima su se održavali izbori, želja će ih biti da budu ponovo vlast i u Podgorici i u Kotoru.

Čika Nikola, nastavlja: *Je li moguće da oni i dalje pjevaju svoju pjesmicu, da ste i vi i svi mi koji smo nekad bili protiv njih isti kao oni? Je li moguće da uopšte smiju da pomenu nekakve klanove, oni koji su ih rodili i ponjivili, pa ih poslije ljuljali. Oni koji su ih povezali i svezali u mrtvi čvor sa državom, tako da se evo i dan danas, četiri godine poslije njihovog pada, ne mogu potpuno respektovati. Oni koji preko portparola i zvaničnih saopštenja brane kad se uhapsu. Oni koji su i ponos mornarice i naše vojske Jadran koristili da švercuju drogu. Svaka vama čast kako ostajete mirni, ja ne bih mogla. Kako mogu oni da pominju borbu protiv*

kriminala kad su nam ozbiljni kriminalci igrali kolo posred policije, sudstva i tužilaštva, kad se nije znalo će prestaje država će počinje mafija. Kad vam onako srčano počnu držat slovo o neakvim propustima novog kadra, možete li ih kumim ve bogom, podsjetit na kadar kojima su i ti mladi iz prvih redova aplaudirali i smijali se njihovim doskočicama. Možete li ih pitati će im je (nabraja sad Nikola preskočicu neke) će im je Sveto? će im je Aco? Što čini prva sestra? Prevede li se više ono za Telekom? Kako im je Prva banka? Ima li traga prvom milionu? će su im Brkovići, Veljovići, Lazovići, Banovi i Milovići? će im ga je Migo, kud mu je koverta? Što im čini guru Veso Vukotić?"

Nikola je baš ovako, čini mi se, jedan dobar istraživački rad odradio. Čini mi se da nikoga nije preskočio. Čika Nikola kaže: *Da ne bi, nidažaki bog, da treći put riješimo stambeno pitanje Verici Maraš. Hoće li još jedno 300.000 bespovratnog kredita na platu od 11.000 eura? Da neće Veka Medenica još jedan neustavni mandat? Kakvo nam je sudstvo ostavila i kako je zadužila kolege ne bi me čudilo da joj se suđenje završi prije nego što počne. Može li kako Gvozdenović živjeti od onih firmi iza kojih se krije i za koje zna sva Podgorica i Crna Gora. će ga je onaj Ivanović što je deset država bio u istom danu? će mu je ono perje i ono dijete što mu je namjerno glavom udarilo u auto? Kad smo kod perja, kud je bijeli orao, čeka li opet neće u nadi da će poleti da cijelu vojsku baci pod noge sa njegovim prepoznavanjem terena?*

Čika Nikola, iako sam rekao da ste Vi dosta toga nabrojili, možda i sve nijeste, ima toga još. Sve ovo zna svaki građanin i mi sve ovo znamo zato samo pratite narednih dana i nedjelja nit smo zaboravili nit smo oprostili, a što je najbitnije vjerujem da neće ni nadležne državne institucije. U prvom redu Tužilaštvo i sudstvo, zato buka i halabuka, zato Vlada smeta, ali tek smo počeli što se toga tiče sa odmotavanjem klupka. Što bi se reklo na čistom crnogorskom - stey tuned. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 13:50:42)

Hvala, poslaniče Stjepoviću.

Sljedeći prijavljeni za riječ je poslanica Aleksandra Despotović.

Koleginice Despotović, izvolite.

ALEKSANDRA DESPOTOVIĆ (10.10.24 13:50:56)

Poštovani građani i građanke, pozdravljam vas, kao i vas iz ministarstva koji ste radili na ovom zakonu o kome danas govorimo.

Prije nego što se osvrnem, konkretno, na vaš zakon moram da naglasim da je Crna Gora radila na ovom zakonu počev od momenta otvaranja svojih poglavlja, pa je radila i od 2010. godine, pa naovamo. Imamo negde prvi Zakon o autorskim i srodnim pravima koji je donešen još 2011. godine. On je kasnije, kako ste i rekli, imao niz tih izmjena. Imali smo 2017. godinu kada je formiran jedan koordinacioni tim koji je radio, upravo, na ovim autorskim pravima. Pa smo imali i izjavu negdje 20. aprila 2020. godine članice Evropske komisije koja je, zaista, pohvalila taj rad i naredak upravo na ovom poglavlju, poglavlju *Intelektualne svojine* i da su tada date određene smjernice šta je to još potrebno uraditi kako bismo zaista došli do tog krajnjeg cilja o kome danas govorimo, a to je da idemo ka zatvaranju ovog poglavlja o *Intelektualnoj svojini*.

Ono što je za Crnu Goru veoma važno jeste da pomenemo te ljude koji su vrijedno radili u ovom prethodnom periodu, da su oni dali jedan jak zamah i, čini mi se, jednu veoma dobru podlogu da danas mi možemo govoriti o ovom zakonu. Zakon sam pročitala i on je dosta zahtjevan. Došla su naredna 22 amandmana od Vlade. Ono što ću istaći jeste da sam bila iznenađena da je o ovom zakonu bila javna rasprava, jer ovde svjedočimo da je niz zakona došao u ovu Skupštinu, a da nijesu prošli javnu raspravu. Takođe smo imali određeni broj zakona i predložen od strane poslanike, vjerovatno da ne bi predstavnici Vlade dolazili da sa nama razgovaraju, a evo vi ste tu došli i meni je veoma drago što danas, upravo o ovom zakonu, razgovaramo direktno sa vama koji ste vjerovatno i direktni sudionik učešća u izradi ovog zakona.

Ono što je meni za brigu jeste implementacija ovog zakona, s obzirom na njegovu složenost. Moram vam reći da imamo neke nove forme koje se pojavljuju na određene nedorečenosti kada govorimo o postojanju određenih glasila koja postoje u Crnoj Gori, određenih televizija koje postoje u Crnoj Gori, pa postavljam neđe pitanje da li je bilo potrebno prvo rješavati ta pitanja, a onda da idemo na pitanje primjene ovog zakona, vezano za autorska prava.

Kad govorim o tome kako i na koji način ćemo poštovati ova autorska prava to ne govorim neđe napamet jer vjerujte mi bila sam vrlo iznenađena neki dan kada sam na jednoj Fejbuk (Facebook) stranici pročitala izvinjenje Ministarstva za urbanizam i prostorno planiranje gdje se izvinjuju jednoj kući vjerovatno neću navoditi ime, izvinjenje korisnicima zato što su preuzimali fotografije za Velje brde upravo sa njihovog vjerovatno sajta, a pritom nijesu navodili izvor navođenja tih fotografija. Zašto sam postavila pitanje implementacije? Pa ako ministarstvo kada priča o nekim projektima koji su predstavljeni u javnosti kao

istorijski ne navodi izvore podataka tih fotografija postavljam pitanje kako će se to odraziti dalje, naravno na one koji ipak nijesu dovoljno u toj temi.

Takođe, kao što je moja koleginica prije mene napomenula vezano za ovo što smo juče videli za taj neki novi logo postavljam pitanje patentiranja - ko stoji, to su autorska prava koja neko ima, ko je potpisao jučerašnji logo, kako će taj autor tog loga ići dalje u zaštitu svog patenta, ako ga uopšte znamo ko je napisao. Da li se neko bavio time da li onaj logo, juče koji je predstavljen, ima sličnosti sa logom u određene dvije ili tri države u našem okruženju? Što je jako važno, jer kada on postane zvaničan postavlja se pitanje dali će oni imati pravo da kažu da to nije autorsko pravo koje je nastalo u Crnoj Gori. To su izuzetno važna pitanja kada govorimo o ovom zakonu i zato sam rekla da je bitno kako i na koji način će se oni poštovati i da to neće biti nimalo jednostavno.

Sa druge strane, ono što me interesuje i što bih postavila pitanje jeste ako ja radim svoje autorsko djelo i, recimo na neki način, da knjigu moju ili neke izvode iz moje knjige, recimo, uzme Radio i Televizija Crne Gore, koja je osnovana od strane Skupštine, koju finansira Vlada, imamo direktora koji apsolutno nije izabran po konkursu, izabran je nezakonski, ko će meni da odgovori na ta pitanja i na koji način ću ja da potražim svoja prava. Dakle, to me veoma interesuje.

Dalje, interesuje me da li će kada zaživi ovaj Zakon o kome govorimo određeni javni emiteri, evo mislim da sam u temi, nemojte mi kuckati, za razliku od prethodnika ja sam u temi i vrlo konstruktivno govorim, trebali ste ranijeg prethodnika, /upadice/ ali izdvojite one koji su u temi i one koji su van teme. Sad ste mi prekinuli misao što nije dobro, ali ja ću nastaviti. Da vas pitam sljedeće, što mi je veoma zanimljivo, da li primjena ovog zakona znači da će javni servisi, odnosno određene televizije koje nijesu registrovane u Crnoj Gori prestati da postoje, jer kako ćemo štiti autorska prava na televizijama koje nijesu u Crnoj Gori, a vidimo poplavu televizija iz država okruženja, to je pitanje.

Dalje, kako ćemo braniti svoja autorska prava u štampanim medijima, u digitalnim medijima koji takođe nisu registrovani u Crnoj Gori, jer kada god se na nešto žalimo oni kažu da nijesu registrovani u Crnoj Gori. Kažem vam, mene to vrlo interesuje, s obzirom da učestvujem u izradi određenih publikacija, monografija itd. i sa te strane sam veoma zainteresovana. Ako već svjedočimo da imamo Ministarstvo urbanizma koje se izvinjava da je upotrebljavalo određene fotografije za Velje brdo koje nije navelo svoje izvore, to je ključno pitanje.

Ono što mi je zanimljivo i što bih, možda, dala jednu sugestiju jeste što ovaj zakon neđe na pravi način ne izdvaja, kao što to radi hrvatski zakon, autorska prava studenata. Dakle, imate u Hrvatskoj jedan izvanredan član, član 111, u ovom zakonu koji jasno definiše autorska prava studenata. Zašto vam to govorim? Vrlo je bitno da napravimo tu razliku, odnosno da studenti budu osviješćeni na koji način i kako mogu da koriste svoja autorska prava. To je vrlo važno za ovaj zakon o kome govorim.

Ono što mi je, takođe, bilo zanimljivo, a što sam upoređujući i komparirajući zakon Crne Gore sa ostalim zemljama, prije svega sa zemljom EU, jeste ovaj zakon kako će se tretirati arhiva Radio i Televizije Crne Gore, jer ona može da se smatra institucijom kulturne baštine, kao što imate arhivu u Hrvatskoj. Na koji način ćete zaštititi arhivu crnogorske televizije, da ne bude da zavisno od toga ko će doći za direktora da je neka emisija podobna, a neka nije podobna. Dakle, Hrvatska, zemlja naša susjedna je svoju televiziju, odnosno arhivu svoje televizije, proglasila kulturnom baštinom. To su vrlo važne činjenice, upravo u cilju zaštite svega onoga što je nastalo u Crnoj Gori i svega onoga što trebamo štiti u ovim turbulentnim vremenima. Juče, evo na Cetinju dobijemo tu neku zgradu koja će da bude kasnije određeni logo, a autorska prava potpuno narušena. Da li mi govorimo istim jezikom, odnosno koja je svrha usvajanja ovog zakona i voljela bih da mi kažete na koji ćete način zaštititi sve ovo što sam vas pitala. Naravno, nadam se da sam, za razliku od prethodnika, iako sam na neki način prekoračila ovo vrijeme bila potpuno u temi, nijesam se bavila pismima niti bilo koga ko je pisao poslije izbora, niti ko se smijao ni ko se podsmijavao, jer mislim da su neke stvari vrlo jasne svim građanima i građankama Podgorice koji su glasali na izborima u nedjelju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 14:00:52)

Hvala i Vama poslanice Despotović.

Imamo prijavljena još dva kandidata, s obzirom da jednoga nema u sali, riječ bih dao poslaniku Abazu Dizdareviću.

Izvolite, gospodine Dizdarević.

ABAZ DIZDAREVIĆ (10.10.24 14:01:06)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Nurković.

Uvažene koleginice i kolege posalanici, uvaženi ministre sa saradnicima,

Dakle, raspravljali smo o temi intelektualne svojine i na nekoj od prethodnih sjednica ovo što je danas na dnevnom redu jeste usklađivanje sa tekovinama Evropske unije, i pozdravljam napor vašeg tima da ono što je veoma važno za potvrđivanje Poglavlja 7 i zatvaranje Poglavlja 7 danas prokomentarišemo u ovoj Skupštini. S obzirom da su kolegice i kolege već dovoljno govorile o intelektualnoj svojini o autorskim i o srodnim pravima pokušaću da, na neki način, crnogorsku javnost upoznam kako bi to bilo živjeti bez intelektualne svojine i bez autorskih prava. Da pogledamo sve oko sebe od ovih stolica na kojim sjedimo do čaša, inventara, tih računara ispred nas, sve je to produkt nečeg o čemu je čovjek razmišljao. Dakle, od ideje do realizacije određenog djela, do zaštite tog intelektualnog djela, odnosno autorskog djela ljudi koji su radili na sopstvenim idejama dolazimo i do onog što se odnosi na zaštitu tih autorskih ideja, odnosno onog što jeste dio intelektualne svojine što umjetnika, što arhitekata, što muzičara svih onih ljudi u filmskoj produkciji u televizijskoj produkciji.

Postavlja se jedno pitanje, koje ću direktno ministru uputiti, a to je da li oni dovoljno komuniciraju u Vladi. Govorila je o tome kolegica Despotović, govorila je o tome i kolegica Zoja Bojanić Lalović. Ne vidimo da se ta komunikacija intezivno vodi u samoj Vladi, ako govorimo o intelektualnoj već svojini i to je tema današnje Skupštine. Zar ne bi trebalo da vi koji ste zaduženi, kroz izvršnu vlast, i vi koji utičete na emancipaciju ukupnog društva u Crnoj Gori budete primjer onima koj vas gledaju, uče od vas i na neki način primjenjuju pravila tretiranja intelektualne svojine u društvu? Kako je moguće da u jednom od ministarstava, Ministarstvu urbanizma i prostornog planiranja konkretno, dođe do omaške, svjesne ili nesvjesne, da se dođe do aproprijacije tuđeg umjetničkog kreativnog djela, da se ono iskoristi za prezentovanje tog famozog projekta Velje brdo, koji smo imali priliku da vidimo neposredno prije održavanja lokalnih izbora u Podgorici i u Kotoru, i da nakon toga, opravdano svakako, uslijedi izvinjenje? Da li je takva greška dopustiva, dopustiva od vas koji kreirate ovakve programe i da li ta komunikacija među vama, unutar Vlade, uopšte postoji? Jeste li razgovarali sa nadležnim ministrom? To je zaista nedopustivo da se intelektualna svojina ljudi koji stvaraju u ovoj državi prvo ne poštuje od strane Vlade, a nakon toga očekujemo da će građani to poštovati.

Prvenstveno govorim o internet sadržajima, o onom što jeste dio ovog zakona, i to usklađivanje neće biti jednostavno. Imamo agenciju, odnosno nevladinu organizaciju koja se bavi pravima autora muzike, u pitanju je PAM, koja uspješno sprovodi svoj dio zaštite kompozitora, autora muzike. Sa intelektualnom svojinom autora vizuelne umjetnosti, odnosno ljudi koji kreiraju sadržaje u obliku likovnog djela, fotografije, video produkcije, filma, televizijskog programa, za sada nijesmo imali adekvatne modele zaštite. Zaista Vas molim, ministre, da iskomunicirate sa svojim kolegama da prvenstveno od vašeg primjera dođemo do toga da i građani poštuju ono što su zakonska načela. Evo možemo se opravdati time da zakon još uvijek nije usvojen, pa nije stupio na snagu, ne možete adekvatno reagovati prema kolegama, ali evo neka to bude upozorenje za sve, prvenstveno od vas koji ove norme podstičete i upućujete prema građanima, a onda prema cjelokupnom društvu da se zaista držimo pravila. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 14:06:16)

Hvala, poslaniče Dizdarević.

Pošto se poslanik Leković vratio. Izvolite, posljednji prijavljeni za danas.

MOMČILO LEKOVIĆ (10.10.24 14:06:25)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Nurković.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre sa saradnicama,

Jasno je, i to su prethodnici prije mene i rekli, da se radi o jednom zakonskom rješenju koje će ubrzati naš evropski put, odnosno ulazak u Evropsku uniju i samim tim i ja, odnosno moje kolege iz Demokratske Crne Gore, ćemo apsolutno podržati ovakvo zakonsko rješenje. Dozvolite mi, takođe, da govorim i da kažem par riječi o onome o čemu se govorilo i prethodnih dana i mjeseci i tokom izborne kampanje, a bilo je ovdje priče i da je neko prije 10-15 dana pobjegao iz ovog doma.

Prije svega, želim istaći da je veoma licemjerno, prvo licemjerno, da strukture bivšeg režima izgovore jednu jedinu negativnu riječ na račun bezbjednosnog sektora. Oni u čije vrijeme je stvoreno najveće kriminalno zlo u našoj državi, a i na Balkanu, oni koji su stvorili najveći kriminalni klan koji se 2014. godine pocijepao i koji je započeo rat na ulicama Crne Gore u kojem su stradali nedužni ljudi. Oni koji su doveli do toga da to bude jedna država koja je u stvari kriminalni klan, gdje se kriminalni klan za sve pita i za sve odlučuje. Naravno, kao što su i moje kolege govorile dokazi za to jesu podaci, gospodo, za vrijeme vladavine bivšeg režima 711 poginulih građana Crne Gore. Samo za vrijeme bivše Vlade, posljednje Vlade od 2016. koja je trajala do 2020. godine 96 od kojih je 42 stradalo u obračunima kriminalnih klanova, a šestoro nedužnih stradalih građana Crne Gore. Što ne podnese neko ostavke u tom periodu, što ne podnese ministar

unutrašnjih poslova ostavku u tom periodu? Što ne podnese direktor Uprave policije ostavku u tom periodu? Što ne podnese bilo ko iz bezbjednosnog sektora ostavku u tom periodu? Apsolutno niko.

I onda danas dođu strukture bivšeg režima i govore o onome o čemu ne bi apsolutno imali prava da govore. Pomenio se Bar, grad iz kojeg ja dolazim, i te kako pamtim to vrijeme. Kada je svima nama građanima Bara glava bila u torbi tih godina, kada nijesmo smjeli izaći na ulicu, a da se ne plašimo za svoje živote i o tome govore i dokazuju podaci gospodo, takođe, 2016. godina četiri ubistva u obračunima kriminalnih klanova samo za tri mjeseca. Pazite ove datume 06. avgust ubistvo, 07. septembar ubistvo, 14. septembar ubistvo, 31. oktobar ubistvo, sve samo na teritoriji jednog grada, moga grada Bara. To je skandalozno i to je zaista za priču. Ali, kao što rekoh, tada se nije desila ni ostavka ministra unutrašnjih poslova, ni ostavka direktora Uprave policije, niti načelnika Centra bezbjednosti Bar, ali znate šta se desilo? Održala se sjednica Skupštine Opštine Bar na kojoj se razmatralo o bezbjednosnoj situaciji u gradu u Baru. Znao o čemu je tadašnji predsjednik Opštine Bar govorio na toj sjednici? On se zahvaljivao građanima na izbornom rezultatu koji je tada postignut. E, to je za mene skandalozno, ali to pokazuje kakav je bio bivši režim i kakve su bile strukture bivšeg režima.

Da sada pomenem i 2020. godinu. U 2020. godini, takođe se desilo pet ubistava 13. februar, 17. februar, 27. februar, 04. mart, 28. jun. Onda da vas napomenem, odnosno sve nas ovdje da podsjetim, kada se već o tome govori, na izjave tadašnjeg direktora Uprave policije. Dana 28. januar on kaže, draga gospodo: *Bezbjednosna situacija u državi je stabilna, incidenti izolovani slučajevi*. Onda nakon svih ovih dešavanja, nesretnih dešavanja, ubistava, ponovo 29. jula 2020. godine kaže: *Bezbjednosna situacija stabilna, odgovaramo svim prijetnjama usmjerenim ka destrukciji države*.

Da podsjetim šta smo iz svih onih prepiski saznali. Saznali smo da je odbjegli kriminalac Ljubo Milović baš tih mjeseci, odnosno u toj godini šefovima Kavačkog klana govorio da im je odobreno da ubijaju, ali da prije izbora to čine samo ako moraju, a nakon 30. avgusta da deru. Ovo je dokaz i ovo je suština kakav je bezbjednosni sektor bio tih godina i znam šta je plan, potpredsjedniče Nurković, apsolutno znam šta je plan i šta je cilj, nije cilj Glavni grad, nije cilj osvajanje vlasti u Glavnom gradu, nije cilj ni rušenje aktuelne parlamentarne većine, glavni cilj je atak na bezbjednosni sektor. Preuzimanje bezbjednosnog sektora i vraćanje kriminalaca, vraćanje Zvicera u Crnu Goru, vraćanje Milovića u Crnu Goru, puštanje Veljovića, puštanje Katniće i novi kriminalni rat na ulicama Crne Gore. E, to je cilj, ali taj cilj se neće ostvariti, možete da lupate u sulundare koliko god hoćete, možete da slavite, ali slavite samo izborne poraze. Toliko i zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 14:13:04)

Hvala, poslaniče Lekoviću.

U međuvremenu se prijavila i poslanica i Sonja Milatović za riječ.

Izvolite, poslanice Milatović.

SONJA MILATOVIĆ (10.10.24 14:13:14)

Zahvaljujem.

Uvažene građanke i građani, uvaženi ministre,

Kao što ste čuli od mojih kolega na dnevnom redu je jedan nesporno važan zakon koji će ubrzati evropski put Crne Gore i na tu temu ne bih imala ništa više da dodam od onoga što su već kazale kolege iz Demokratske partije socijalista, osim da se pridružim i čestitkama koje su uputili ministru Gjeloshaju, povodom njegove principijelnosti kada su u pitanju neki za državu važni stavovi, iako, ponavljam, ne podržavamo to što sjedi u ovoj i ovakvoj Vladi Crne Gore.

Kako su se čitale oče danas razne poruke, uz napomenu da mi uvažavamo sve stavove građana Crne Gore, čak i one koji predstavljaju ogledalo mišljenja koje je drugačije od onog koje mi ovdje prezentujemo. Ovdje su se možda čitale i neke poruke koje su bile paravan za slanje političkih poruka, pa samo želim da kažem da smo i mi u noći podgoričkih izbora dobili mnogo poruka od građanki i građana Podgorice. Sa crnogorskom javnošću želim da podijelim jednu koja je mene posebno dojmila, a koju je dobio naš uvaženi kolega Abaz Dizdarević od jednog svog studenta koji kaže: *Poštovani profesore, pošto dolazite iz svijeta likovnih umjetnosti, imam jedan savjet za Vas. Ako nekad poželite da naslikate ekspresiju vještačke sreće, pozajmite osmijehe potpredsjednika Vlade iz izborne noći*. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 14:15:10)

Hvala, poslanice Milatović.

Ovim smo završili današnju diskusiju.
Da li predstavnik Vlade želi dati završnu riječ?
Izvolite, potpredsjedniče Vlade.

NIK GJELOSHAJ (10.10.24 14:15:23)

Uvaženi poslanici,

Htio bih da se zahvalim svima koji su učestvovali u raspravi, da se zahvalim svim predstavnicima političkih partija koji su najavili da će jedinstveno, svi konsekvencijalno, podržati i ovaj zakon, kao onaj prethodni, da svi zajedno radimo na tome i dajemo doprinos da Crna Gora do kraja godine zatvori četiri poglavlja. Napomenuo sam maloprije, u dijelu kada sam pričao o prethodnom zakonu, da sam veoma ponosan na svoj tim i ekipu iz Ministarstva ekonomskog razvoja, koji su dali veliki, veliki doprinos da skoro tri od četiri poglavlja, koja se zatvaraju, završili su u rekordnom roku. Zakone koji su godinama i godinama bili po fiokama već su stavili u procedure, jedni se usvajaju, drugi su na Vladi ili pred Evropskom komisijom. Ono što je procedura smo ispoštovali sve i javnu raspravu i izvještaj sa javne rasprave i sve ono što ide prema Vladi i prema našim evropskim partnerima i kako bismo došli do ispoštovanja svih procedura i na kraju zajedno sa vama da raspravljamo o ovom pitanju.

Ovdje je važno ukazati da ovaj zakon je, u principu, zaštita intelektualne svojine u Crnoj Gori do nivoa zaštite u Evropskoj uniji. Radi se izmjena zakona zbog dosta stvari, zbog razvoja tehnologija, inovacija, zbog toga što imamo zadržaje koji su sada drugačije postavljeni na tržištu, od onoga što je bilo prije pet ili deset godina, a sve razvojem i društvenih mreža i onog što je digitalni razvoj svugdje. Mislim da šaljemo poruku da svi ovi prijedlozi koji su zajednički utvrđeni na sjednicama Vlade Crne Gore, da u Vladi radimo zajedno, radimo kolektivno.

Bilo je upita da li imamo komunikaciju. Uvijek sam iskren i direktan. Tim, ekipa i ministri u Vladi Crne Gore stvarno imaju dobru, kolegijalnu i veoma dobru komunikaciju i saradnju. Pokušavamo što profesionalnije da odgovorimo našim obavezama. Kada neko u svom radu uočava, u dva slučaja je pominjana neka greška jednog nadležnog ministarstva, koju su uočili i iz toga izvukli pouke, da su se izvinili javno, trebamo i to napomenuti i pozdraviti, kao djelo, i da bude pouka za sve ostale da ne moramo da dođemo do toga da moramo da se izvinjavamo, iako ne mislim da je izvinjenje loše, nego je to dobro kada se uočava i kada se nešto pogriješi da se kaže i to. To je poruka da treba institucije prve te da ukazuju na to da prihvataju greške i da promovišu zaštitu intelektualne svojine.

Poenta čitavog ovog zakona, koja nije toliko povezana sa sadržajima ni medijski ni onoga što su mediji, pogotovo ovi koji su došli za propagandu iz inostranstva, koji je bio predmet rasprave nego bukvalno samo na zaštitu te neke intelektualne svojine i usklađivanja sa tekovinama Evropske unije. To će se regulisati i treba da regulišu i drugi zakoni. Jedan dio toga, pogotovo portal, reguliše Zakon o elektronskim komunikacijama, gdje će se dodatno pozabaviti, tim pogotovo neregistrovanim medijskim portalima, koji šire i mržnju i sve ono što smo vidjeli u nekom periodu u Crnoj Gori.

Tako da će svi ovi zakoni doprinijeti i sve ove stvari koje su se dešavale imamo na prostoru, pogotovo zbog brzog razvoja tehnologija, a nijesmo ih imali usklađene sa zakonima jer su bili usvojeni prije pet ili deset godina, gdje tada nije postojala potreba i nijesu bile toliko razvijene te tehnologije koje su sada usvojene. U tom smislu je najviše doprinio i ovaj današnji zakon.

Na kraju da se još jednom zahvalim svima na raspravi i podršci najavljenoj ovim zakonima gdje ćemo uraditi, vjerujem, veliku stvar za državu Crnu Goru, a to je da idemo ka pristupanju Evropskoj uniji. Kao što sam rekao i u prethodnim danima, uvijek će biti onih koji ne žele naš evropski put, ali sam siguran da će pobijediti evropski put Crne Gore i jednoglasna podrška svim ovim zakonima je pobjeda tog puta. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI MIRSAD NURKOVIĆ (10.10.24 14:20:43)

Hvala i Vama, gospodine Gjeloshaj.

Konstatujem da je pretres o ovoj tački dnevnog reda završen.

Sada dajem pauzu pola sata, pa se onda nakon pauze vidimo i nastavljamo s radom.

/PAUZA/

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.10.24 16:17:32)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Skupština Crne Gore danas je raspravljala na mnoge teme koje su bile i vezane i nevezane za dnevni red, ali to je Skupština. Vrlo je važno da vi kao građani procijenite naš učinak, procijenite ono što radimo, jer dolaze izbori, imali smo ih sada nedavno u Podgorici i u Kotoru, pa ćete se izjašnjavati o onome što govorimo i kako se predstavljamo pred vama.

Sada su se stekli uslovi da pređemo na izjašnjavanje o predlozima zakona o kojima smo obavili pretres.

Prvo je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 54 poslanika. Objavljujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu, da znaju građani Crne Gore da je za ovaj zakon glasala i parlamentarna većina i poslanici opozicije koji su prisutni u Parlamentu.

Na Predlog zakona podnijeto je 25 amandmana i to - Vlada Crne Gore 22 amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona, i Zakonodavni odbor tri amandmana, koji su sastavni dio Predloga zakona.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini.

Kolege, izjasnite se.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 54 poslanika. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima.

Poštovani građani, ja kao najviše napadani predsjednik Skupštine Crne Gore u njenoj istoriji od obnavljanja višepartijskog sistema, sam jedan od rijetkih predsjednika koji ima tu privilegiju da za zakon glasa i vlast i opozicija i svi koji su prisutni ovdje. Tako da doživljavam to kao i ličnu satisfakciju.

Predlog zakona o elektronskim komunikacijama.

Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Pretpostavljam da je to zbog ovog novog loga kojeg imamo.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu.

Izvolite, kolege, glasajte.

Objavljujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu, jer je 54 poslanika, dakle, svi prisutni u ovoj sali, glasali za ovo, niko nije bio uzdržan, niko nije bio protiv.

Na predlog zakona podnijeto je 93 amandmana i to:

- Vlada Crne Gore 66 amandmana, koji su sastavni dio predloga zakona;

- poslanici Bogdan Božović i Slađana Kaluđerović jedan amandman, koji je sastavni dio Predloga zakona,

- poslanici Dejan Đurović i Jelena Božović četiri amandmana, koje su povukli iz procedure na sjednici Zakonodavnog odbora,

- poslaici Ana Novaković Đurović, Dritan Abazović, Filip Adžić i Miloš Konatar dva amandmana, o kojima treba glasati.

Sada prelazimo na obrazloženje amandmana o kojima treba glasati.

Dakle, gospođa Đurović, gospodin Abazović ili Adžić? Oni nijesu tu, pa nećemo imati obrazloženja, ali to nezavisno od toga što ih nema mi se moramo izjasniti o amandmanima.

Stavljam na glasanje amandman 1.

Izvolite, kolege, glasajte za amandman 1 gospođe Novaković Đurović, Abazovića, Adžića i Konatara.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 45 poslanika, dva za, 22 protiv i 22 uzdržana. Objavljujem da amandman nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 2.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 47 poslanika, dva za, 19 protiv i 26 uzdržanih. Objavljujem da amandman nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 53 poslanika, svih 53 za, niko protiv i niko nije bio uzdržan. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o elektronskim komunikacijama.

Ovim se završava današnje zasijedanje, nastavljamo u utorak u 11h, odmorite se i budite spremni za nove rasprave u Skupštini Crne Gore.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 11:53:53)

Poštovani poslanici, građani Crne Gore,

Vi znate koliko ja insistiram na tome da je Skupština Crne Gore najvažnija institucija koju ima ova država i da se suverenost ove zemlje iskazuje kroz 81 izabranog poslanika. I uvijek su naše sjednice centralni događaj tog dana kada imamo zasijedanje.

Današnji centralni događaj je saopštavanje i predstavljanje rezultata popisa. Znate sa kolikim nestrpljenjem je naša javnost očekivala te rezultate i evo smo ih dobili.

Želim da čestitam MONSTAT-u, želim da čestitam svima vama i svima nama koji smo uspjeli da postignemo dogovor, da izvršimo potpunu kontrolu popisa, da se uvjerimo da ono što su građani Crne Gore saopštili da je to na kraju preslikano kroz konkretne rezultate. I ono što je posebno zanimalo našu javnost, to je kako Crna Gora danas izgleda. Neke slike su dobre, neke nijesu dobre, posebno ovih devet opština umjesto jedne nekadašnje opštine koja je bila opština, koja se nalazila u dubokoj starosti, danas imamo devet opština koji zadovoljavanju, ispunjavaju te kriterijume i vidite da naše društvo ima problema sa tim da 20% građana su oni koji su mlađi od 18 godina.

Ovi podaci su vam veoma važni zbog vođenja politika koje treba da vodi Skupština, Vlada i sve nadležne institucije kako da Crna Gora postane bolje mjesto za život i kako da Crna Gora bude zemlja koja će imati jasnu budućnost i koja će imati sjajnu budućnost.

Ono što je zanimalo građane Crne Gore danas smo dobili kao informaciju i ja želim to i da ponovim, znajući da to zanima većinu onih ljudi koji prate Skupštinu Crne Gore. O nacionalnoj pripadnosti danas Crna Gora ima sledeće kategorije ili sledeće nacije ili sledeće narode koji čine Crnu Goru Crnogoraca 256.436 ili 41,12%, 2011.godine imali smo 278.865 ili 44,98%, Srba ima 205.370 - 32,93%. U 2011. godini je bilo 178.110 - 28,73%. Bošnjaci - 58.956 - 9,45%, a 2011. godine je bilo 53.605 ili 8,65%. Albanci - 30.978 - 4,97%, danas 30.439 - 4,91%. Rusa kojih je bilo 2011. godine samo 946 danas ima 12.824 ili 2,06%. Muslimana ima 10.162 ili 3%. Ne žele da se izjasne, dakle, naši građani, ko ne želi da se izjasni mogao je da se ne izjasni takvih imamo 17.907 ili 2,88%.

Jezik:

Srpski - 269.307 ili 43,18%, a 2011. godine je bilo 265.895 građana je govorilo srpski ili 42,88%;

Crnogorski - 215.299 ili 34,50% danas, a 2011. godine 229.251 odnosno 36,97%;

Bosanski - 43.470 ili 6,97%, a bilo je 2011. godine 33.077 ili 5,33%;

Albanski - 32.725 ili 5,25%, a bilo je 2011. godine 32.671 ili 5,27%;

Ruski - 14.731 ili 2,36%, a bilo je 2011. godine tim jezikom govorilo 1.026 građana;

Srpsko-hrvatski - 12.999 ili 2,08%, a bilo je 2011. godine 12.559 ili 2,03%;

Po pitanju jezika ne žele da se izjasne - 10.691.

Vjera:

Pravoslavna - 443.394 ili 71,10%;

Islamska - 124.668 ili 19,99%;

Katolička - 20.408 ili 3,27%;

Ateista u Crnoj Gori ima 14.260 ili 2,29%;

Ne žele da se izjasne - 13.093 građana ili 2,1%.

Dakle, poštovani građani, popis koji smo organizovali bio je takav da smo dobili podatke na osnovu kojih ćemo da vodimo politiku, moram da vam priznam i neće mi se zamjeriti kao predsjedavajućem, kao pripadnik srpskog naroda veoma sam zadovoljan da je popis protekao pošteno, da je protekao pošteno, da smo dobili rezultate onakvi kakvi jesu jer je situacija danas u Crnoj Gori bolja nego što je bila ranije.

Hvala.

Sada prelazimo na dnevni red. Kažem ovo je tema koja će obilježiti današnji dan iako bih volio da ova skupština i njeno zasijedanje obilježi današnji dan, ali očigledno da će to biti ovo što su predstavljeni rezultati popisa.

Da li se neko javio proceduralno?

Prvi se prijavio gospodin Zirojević, onda dr Eraković.

Izvolite, gospodine Zirojeviću.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (15.10.24 12:01:00)

Zahvaljujem.

Javljam se zbog kršenja člana 50 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore od strane ministarke kulture i medija. Naime, 19. septembra sam poslao ministarki kulture i medija pitanja kao poslanik. Međutim, do dana današnjeg, iako je rok 15 dana od dana slanja tog zahtjeva, odgovor nijesam dobio. Danas je dakle 15. oktobar, evo dobili smo i rezultate popisa, odgovor od resorne ministarke na postavljeno pitanje još uvijek nijesam dobio tako da vas molim kao predsjednika Parlamenta i kao službu generalnog sekretarijata da se postarate i da pomognete da taj odgovor dobijem i čisto da se konsultujem sa vama da li ima potrebe da se sad ja ponovim ove rezultate popisa kao predstavnik Socijaldemokrata. Ako sad treba svaki klub da ponovi ili

po opštinama da idemo nije problem tu smo čitav dan danas možemo oko popisa ili lijepo vam stoji uloga direktora Monstata. Ne znam da li bi se gospodin Pejović složio, ali lijepo vam stoji, paše vam, više bih volio da vas vidim tamo nego što vas gledam ovdje, ali eto šta je tu je.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:02:12)

Hvala, gospodine Zirojeviću.

Generalni sekretarijat obratiće se ministarki kulture. Vi ste u pravu, prekršen je član 50 Poslovnika. Danas sam veoma raspoložen čovjek i obratićemo joj se.

Izvolite, gospodine Erakoviću.

JEVTO ERAKOVIĆ (15.10.24 12:02:34)

Zahvaljujem.

Pravo da vam kažem, očekivao sam takvu vašu ekspresiju poslije ekspresija koje smo imali u prilici smo bili da vidimo nakon recimo rezultata podgoričkih izbora ne čudi me da ste nastavili u tom trendu tako da čestitam sa tog aspekta. Složiću se u jednom sa vama i mislim da to zaista treba da bude fokus svih nas ma koliko bili različiti da obratimo pažnju na demografske karakteristike koje smo danas dobili. Dakle, da stanovništvo u Crnoj Gori stari, da imamo veoma mali broj mladih ljudi, ne onoliki koliko bi trebalo da bude i ma kakve bile naše političke razlike to treba da bude fokus i u tome treba da radimo u narednom periodu ako želimo zaista dobro ovoj državi i ovom narodu.

Što se tiče rezultata popisa, pošto ste ga i vi iskomentarisal, želim zaista da izrazim jedno veliko zadovoljstvo, mi ćemo kao Demokratska partija socijalista zajedno sa drugim kolegama saopštiti naše stavove već koliko je danas na pres konferenciji nećemo ovdje u okviru skupštinskog plenuma. Želim zaista da izrazim samo zadovoljstvo da je Crna Gora pokazala svoj građanski karakter, da smo uspjeli da očuvamo građansku Crnu Goru uprkos naletima različitih nacionalizama iz regiona, a naročito jednog koji je bio usmjeren da se promijeni potpuno struktura naroda i jezika u Crnoj Gori. To je jedna stvar. Drugo, moram kao ljekar takođe da uputim građanima Crne Gore nadležnim institucijama, a naročito stanovnicima Bara možda je danas ispod radara prošla informacija koja je i više nego zabrinjavajuća. Ne znam da li ste, vjerovatno usljed rezultata popisa nijesu mnogi obratili pažnju ne samo o olovu na kom vi insistirate koja postoji ugroženost radnika koji rade u Luci Bar i stanovnika Bara koji se nalaze u toj regiji nego imamo i povećanu koncentraciju arsena preko 10 puta u odnosu na dozvoljene vrijednosti što može dovesti do teških trovanja. Arsen je poznat kao otrov koji se akumulira i zbog toga mislim da moramo da obratimo veliku pažnju. Ovo su rezultati od 2023. godine i moramo da vidimo zbog čega ih tek sada saznajemo i da vidimo kolika je ugroženost stanovnika Bara.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:05:34)

Hvala, doktore.

Evo možete u diskusiji to, evo dolazi nam i poslanik Đurović iz Bara koji trebalo bi da bude najviše zabrinut. Čućemo, ovdje imamo i poslanike iz Bara.

Prijavio se proceduralno gospodin Smailović.

Izvolite, gospodine Smailoviću.

AMER SMAILOVIĆ (15.10.24 12:05:47)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege poslanici,

S obzirom da je ova skupština počela temom koja je vezana za objavljivanje rezultata popisa svakako dozvolite da i ja prokomentarišem te rezultate i cjelokupan proces. Svakako pridružujem se čestitkama na jednom vrlo uspješno obavljenom popisu. Čestitam, prije svega, instituciji Monstat koja je to na jedan vrlo transparentan čini mi se kvalitetan način obavila. Takođe, svim građanima Crne Gore koji su pokazali jednu zrelost kada je u pitanju ovaj proces, a naravno i svim ostalim akterima koji su bili uključeni. Ono što je važno jeste da ovi rezultati popisa treba da predstavljaju buduće smjernice razvoj Crne Gore, da nam daju neke smjernice kako da se formiraju neke nove razvojne politike i slično. Sa druge strane ono što imam obavezu kao predstavnik bošnjačkog naroda koji je izabran u Skupštini Crne Gore, da saopštim jeste da izrazim

zadovoljstvo, zrelošću bočnjačkog naroda pokazano zrelošću na ovom popisu, uprkost brojnim pritiscima raznim pokušajima asimilacije u razne kolone bošnjačkog naroda, ipak smo pokazali jednu nacionalnu zrelost i rezultati popisa to pokazuju. Podsjetiću da smo na prethodnom popisu imali 8,65% da smo sada za procenat više.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:07:15)

Hvala, gospodine Smailoviću.

AMER SMAILOVIĆ (15.10.24 12:07:25)

Dozvolite, gospodine Mandiću, s obzirom da ste Vi prekomenatrisali, dozvolite mi jer ste otvorili tu temu.

Dakle, ono što je važno jeste da smo za 10% da je bošnjački narod koji se izjašnjava kao Bošnjaci u Crnoj Gori porosloza 10% dok je jezik ono što je takođe važno Bošnjački jezik u Crnoj Gori na sedam posto. Dakle, preko 30% je rast u odnosu na prethodni popis što govori dovoljno o zrelosti bošnjačkog naroda, ali svakako i zrelosti bošnjačke politike i političkih predstavnika Bošnjaka u Crnoj Gori, pokazali smo da je ono što zašto se mi zalažemo kao nacionalna partija Bošnjačka stanka dobila jedan epilog kroz ove rezultate popisa i svakako da ćemo nastaviti u buduću da radimo na afirmaciji bošnjačkog nacionalnog identiteta, a ono što je takođe popis pokazuje jeste da nema većinskog naroda u Crnoj Gori, da nema većinskog jezika što govori. Moramo svi zajedno raditi na boljitku Crne Gore, bez razlika i da poštujemo svi svakog u Crnoj Gori i na taj način gradimo bolju evropsku Crnu Goru. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:08:07)

Hvala, gospodine Smailoviću.

Prijavljen je gospodin Adžić proceduralno.

Izvolite.

FILIP ADŽIĆ (15.10.24 12:08:36)

Uvažene građanke i građani, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Ne znam, predsjedniče Skupštine jeste li namjerno ili slučajno zaboravili, kada ste prebrojavali nacionalnosti koja živi u Crnoj Gori, Hrvate da li je to zbog njihovog odnosa prema vama, ali mislim da je možda i MONSTAT izostavio vjerovatno i njihovog odnosa prema Vladi Crne Gore. U svakom slučaju mislim da nije realno da se napravi takav propust i nije korektno prema svim zaslugama koje imaju ti građani za Crnu Goru da budu izostavljeni iz ovog nabiranja.

Takođe, ono što je vrlo bitno poslije popisa vidjeli su građani kakava se politička hajka i pritisak stvarao uoči popisa, pa i samo odlaganje popisa vidjeli ste da rekao bih da negdje se nepotrebno čekalo ovoliko vremena, što je među svim građanima vjerovatno danas izaziva sumnju da je možda se čekalo razvoj političkih okolnosti, možda bi taj rezultat bio drugačiji, da se gospodin Spajić za svog partnera odlučio da izabere neku drugu partiju. U svakom slučaju ono što je sad jasno poslije svega kada imamo konačne rezultate da je vaša politika gospodine Mandiću negdje u ovom trenutku izgubila smisao. Pričati o ugroženosti srpskog jezika, srpskog naroda o svim traumama i patnjama koje su doživljavali vidimo sad kada su prebrojani konačno i ti popisni listići da apsolutno niste bili u pravu, da sve ono što ste govorili u prethodnom periodu je negdje palo u vodu. Isto kao što se ispostavilo da svi oni koji su branili interese crnogorskog, bošnjačkog i negdje ste predstavljali svim građanima kao jedini zaštitnici i spasitelji da zapravo nije tako. Imamo rezultate koji nijesu pokazali velika kretanja, više je ljudi u ovom periodu zapošljeno u CEDISU-u, Elektroprivredi i drugim preduzećima, više ljudi je koristilo ove državne privilegije, nego što su promjene na ovom popisu. Tako da sve je to sve je to svedeno na jedan minimum, imamo jasnu situaciju Crna Gora može biti samo građanska država, sve one aspiracije da od nje napravimo nacionalnu državu, da je podijelimo kao feude po gradovima crnogorskim danas pada u vodu. Ja mogu samo reći, da je ono što je urađeno u prethodnom periodu, a pokazalo se uzaludnim nakon ovih rezultata i da je Crna Gora ima perspektivu samo kao građanska država, a ja opet stojim pri tome, da samo uz Građanski pokret URA Crna Gora može biti građanska država, i zbog toga mi je vrlo drago da imamo ovakvu situaciju.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:11:44)

Dakle, da ne bi bilo da sam ja tražio neke feude ili nešto, ja moram da kažem za riječ se javio gospodin Kovačević.

Ja nijesam primjetio da iko Crnu Goru dijeli na neke feude, želimo svi da se dogovorimo u okviru Crne Gore, pošteno uvažavajući činjenicu, uvažavajući ko čini Crnu Goru.

Gospodine Kovačeviću, izvolite.

MARKO KOVAČEVIĆ (15.10.24 12:12:09)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Evo ja bih istakao zadovoljstvo što je proces popisa stanovništva u Crnoj Gori danas okončan i ovim zvaničnim rezultatima koje svi zajedno treba da analiziramo. Posebno sam zadovoljan time kao neko ko je bio predsjednik Popisne komsije u Nikšiću, što je smo uspjeli svi zajedno da damo tome doprinos, ja čestitam i mojim kolegama iz Nikšića koji su dolazili iz redova pozicije, sa kojima smo zajedno sproveli popis. Vjerujem da je tako bilo i u čitavoj Crnoj Gori. Ono što nama treba jeste slika našeg društva, danas smo vidjeli kakava je i u odnosu na to treba svi zajedno da odgovorno postupimo da učinimo Crnu Goru boljom državom, a mislim da je ovaj popis stanovništva bio jedna pobjeda Crne Gore. Ono što mi je posebno značajno kao nekome ko dolazi iz Nove srpske demokratije i ko je pripadnik srpskog naroda, jeste što je i srpski narod pokazao određenu čvrstinu, što u prethodnim 100 godina, više totalitarnih ideologija koje je bilo na ovom prostoru su pokušavali da urade sve da srpskog naroda nema u Crnoj Gori, danas smo vidjeli da ga ima više nego što je to ranije bio slučaj. Srpski jezik koji je takođe bio osnova svakog udara sa strane na ovom prostoru, i u Prvom svjetskom ratu kada je bila Austrougarska okupacija i u u Drugom svjetskom ratu kada smo imali Petrovdanski sabor i sve ostalo. Prvi je na udaru bio srpski jezik, bio je i ovih prethodnih 20 godina, i ćirilica naravno, tako da vidjeli smo da je to i dalje jezik većine u Crnoj Gori, i mislim da su se konačno stvorili preduslovi da se ta činjenica i ta realnost uvaži kao i svaka druga realnost koju treba uvažiti, a posebno ova koja nas sve zajedno zabrinjava, a koja se tiče demografske slike i toga što imamo vrlo malo mladog stanovništva, ali to su neke teme koje treba u narednom periodu zajedno da otvaramo i rješavamo. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:13:58)

Pa se neko posle čudi što ja ovom mladom čovjeku, mislim da je jedan od najboljih mladih političara Crne Gore.

Ima li neko iz poslaničkog kluba?

Izvinjavam se prvo je gospođa Jelena Nedović i veliko izvinjenje.

JELENA NEDOVIĆ (15.10.24 12:14:18)

Hvala Vam, predsjedniče.

Ja samo želim da kažem da je nekako kada se formirala Vlada gospodina Milojka Spajića ovo bio vrući kropir, ako mogu tako reći. Sjećamo se tih samih početaka oko popisa, i da je Vlada zaista pokazala da vođenjem mudre politike jednim ljudskim pristupom može da riješi sve probleme i tenzije koje su u tom momentu postojale. U vezi popisa znamo da su mnoge kolege negdje javno izražavali sumnju u vezi ovog popisa, ja zaista želim ovom prilikom da pohvalim to što smo uključili sve političke subjekte, sve aktere, da smo normalno razgovorali. Sjećamo se sastanaka koji je bio sa vijećem i sa političkim stankama, sjećamo se softvera isto, za koje su postojale određene sumnje, pa je i ta stvar riješena i danas imamo zaista rezultate popisa i MOSTAT koji je pokazao svoju profesionalnost i ono što je najbitnije da zaista u neke institucije crnogorske može da se vjeruje, da su iznad politike i iznad svega. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:15:43)

Hvala.

Sledeći prijavljeni je gospodin Bogdan Božović.

Izvolite, gospodine Božoviću.

BOGDAN BOŽOVIĆ (15.10.24 12:15:48)

Zahvaljujem predsjedniče.

Uvažene koleege i kolegkinice,

Evo kao što je većina kolega rekla prije mene da su zadovoljni sa rezultatom popisa, ja ću svakako izraziti zadovoljstvo u ovom dijelu da je ovo deo sada bio najdemokratski popis, to jeste proces, da smo postigli konsenzus u okviru predstavnika u Skupštini Crne Gore. Ne smatram da treba ovo koristiti u dnevno političke svrhe, svakako treba uvažiti rezultate popisa, odnosno podatke koje smo dobili. Naravno težeći postizanje što većeg koncepta u našem društvu, rezultati popisa jesu kao što je neko od kolega rekao treba da budu praznik statistike i ne treba da zavise od toga ko u tom trenutku vrši vlast, već da negdje iskoristimo sve podatke koje smo dobili iz popisa kako bi poboljšali ambijent u našem društvu. Tome u prilog govore i podaci posebno demografski i negdje smo dužni kao predstavnici građana da učinimo sve kako bi naši građani imali što bolje uslove u okviru našeg društva kako bi naše društvo što bilo demokratskije i negdje ih motivisali da ostanu ovdje posebno mlade ljude da zasnivaju porodicu i doprinose razvoju našeg društva. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:16:56)

Hvala.

Izvolite, gospodine Neneziću, Vi ste se prijavili za proceduru.

BRANISLAV NENEZIĆ (15.10.24 12:17:00)

Zahvaljujem.

Uvažene kolegkinice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Današnja sjednica možda bolje da je počela sa dopunom dnevnog reda vezano za sam popis, jer evo dobar dio vremena ćemo iskoristiti na tu temu. Slušajući kolege otprilike vratio sam se neki sporstki žargon, danas ovdje negdje svi slavimo rezultate kao da je ovo bio rad na terenu kao da smo se svi borili za ove rezultate, svi smo zadovoljni, svi smo pobjednici i evo čuli smo da je pobjednik građanska Crna Gora. Ukoliko je zaista pobjednik građanska Crna Gora, evo ja sam ponosan kao neko ko je predstavnik 40% Crne Gore koji se izjašnjavaju kao Crnogorci koji pričaju crnogorski jezik iako želimo da nastavimo da djelujemo kao građansko društvo, kao zemlja koja teži ulasku u Evropsku uniju evo danas obaveza za premijera i za sve ministre. Ako želimo da ispoštujemo popis, ako želimo da vlast, Vlada budu predstavnici naroda, da objave svoje popisne listiće i da vidimo da li imamo 40% ministara koji se izjašnjavaju kao Crnogorci i pričaju crnogorskim jezikom.

Sve do tada, sve dok, gospodine Čarapiću, ja se izvinjavam, mislim imate pravo da se javite na proceduru, imate pravo i da reprecirate iako nema reprika na proceduru, ali evo, ako zaista svi smo danas ovdje srećni i zadovoljni ajmo da vidimo da li su zadovoljni državljani Crne Gore, da li svaki od građana Crne Gore u izvršnoj vlasti ima svoje predstavnike, bojim se da rezultati popisa unutar Vlade ne bi bili kao što su rezultati, evo još jedna tema samo deset sekundi s obzirom da sam prozvan kao jedan od poslanika koji dolazi iz Opštine Bar. Rezultati koje smo dobili jutros, koji su osvanuli u medijima treba da budu samo još jedan znak upozorenja. Ne terminalu i Termoelektrani u Baru i da to bude zaključak još jedan koji će donijeti ova Skupština, jer pored svega toga što imamo u vazduhu treba nam još termoelektrana i metan. Onda ako s takvim projektima nastavimo bojim se da na narednom popisu u gradu Baru neće biti ni blizu 50.000 stanovnika nego daleko od toga. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:18:48)

Hvala vam.

Gospodin Đurović je poslednji prijavljeni proceduralno.

DEJAN ĐUROVIĆ (15.10.24 12:19:48)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi predsjedniče Mandiću, dame i gospodo, narodni poslanici,

Prvo želim da čestitam građanima Crne Gore što se završio jedan ciklus demokratskog izjašnjavanja popisa u Crnoj Gori koji je posle dužeg perioda bio mora se priznati demokratski kad nemamo danas nekih velikih primjedbi na sami popis i na samu radnju popisa mora se priznati da čovjek mora biti srećan.

Međutim, da li danas treba da budemo srećni, ako znamo da imamo svega 565.000 državljana Crne Gore, ako bi se gledala nacionalna struktura ja bih trebao da budem srećan, jer na zadnjem popisu je bilo 178.000 Srba danas ih ima 205.000. Neću biti srećan zato što je Crnogoraca bilo 278.000 danas ih ima 256.000, nisam srećan zbog toga, negativni prirodni priraštaj u Crnoj Gori je značajan, broj stanovnika je sve manji, broj mladih ljudi u Crnoj Gori je sve manji i zbog toga želim da izrazim svoje žaljenje u nadi da će država uraditi sve da se odlazak mladih ljudi van Crne Gore zaustavi i da se prirodni priraštaj promijeni u pozitivnu korist. Gospodine Erakoviću, radnici nijesu u dijelu luke Bar nego to je Port of Adria, znate vi sami da se prodala dio luke Bar Port of Adria za nekih šest i po miliona eura i da danas ako treba da otkupimo taj dio će nas koštati 100 miliona.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:21:24)

Hvala, gospodine Đuroviću.

Imamo posljednjeg prijavljenog gospodina Nikolića.

Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (15.10.24 12:21:32)

Nijesam planirao da se javljam, želio sam da ovo bude predmet pažnje na preskonferencijama, da ne zloupotrebljavam Skupštinu, ali vidim da su svi uzeli učešće pa je red onda ispred kluba Demokratske partije socijalista da saopštimo naš utisak.

Inspirisan ovom diskusijom gospodina Đurovića sjetio sam se jedne njegove diskusije s kraja 2023.godine u susret organizaciji popis. Tada je kazao "Znam da je srpski nacionalni korpus sada većina i da će preko 50% građana izjasniti da govori srpskim jezikom što je uslov za izmjenu Ustava - utvrdio je Dejan Đurović iz Demokratskog fronta na sjednici Parlamenta krajem 2023.godine, ako je to isti Dejan Đurović, ne znam, možda ima neki drugi da ga mi ne poznajemo. Šta želim da kažem? Mislim da je manje važno za ukupnu crnogorsku javnost posebno u građanskoj državi prebrojavanje koga ima više, koga ima manje, koga je nekad bilo više, koga je nekad bilo manje. Ono što mogu da posvjedočim je da su neistine da je neko trpio, bio stigmatizovan i da se nešto drastično promijenilo, jer podsjetiću građane Crne Gore i time završavam ovu diskusiju. Godine 2003. na popisu stanovništva u Crnoj gori u susret referendumu u Crnoj Gori se 33% građana izjasnilo kao Srbi, godine 2011. ih je bilo 29%, danas ih je 32,9%.

Dakle, krećemo se u jednom radijusu koji podrazumijeva izvjesnu modifikaciju i u nacionalnom izjašnjavanju, ali ne tako drastično da bi se tvrdilo da je nekad to izjašnjavanje bilo neslobodno, diskriminatorno ili pod izvjsnim pritiscima.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:23:19)

Gospodine Nikoliću, evo ja bih zamolio gospodina Đurovića samo da jednu stvar raščistimo, jer ćemo ovako, on će imati komentar pa ćete se vi ponovo javiti, samo jednu stvar.

Ja sam ovdje u ovom parlamentu proveo vrijeme kada smo bili najteže ponižavani od strane tadašnjih predstavnika parlamentarne većine da smo mi politički Srbi, da smo mi posrbice i slično. Izdržali smo to sve, evo narod se izjašnjava i 2003.godine kada je bila zajednička država i 2011.godine kada je nezavisna Crna Gora i 2023.godine kada je nezavisna Crna Gora, bar se skinula jedna priča o navodnim političkim Srbima, posrbicama i slično. Narod se izjašnjava tako kako se izjašnjava, nekada više, nekada manje, ali je važno da je to kada se organizuje popis da to što su ljudi rekli da to dobijemo kao konačan rezultat. To je ono što danas pozdravljamo, i to je ono danas što želimo. I na osnovu ovih rezultata danas je rano, ali na osnovu ovih rezultata ovaj Parlament i parlamentarna većina će definisati i naravno u dogovoru sa opozicijom buduće politike za ovu državu, jer ne može država da se kreće naprijed ako u tome ne učestvuje i opozicija. Neki koji su zapostavili opoziciju u jednom vremenu to im se debelo vratilo.

Uz poštovanje svih da krenemo naprijed, pravimo dogovore i uređujemo ovu zemlju kao što svaka država uređuje sebe.

ANDRIJA NIKOLIĆ (15.10.24 12:25:12)

Nemam ja, gospodine Mandiću, ništa protiv vašeg tumačenja rezultata popisa i istorije. Niti na to imam pravo, Crna Gora je građanska država. Ono što smo mi pokušavali da vam objasnimo i ranije i što pokušavamo da vam objasnimo danas temelji građanske mutlietničke Crne Gore su čvrsti i nesalomljivi. Crna Gora će biti kao što je bila građanska država, ne država naroda nego država njenih građana. O tome se radi i to bjelodano potvrđuju i ovi rezultati popisa, a to kao što i vi govorite piše u Ustavu Crne Gore. Moj referat se odnosio samo na to da su priče o pritiscima, diskriminaciji i ostalom asortimanu kojim su se služili određeni predstavnici nacija u Crnoj Gori, politički predstavnici nacionalnih stranaka u Crnoj Gori neistinite, jer i za vrijeme prethodne vlasti i za vrijeme ove današnje vlasti imamo otprilike slične rezultate popisa koji se kreću u par procenata.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:26:32)

Hvala Vam.
Gospodin Đurović, izvolite.

DEJAN ĐUROVIĆ (15.10.24 12:26:44)

Drago mi je što gospodin Nikolić uvijek vodi precizno računa šta ja govorim na odborima i to je dobro, to je meni u ovom trenutku pohvala. Gospodine Nikoliću, dao sam prognozu prije godinu dana u kojoj sam rekao da će svaki treći stanovnik Crne Gore biti Srbin, 32,93% mora se zaključiti da je to svaki treći stanovnik ove zemlje je Srbin. Znači, takođe, imao srpski jezik većinski jezik u Crnoj Gori i to značajno veći, 43,18% govori srpskim jezikom, 34,52% govori crnogorskim jezikom, ako uzmemo neku diskriminaciju moramo priznati da bi srpski jezik trebao da bude službeni jezik. Ako ste govorili o diskriminaciji ja očekujem od Vas da kažete da je većinski jezik u Crnoj Gori srpski jezik i da bi trebalo da bude službeni jezik. To očekujem od Vas.

Da li sam pogriješio u jednom, dva procenta kada sam govorio na odboru, može da se desi, ali se mora zaključiti svaki treći stanovnik Crne Gore je Srbin i srpski jezik je većinski u Crnoj Gori.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:28:04)

Hvala, gospodine Đuroviću.
Gospođo Kaluđerović, izvolite.
Ne morate uvijek, gospodine Nikoliću. Odgovor na komentar.

ANDRIJA NIKOLIĆ (15.10.24 12:28:18)

Gospodine Đuroviću, crnogorski jezik je Ustavom definisan jezik, razumijete. Nije ni Andrija Nikolić ni neko od njegovih kolega govorio o tome da srpski jezik treba da prebaci 50% pa da se nakon toga mijenja Ustav. O tome ste govorili Vi, gospodin Knežević i vaše druge kolege koje su od ovog popisa imale potpuno drugačija očekivanja. Razumijem zašto ste imali drugačija očekivanja. Sad Vam kažem, da nije bilo aktivne uloge opozicije ovi rezultati popisa bi izgledali drugačije i to i Vi i ja znamo. Srpskim jezikom je 2011.godine govorilo 43% građana Crne Gore, 2024.godine srpskim jezikom govori 43% građana Crne Gore. Vi pričate o diskriminaciji. Zauzeli ste sve punktove vlasti koje možete da zauzmete, sve punktove vlasti i imamo iste rezultate popisa kao 2011.godine. Priča o diskriminaciji je završena i tu stavljamo tačku.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:29:34)

Gospodine Nikoliću, hvala Vam.
Gospodine Mugoša, izvolite.
Izvinjavam se, ali on je rekao da će kratko.

BORIS MUGOŠA (15.10.24 12:29:42)

Poštovane građanke i građani, umjesto ovih prebrojavanja, a vidimo do čega to dovode i vidimo u kakvom ambijentu živimo, ja ću vam reći jedan podatak koji treba prije svega da nas duboko zabrine, a to je struktura demografske starosti. Na prošlogodišnjem popisu 12 lokalnih samouprava u njima su živjeli ljudi prosječne starosti od 35 do 39 godina, znate li koliko je sada lokalnih samouprava sa tim prosjekom - za trećinu manje, osam. Na prethodnom popisu je sedam lokalnih samouprava sa prosječnim godinama starosti od 40 do 43 sad ih je više, što je negativni pokazatelj i najgori pokazatelj na prethodnom popisu je samo jedna lokalna samouprava imala prosječnu godinu starosti stanovnika te lokalne samouprave preko 43 godine. Znate li koliko je danas? Osam lokalnih samouprava. Mi treba da se bavimo tim stvarima i mi trebamo da se bavimo činjenicom da u četiri grada u Crnoj Gori živi 52% stanovnika Crne Gore. U Podgorici, Nikšiću, Baru i Bijelom Polju. Mislim da je odgovornost nas kao predstavnika građana da se više zabavimo tim temama, a ne da ih maltretiramo sa tim ko su i što su, jer to ko su i što su je njihovo ljudsko pravo i njihovo intimno osjećanje i ni jedan političar im to ne treba nametati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:31:11)

Hvala, gospodine Mugoša.
Gospođo Kaluđerović uz još jedno izvinjenje, izvolite.

SLAĐANA KALUĐEROVIĆ (15.10.24 12:31:30)

Poštovani predsjedniče, ako kome možete da bude oprošteno onda ste to Vi.

Generalno održavanje popisa je nešto čemu je SNP težio i bilo je jedno od temeljnih zalaganja SNP-a pored potpisivanje temeljnog ugovora i razlog ulaska u 43. manjinsku Vladu i evo konačno je sprovedena u 44. Vladi što me raduje kao pripadnicu SNP-a i kao građanku Crne Gore. Svakako zabrinjavaju podaci o kojima je govorio poslanik Mugoša i generalno trebalo bi da nam ovaj popis posluži kako bi kreirali socijalne politike i kako bi negdje odredili i definisali magistralne pravce ekonomije u Crnoj Gori. Međutim, ono što negdje se dovodi u pitanje jeste sam pomen diskriminacije upućen od strane poslanika DPS-a. Ne znamo kako bismo nazvali činjenicu da u Crnoj Gori živi trećina Srba, a da u državnoj upravi za vrijeme DPS-a je radilo tri do pet posto Srba. To je toliko očit primjer diskriminacije da imate trećinu stanovništva a da imate 5% Srba koji rade u državnoj upravi. Onda se neko nađe da poziva kakva je struktura same Vlade. Dozvolićete, gospodine Nikoliću, da nastavim. Pošto ste počeli da pričate o diskriminaciji onda morate da počnete od građana. To kakav je odraz Vlade i da li u Vladi ima malo više Srba ili malo više Crnogoraca je manje bitno od toga kako ste vi tretirali građane Crne Gore i koliko su i kakve su one opcije imali kada je u pitanju zapošljavanje, gdje je svim ljudima koji su bili Srbi bilo i te kako otežano da budu dio državne uprave i kojima je to bila omča oko vrata kada su trebali da ostvare osnovno pravo i da se zaposle. To pričamo i o ljudima koji su negdje i sa srednjom školom i koji imaju visoko obrazovanje. Sa druge strane diskriminacija, Vi pričate o srpskom jeziku, pa 43% priča srpskim jezikom, dok neto preko 30% priča crnogorskim jezikom. Ako pričamo o tome da treba da vodimo negdje i da treba da zvanične politike u Crnoj Gori budu odraz stvarnog stanja onda dozvolite da kažem da srpski jezik treba da bude zvanični jezik i ja računam da će crnogorski parlament da odgovori onome što su zahtjevi građana njenih i potreba. Građanska Crna Gora ne znači antisrpska Crna Gora.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:33:46)

Ako se dogovorimo i budemo imali većinu.
Hvala Vam.
Sada da čujemo gospodina Dragana Bojovića.
Gospodine Bojoviću, izvolite.

Nije mogla današnja sjednica proći bez ovoga, ovo danas obilježava ne samo ovaj dan rezultati popisa, obilježava svih ovih deset narednih godina.

DRAGAN BOJOVIĆ (15.10.24 12:34:10)

Veoma kratko., Hvala Vam, uvaženi predsjedniče, na datoj riječi.

Ako dozvolite samo, gospodine Nikoliću, jednu stvar i kratak komentar. Konceptijski je problem što se očito pogrešno protumači koncepcija građanske Crne Gore, naročito DPS-a, jer oni građansku Crnu Goru čitavo vrijeme definišu kao antisrpsku tvorevinu. Znači, osnovna teza te građanske Crne Gore je da čovjek ne smije da se izjasni kao Srbin. Ako je Srbin on je nacionalista i nije građanin i to je problem. Građanska država Crna Gora podrazumijeva da svi mogu slobodno da se izjasne i da žive u zajedništvu u dogovoru u sporazumu. To je bila jedna vrsta diskriminacije koja je sprovedena uz ovo da se nije moglo zaposliti niko u državno upravi ko se izjašnjavao kao Srbin. Sve te probleme moramo da prevaziđemo i na osnovu ovih rezultata popisa koje smo dobili moraju se definisati jasno strateške politike koje će uvažiti građanske osnove Crne Gore i sve nacije i vjeroispovijesti koje žive u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:35:44)

Hvala Vam, gospodine Bojoviću, ali ste dali riječ gospodinu, nezavisno što je mogao da sve ispriča a da ga ne pomene, a ovako sada.
Imate minut, izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (15.10.24 12:35:55)

Zsahvaljujem.

Gospodine Bojoviću, Vaš i moj doživljaj od tome da li je bilo diskriminacije u Crnoj Gori za vrijeme prethodne vlasti je potpuno različit. O tome svjedoče brojne kolege iz vaših skupštinskih klupa, iz državnih institucija koji su poslove našli u državnim preduzećima, u državnoj upravi, u Kliničko bolničkom centru, u Univerzitetu Crne Gore i na mnogim drugim punktovima za koje vi tvrdite da tamo nije bilo moguće da priviri neko ko je srpske nacionalnosti. Odakle gospodin, izvinjavam se što ga pominjem, Dobričanin koji je došao u Crnu Goru kao izbjeglica s Kosova kao direktor Urgentnog centra. Odakle gospođa Vesna Bratić kao profesorica Univerziteta u Crnoj Gori u vremenu strašnog suda Demokratske partije socijalista u vlasti. Odakle brojni ljudi koji sede ođe u ovim klupama da ih ne pominjem danas kao zaposleni i na Univerzitetu i u Kliničkom centru i u državnom preduzeću. Naravno, gospodine Mandiću, da su imali neke reference koje su ih preporučile da se zaposle, ali su imali reference očigledno i da budu rukovodioci u određenim institucijama. Da batalimo više tu priču o ugroženosti. Jer, ni litije koje su se dogodile 2020. godine ne bi rezultirale onolikim brojem potpisa i u domovima zdravlja i u bolnicama i na Univerzitetu Crne Gore da je neko tim ljudima branio i vezao okove na ruke. Dakle, završili smo, nadam se, na tu temu.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 12:37:46)

Jesmo, završili smo, svi imamo svoje stavove i svi ostajemo pri vlastitim stavovima.

Ne može više. Gospođu Kaluđerović, pretvorićemo ovo u polemiku, a moramo danas malo i da radimo. Dovoljno smo se dotakli ove teme. Mislim da je to važna tema. Svi znamo o čemu se radi, svi imamo vlastita, kažem, uvjerenja.

Sada vas obavještavam da je Dušan Raičević podnio ostavku na funkciju poslanika. Saglasno Poslovniku Skupštine objavljujem da Skupština konstatuje ostavku čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu ćemo obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi sprovođenja postupka popune upražnjenog poslaničkog mjesta.

Prelazimo na pretres o Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju i izvršavanju stranih presuda u građanskim ili privrednim stvarima. Ovlašćeni predstavnici Vlade su Bojan Božović, ministar pravde. Izvjestioci odbora su - Vasilije Čarapić, Zakonodavnog odbora i Admir Adrović, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Izvolite, ministre Božoviću.

BOJAN BOŽOVIĆ (15.10.24 12:38:58)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi potpredsjednici, poštovani poslanici i poslanice,

Veliko mi je zadovoljstvo što danas imamo mogućnost da razgovaramo o Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju i izvršenju stranih presuda u građanskim i privrednim stvarima.

Naime, ova tačka se odnosi na samu konvenciju koja je nastala pod okriljem Haške konferencije za međunarodno privatno pravo i usvojena je na 22. plenarnom zasijedanju 2. jula 2019. godine. Konvencija se bavi jednom od tri oblasti međunarodnog privatnog prava, kao što ste i naveli, priznanjem i izvršenjem stranih presuda i predstavlja prekretnicu u izvršavanju prekograničnih sporova i treba da unaprijedi pravosudnu saradnju u domenu građanskih i privrednih stvari.

Konvencija pruža okvir za priznanje i izvršenje stranih presuda u svim državama ugovornicama čime se povećava praktična djelotvornost ovih presuda. Takođe, smanjiće se potreba za dupliranjem postupaka u dvije ili više država, što znači da će presuda kojom se utvrđuje potraživanje u jednoj državi ugovornici biti pravosnažna u drugim državama ugovornicama, bez potrebe za ponavljanjem parničnog postupka radi utvrđivanja osnovanosti tužbenog zahtjeva. Implementacijom konvencije će se doprinijeti snižavanju troškova i redukovati vrijeme potrebno za obezbjeđivanje priznanja i izvršenja presuda, čime će se pristup pravdi u ovoj oblasti podići na viši nivo. Takođe, potvrđivanjem konvencije se iskazuje spremnost za daljim unapređenjem i uspostavljanjem kvalitetnijeg sistema pravosudne saradnje u građanskim ili privrednim stvarima. Za kraj bih napomenuo dvije stavke.

Mi smo u okviru pregovaračkog poglavlja 23, ali generalno u procesu pristupanja evropskim integracijama u obavezi da prihvatamo najviše standarde, između ostalog, u domenu prekogranične saradnje. U konkretnom slučaju to znači da ćemo mi postojeći sistem međunarodnog privatnog prava i međunarodnog građanskog procesnog prava ratifikacijom ovog međunarodnog sporazuma podići na značajno viši nivo.

U konkretnom, to znači da priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka u građanskim i privrednim stvarima će biti neuporedivo lakše, neće zavisiti isključivo od reciprociteta i čekanja drugih država u samim postupcima, a samim tim i pristup pravdi, odnosno zadovoljenja svega onoga što je neophodnost u ovakvim situacijama će nam biti bliža. Jer, budimo realni, sama presuda nam ne znači ništa ako ne dođe do postupka priznanja i izvršenja. Tu sam za sva buduća pitanja. Hvala vam, predsjedavajući.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 12:41:51)

Hvala, gospodine ministre.

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne.

Prvi za riječ se javio Jovan Vučurović. Izvolite, gospodine Vučuroviću.

JOVAN JOLE VUČUROVIĆ (15.10.24 12:42:08)

Hvala.

Ako nije problem, ja kao član Odbora za popis, pošto se niko od nas nije javio iz ovog odbora, neću, gospodine Nikoliću ništa, samo da se zahvalim svima na jednom iscrpnom radu i da smo ovih godinu dana odradili jedan značajan posao da sve prođe u najboljem redu i da su građani imali priliku da se na jedan slobodan i korektan način za razliku od prethodnih godina izjasne na ovom popisu. Naravno, da izrazim kao Srbin zadovoljstvo time što je veći broj pripadnika srpskog naroda i govornika srpskog jezika. Da samo konstatujem da smo jedan vitalan narod koji nije nakon 30 godina posustao i da ćemo nastaviti tim putem jer je Crna Gora i naša država kao što je i država ostalih naroda u Crnoj Gori koji treba da budu ravnopravni kao što treba da budu ravnopravni i svi građani u Crnoj Gori. Da pređemo na ovu temu.

Možda ću biti, gospodine Božoviću, malo i van teme, oprostiće mi možda i gospodin Camaj. Ali, pošto govorimo o Konvenciji o priznavanju i izvršenju stranih presuda, onda želim da podsjetim prosto i na neke nepravde koje su se dešavale prethodnih decenija u Crnoj Gori i postupanjima koja su bila protiv interesa i Crne Gore i njenih građana i da iskoristim vaše prisustvo, gospodine Božoviću.

Naime, želim podsjetiti da Crna Gora još uvijek ne potražuje one koji su počinili najstrašnije i monstruozne zločine nad našim građanima u splitskoj Lori prije više od 30 godina. Da podsjetim da je ovdje još uvijek na snazi jedan, moram ga nazvati, sramni sporazum između Tužilaštva Hrvatske i Tužilaštva Crne Gore. Ne mislim uopšte ovdje da pominjem, da ne misli neko da u negativnom smislu pominjem Hrvatsku, ona je branila svoje interese. Želim da se osvrnem na to da oni koji su potpisivali taj sporazum u ime Crne Gore svjesno su išli u to, dakle bivša vlast, da osramote i ponize Crnu Goru tim sporazumom i teško oštete našu državu. Dakle, ovdje ne računam drugu stranu već apsolutno govorim o ljudima, o gospođi Medenici i ostalima koji su tada bili na vlasti da su svjesno oštetili i ponizili Crnu Goru u tom slučaju. Kao što rekoh, svi najbolje želimo u regionu da budu odnosi i niko ne treba da se osjeća prozvanima, ali kada govorimo o jednoj ovakvoj konvenciji onda moramo da se sjetimo toga sramnog postupka i toga sramnog sporazuma i, naravno, toga odnosa koji je imao nekadašnji režim prema ljudima iz nikšićko šavničke i barske grupe, dakle naših ljudi koji su stradali u splitskoj Lori početkom 90-ih godina. Da kažemo da je na inicijativu tadašnjeg

režima i Vesne Medenice potpisan taj kapitulantski ponižavajući sporazum s hrvatskim tužilaštvom koji nije garantovao ravnopravnost dvije strane. To je apsolutno dokazano. Tim sporazumom se, uvijek moramo da pomenemo, predviđa se da Crna Gora ne može da potražuje one koji su počinili zločine nad našim ljudima, nad njenim građanima. Prosto nevjerovatna situacija koja je mogla da se desi jednoj vlasti koja je željela prosto da bude poltron nekim drugima i u regionu i u svijetu kako bi se predstavila onakvom kakva nije. Iako su se busali u grudi junačke, iako su se predstavljali veljim Crnogorcima, to oni apsolutno nisu bili, to je bila jedna grupacija, govorim o vrhu vlasti, sastavljena od grupe kriminalaca koja je gledala interes. Dakle, najavljeno je revidiranje toga sporazuma i toga ugovora, ja sam to čuo ovdje razgovarao sam i sa ministrom Kovačem, on je najavio takođe imao sam poslaničko pitanje i za gospodina Milovića kada je bio ministar pravde i on je kazao da treba da dođe do revidiranja toga sporazuma. Ali, evo od jednog do drugog ministra, evo stigismo i do vas gospodine Božoviću, nadam se da ćete vi ići tim putem i najave ali i konkretizovanja toga da se revidira taj sporazum i da se on učini onakvim kakav jeste da Crna Gora povrati u tom dijelu svoje dostojanstvo. Dakle, da ne zavisi od bilo koga i da se konkretno pozabavimo ovim zločinom koji je rekao bih jedna od bolnih tačaka Crne Gore.

Jer, evo više od 30 godina ne postoji pravda i nema kazne za one koji su počinili ovaj jedan od najmonstruoznih zločina po svom obliku na prostorima bivše Jugoslavije, a bilo je mnogo zločina.

Eto da kažem da takođe, da apelujem i na Vrhovno državno tužilaštvo u čijem se domenu i nalazi da budemo krajnje korektni u čijem se domenu i nalazi ovaj sporazum i da apelujem i na njih i da uputimo apel i vama da Ministarstvo pravde takođe bude agilno i da uputi bilo apel, bilo šta prema Vrhovnom državnom tužilaštvu da dođe i do revidiranja ovoga sporazuma i da najzad dođemo do rješavanja ovoga što jeste, kao što rekoh jedna od bolnih tačaka Crne Gore.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 12:48:17)

Hvala, gospodine Vučuroviću.

Izvolite, gospodine Adrijan.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (15.10.24 12:48:31)

Hvala, potpredsjedniče.

Kolega Vučuroviću, pažljivo sam vas slušao i moramo poređati vremenski neke stvari i prije svega reći da svaki rat ima svoje žrtve. Nažalost i odbrambeni rat ima svoje žrtve i meni je svaku žrtvu stvarno žao i želim da svi oni koji su činili zločine budu adekvatno kažnjeni i zalažem se za to.

Ali, moramo uzeti još jednu činjenicu u obzir, a to je da je Hrvatska trpjela agresiju od velikosrpskog režima iz Beograda, to je onaj režim koji je zapalio vatru od Slovenije, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, poslije na Kosovu i da je Hrvatska bogu hvala se odbranila od te agresije i meni je žao tih ljudi koji su tamo stradali. Lora je da vas podsjetim u Splitu, Lora nije kod Nikšića ni u Nikšiću i niti su ljudi iz Splita ili Dalmacije vršili agresiju na Nikšić ili bilo koji drugi dio Crne Gore već je bilo obratno. Već su iz Nikšića i sve te koje ste pobrojali prešli granicu Republike Hrvatske i vršili agresiju na jednom nezavisnom i u suverenom državom da bi došlo do istinskog pomirenja moramo znati ko je uzročnik, a ko je žrtva i što su posljedice tih tragičnih politika koje su došle iz Beograda.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 12:50:09)

Hvala gospodine Vuksanoviću.

Za odgovor gospodin Vučurović.

JOVAN JOLE VUČUROVIĆ (15.10.24 12:50:18)

U jednom dijelu se slažem sa gospodinom Vuksanovićem, da svi moramo osuditi sve zločine, s tim što čudi me od njega koji poznaje dobro i ove stvari da je pokazao određeno neznanje da ovi ljudi nijesu uhapšeni u Hrvatskoj nego u Bosni i Hercegovini.

Dakle i onda odvedeni, biće odvedeni u splitsku Loru, malo ste tu malo omašili ne znam kako vam se to desilo. Ti ljudi su pohvatani konkretno u Herceg Bosni kako je vi zovete u Bosni i Hercegovini odvedeni u

splitsku Loru i pogubljeni na najmonstruozniji mogući način. Jer, pratio sam godinama taj slučaj je vezan za Nikšićko-Šavničku grupu za naše rezerviste vezan za Barsku grupu koja se često zaboravlja i ljudi iz Hrvatske pripadnici Hrvatsko-Helsinškog komiteta kada upoređuju taj stepen zločina. Kažu da nikada to u životu nijesu čuli ni pročitali šta se dešavalo tim našim ljudima u splitskoj Lori na koji monstruozi način su oni pobijeni, možda jedino može to da se graniči sa onim što se dešavalo u prethodnici te vaše države koju ste podržavali tada možda u onoj NDH-a kada su na još teži način ubijani isto pripadnici srpskog naroda. Znači, pripadnici srpskog naroda na najmonstruozniji način, jedino to može da se uporedi sa onim zvjerstvima koja su počinjena nad našim ljudima u splitskoj Lori. Tako da ja ne mislim da vi niste neko ko bi podržao jedan takav zločin daleko bilo, ali prosto malo ste izklizali pokazali ste određeno neznanje. Ali, dobro sve je u svrhu politike a uopšte moja reakcija, moja diskusija bi bila, ja sam kazao da uopšte ne opterećujem Hrvatsku stranu ona je pokazala odgovornost. Ja sam upravo ukazao na to da naša strana crnogorska nije pokazala odgovornost nego da se ponizila na čelu sa Vesnom Medenicom pred Hrvatskom stranom i da nije pokazala ravnopravnost u tom odnosu kada je potpisan taj sporazum. Zato sam apelovao na Ministarstvo pravde da se revidira taj sporazum koji nije odgovarajući i prema kome je prosto Crna Gora ne može da bude strana koja goni počinioce, a koliko je Hrvatska uradila da bi ih pronašla. Ja mislim da smo dovoljno vidjeli ovih proteklih 30 godina, kada nije pronađen ni jedan od tih monstruma koji su počinili te zločine.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 12:53:00)

Hvala, gospodine Vučuroviću.

Sada riječ ima kolegistica Aleksandra Despotović, izvolite.

ALEKSANDRA DESPOTOVIĆ (15.10.24 12:53:08)

Poštovani građani, građanke,

Prije nego krenem da govorim o temi koja je na dnevnom redu, moram prvo da iz ovih klupa zajedno sa svim svojim kolegama poslanicima pozdravim našeg poslanika Dušana Raičevića. Koji je dao jedan primjer kako se poštuju zakoni države i na koji način se odnio prema odlukama ...

Kolega Đuroviću da li mogu da govorim, predjedavajući skratite vrijeme molim vas.

Kontekst poruke se prekinuo, ponavljam ga opet iz tih razloga da pozdravljamo našeg ... i kako se poštuju zakoni države.

Ono što bih prije takođe željela da uputim jeste jedna čestitka danas. Prije svega ženama iz ruralnih zajednica, jer ovo njihov praznik 15.oktobar za koga je proglasila i donešena Rezolucija Ujedinjenih nacija 2007.godine, a slavi se od 2008.godine. Zato u ime našeg kluba i u moje lično ime želim puno sreće u njihovom radu i da će naravno za sve svoje socijalne i druge politike imati podrške u ovom klubu.

Naravno, imajući u vidu da sam svoje obraćanje počela čestitkom sa onima koji žive u ruralnim zajednicama onda me obavezuje i da odbranim bilo koji pokušaj omalovažavanja crnogorskoga sela koji je i te kako bilo popularno zadnjih dana.

Sa ovoga mjesta želim da poručim da se više nikada riječ selo ne koristi u značenju i bezvjednog i beznačjanog jer smo imali tu priliku da prije nekoliko godina čujemo da je Cetinje selo, ali nije okarakterisano kao demokratsko geografska odrednica, već se na taj način smatralo nebitnim i nevažnim.

Takođe, nakon toga prije nekoliko dana čusmo od susjedne države da je crnogorsko selo kriminalna zajednica. Poručujemo im da takav vokabular zadrže za sebe i da se okrenu razvoju svoga sela, a crnogorsko selo je predmet razvoja Crne Gore i države. Taj narativ koji se pokušava u javnosti nametnuti o kriminalizaciji crnogorskog identiteta i svih onih koji čuvaju i baštine taj identitet došao je tome kraj i složno poručujemo da toga niti će biti, niti ćemo više takav narativ tolerisati.

Sada ću preći na ovu konvenciju o kojoj danas govorimo, a to je potvrđivanje po priznavanju izvršenju stranih presuda u građanskim i privrednim stvarima. Crna Gora pokazuje da svim prihvatanjem konvencija koje vode ka Evropskom putu, zaista iskazuje svoj građanski put, svoj građanski entuzijazam i da sve ono što je rađeno od 2006. pa na ovamo kroz razne konvencije o kojima danas govorimo dobija svoj krajnji efekat. Ono što je jako važno, jeste da ovaj podrazumijeva i dobrosusjedske odnose, prije svega, sa našim okruženjem, a vidimo da se već nalazimo u poremećaju odnosa sa Hrvatskom, sa Bosnom i Hercegovinom. Zato preduslov za primjenu ove konvencije jesu prije svega dobrosusjedski odnosi.

Ono što je ovdje jako važno napomenuti jeste da zemlje ugovornice da će presuda koja je pravosnažna u jednoj državi biti pravosnažna i u drugoj državi što na naki način donosi i snižavanju troškova. To je suštinsko pitanje ove konvencije koja za Crnu Goru znači dalje iskorake ka evropskom putu. Ne zamjerite mi što ako govorimo o konvencijama moram da uputim nekoliko pitanja izvršnoj vlasti po tome da li

poznaju određene konvencije. Pitam ih da li poznaju konvencije takođe koje govore o zemljama ugovornicama koje su donijete 1950. godine, a koje govore kako se ponašaju vlasti u određenim situacijama koje su hitne i kada postoje određene vremenske nepogode. Pitam ih ovo iz razloga što bih rekla da izvršna vlast ne zna ovu konvenciju ako pogledam odnos prema Šavniku i način kako se izvršna vlast prema ovoj opštini odnijela u vrijeme jedne vremenske kataklizme u vrijeme poplava, a tome smo svjedočili samo prije tri dana ili prije pet dana. Molim vas želim da mi izvršna vlast pročita tu konvenciju i da pogleda čime to raspolaže Opština Šavnik i koja su to bogastva sa kojima Opština Šavnik raspolaže. Ako su došli iz bijelog svijeta ili učili škole u bijelom svijetu dobro je da se pozabave šta je to Šavnik i koja su to prirodna bogastva koja Šavnik ima. Da li je cilj bio pokazati da konvencije se ne poštuju samo zato što neko politički drugačije misli i da li je to Crna Gora doživjela istorijski momenat da se dijelimo na to ko kojoj partiji pripada. To Crnoj Gori na pristaje ovo je samo jedan trenutak koji će istorija zabilježiti, a mi pamtili kao nedostojno i neprimjerno za građane i građanke države Crne Gore. Moram da pitam da li se zna i da li izvršna vlast zna o konvenciji o dobrobiti životinja o konvenciji o zdravlju životinja, rekla bih da ne zato što ne vidim samo vidim muk izvršne vlasti po pitanju pojave Kju groznice, po pitanju zagađenja vode u Podgorici pitam se da li su pročitali jedan segment ovih konvencija.

Gospodo iz Ministarstva poljoprivrede, moram da vas probudim i da vas pitam da li vi postojite i po pitanju Šavnika i po pitanju Kju groznice. Očekivala sam da kada ste čestitali 22. jula Opštini Šavnik dan njene opštine ministar je rekao da je to mjesto razvoja agroturizma, poljoprivrede itd. a sada ga pitam da li je do današnjeg dana izašla komisija u Šavnik, uradila procjenu štete, rekla kako će reagovati, koja će biti sredstva iz budžeta i kako će se onom čovjeku koji je živio i hranio svoje četvoro dece od ribnjaka pomoći. Nema ih, tihovanje. Je li to konvencija tihovanja od strane Ministarstva poljoprivrede. Takođe, pitam ih šta će učiniti po pitanju Kju groznice jer viđesmo i svjedočismo da je to beznačajno da to nema nikakve veze sa zdravljem ljudi da je ta šteta minimalna pa dođosmo do toga da od grla kojih nema mi govorimo o 102 eutanazirana od 60 potencijalnih i o pojavi u Zeti iako o tome je na početku bilo negiranje da uopšte postoji. Molim vas, ovo su konvencije. Dakle, nisam izašla gospodo draga iz teme nego sam se pozvala i pozvala izvršnu vlast da ove konvencije ispoštuju i da daju svoj doprinos na svemu tome kako bi ova država imala i zdrave ljude i vodila računa o svom stočnom fondu i naravno poštovala, prije svega, ljudske živote i pokazivala empatiju prema onome što je za Crnu Goru uvijek bilo onako kako treba.

Na kraju, moram se osvrnuti na ove procenite o kojima smo govorili. Kratko ću, zaista zanimljivo je zapažanje i jedna sublimacija. Kada se govori sada o procentima 32% ili 33% kažemo da se mora razgovarati većinsko pa onda da izbori u Podgorici sa 30% jasno govori ko je većinska vlast u Podgorici. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 13:01:27)

Hvala, kolegice Despotović.
Sada riječ ima Sonja Milatović.
Izvolite, kolegice.

SONJA MILATOVIĆ (15.10.24 13:01:37)

Uvažene građanke i građani Crne Gore,

Kazala je moja koleginica, a ponoviću, Crna Gora danas glasa za Zakon o potvrđivanju Konvencije koja je primjenjiva u gotovo svim državama članicama Evropske unije. Znam da će gospoda iz vlasti nastaviti da barjači izglasavanjem zakona koji Crnu Goru smještaju u društvo evropskih zemalja i nije sporno barjačite jer to je samo još jedna potvrda ispravnosti politike Demokratske partije socijalista koja je trasirala evropski put Crne Gore. No, dok je DPS bila posvećena svom najvažnijem strateškom cilju obezbjeđivanju evropske budućnosti za sve generacije koje u ovoj zemlji žive treba podsjetiti i na istinu da su mnogi koji danas sjede u vlasti godinama nosili antievropske dresove. Sad kad su ih naprasno skinuli dok pokušavaju da se operu od sopstvene antievropske politike Demokratska partija socijalista još jednom, u maniru emancipatora, posmatra kako njena politika čak i iz pozicije opozicije, čak i kad je zastupa iz opozicionih klupa trijumfuje. Evo recite mi može li veća satisfakcija od ove kad gledate kako vaše najostrasćenije političke oponente prevodite na vlastitu političku platformu. Ova će diskusija ipak biti kratka baš kao i izborna kampanja u Podgorici koja je završila nerminovskom pobjedom Demokratske partije socijalista i porazom aktuelnih vlastodržaca koja je primjer debakla na izborima. Rekla sam vam nedavno, ponavljam i danas, džaba bilbordi o boljem životu koji izgleda samo živite vi, džaba i besplatne vožnje autobusom, džaba obačane i vile i gradovi i brda i doline sve je džaba jer ste u očima građana postali neozbiljni i neodgovorni. Ta neozbiljnost i ta neodgovornost ponajbolje se možda slika danas kad uvažene građanke i građani su poslaničke klupe vodeće stranke iz vlade prazne. Vidite ovako ovoj vladi fali svega osim fotelja, a kad kažem svega mislim na

autoritet i kredibilitet. Nakon ovakvih katastrofalnih izbornih rezultata fotelja ima, a autoriteta i kredibiliteta ni na vidiku.

Postoje za mene danas dvije teme nad temama. Prva je bezbjednost djece. Šta će država uraditi da crnogorske škole učini sigurnim mjestom za našu djecu. Je li vršnjačko nasilje danas jače od države. Znam da vlastodršce boli glava od briga poput onih koji je sljedeći član porodice kojem će dati ugovor na neodređeno u nekoj državnoj firmi. Međutim, na listi mojih prioriteta su djeca. Tražim da alarmirate sve. Kad kažem sve mislim baš sve. Dignite cijelu državu na noge ako treba, ali nijedno dijete se danas u Crnoj Gori za vrijeme boravka u školi ne smije osjećati nebezbjedno nijedno.

Druga tema - Šavnik. Rekli bi neki stariji ljudi od mene taj nedoder. Šta im je Šavnik skrivio da se nijesu danima okrenuli bolje no da se ne valja dok se ta opština suočavala sa katastrofalnim posljedicama strašnog nevremena? Razumijem da je jedina krivica građana Šavnika koje je država prepustila same sebi u tome što se na čelu te opštine nalazi gospodin Jugoslav Jakić koji dolazi iz redova Demokratske partije socijalista. Dok je gospoda iz vlade ovu katastrofu danima posmatrala preko televizijskih ekrana iz toplih i suvih kabineta Jugoslav Jakić se svim silama, sa svim raspoloživim sredstvima na terenu borio da pomogne ljudima. Jugoslav je u strašnim uslovima pokazao da koga nema bez njega se može, a gospode iz vlade nije bilo i neka nije neka vide građani kako je dobijanjem fotelja sva ona silna briga za njih i o njima odjednom preko noći prestala. Uvažene građanke i građani, rekao vam je neko mudriji od mene, dobri moji nije ovo dobro, a ja bih danas dodala, dobri moji dok je svih Nermina i Jugoslava biće bolje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 13:06:49)

Hvala, kolegice.

Sada za riječ se javlja Duško Stijepović. Izvolite, kolega.

DUŠKO STJEPOVIĆ (15.10.24 13:06:58)

Hvala Vam najljepše, potpredsjedniče Camaj.

Uvaženi ministre pravde, kolegice i kolege, evo nadam se da me razumijete kojim god jezikom da govorite. Mislim da je bitnije ovo što ćemo danas usvojiti i reći nego čini mi se prvi sat neke rasprave koju smo čuli ovde, ali dobro, svako bira svoje prioritete.

Poštovani ministre pravde, ovaj Zakon o potvrđivanju konvencije o priznavanju i izvršavanju stranih presuda u građanskim ili privrednim stvarima ni u čemu nije sporan, čak ne znam ni na odboru kojim ja presjedavam da li se našlo par slovnih grešaka u njemu, možda jeste, jer je služba ovog Odbora za međunarodne odnose i iseljenike baš onako precizno u tom dijelu i hvala još jednom što ste vi to prepoznali uvijek i prihvatili kad ispravimo te neke greške. Dakle, zakon nije sporan, ne da nije sporan nego je jako potreban. Jako je potreban pa reći ću što se tiče i krivičnih stvari i to je nešto što bih ja dao akcenat makar na ovom početku a kasnije ću se osvrnuti na nešto što smo mogli da čujemo, jer kao što vidite nikada ne pričam o onome što je na dnevnom redu već danima, pa neću ni ja prosto eto da budem i ja isti kao oni. Sjećamo se Vesne Medenice, mislim ministre da je zaista evo sramno da 19-i put se odlaže prvo ročište, odnosno početno ročište u suđenju bivšoj predsjednici Vrhovnog suda i bivšoj vrhovnoj državnoj tužiteljki. Hoćemo li da se vratimo na te stvari i na te teme, hoćemo li o tome da pričamo? Ja smatram da je to nedopustivo. To pokazuje gdje nam je sudstvo koje nam je ona ostavila. Što je bilo do nas kada je u pitanju Tužilaštvo, kada je u pitanju bezbjedonosni sektor i policija radimo sve što možemo da se ni u kom slučaju ništa slično ne ponovi. Međutim, ajde da se zapitamo zašto nam je sudstvo takvo, Vi kao ministar pravde imate u jednom dijelu i tu svoju ulogu. Takođe, ono što mi je jako bitno, naravno, ne negativno, nego hoću da kažem da prosto imate za neke stvari odriježene ruke, za neke se nadam da će Vam ih Parlament odriješiti tako da sudstvo konačno postane ono što treba da bude. Ono što mi je .. od Vašeg prethodnika, bivšeg ministra pravde, sam to nekako čuo, sad bih volio od Vas da čujem da mi obećate da se Osnovni sud u Danilovgradu neće ukidati, to mi je jako bitno, jer smatram da Danilovgrad zbog svega onoga što on znači i za istoriju crnogorsku i znate i po samom imenu šta znači u istoriji crnogorskoj i da je imao jedan od najstarijih, možda i najstariji Osnovni sud, ne zaslužuje i po svemu i po statistici koju ste mi Vi dostavili, da bude ukinut. Makar prije njega bi trebalo pet, šest drugih sudova ukinuti, ako će negdje da se ukidaju, ja ne smatram da na taj način treba da se sprovedi racionalizacija.

Što se tiče ovih nekih tema koje su bile ovdje, ja zaista molim, ali zasta molim sve, razumijem politiku i ako sam prilično mlad u politici sam nekih desetak godina, sve kapiram i komunikacionu strategiju i koje poruke žele da se pošalju i da opozicija sad dosta, moguće čak i kritizerskih, možda smo i mi tako postupali, a ne kritičkih stanovišta nastupa, sve razumijem, ali da se jedna nesreća i nevolja kao što su poplave u Šavniku na jedan mizeran način pokušavaju politizovati to ne mogu da shvatim. Mogu sve da shvatim, ali ne

mogu da shvatim od onih ljudi koji su godinama i decenijama imali na desetine i stotine čelnih ljudi u opštinama da ne znaju proceduru koju su oni uspostavili njihovim zakonima i njihovim direktoratima za vanredne situacije, njihovim ministarstvima i tako dalje. Nemoguće je da ne znaju, što znači daje u pitanju politika. Ako ne znaju evo ja ću da im kažem isto sam u tom svom kratkom političkom vijeku bio i potpredsjednik opštine, da ne može niko, to je zakon tako naredio, ne nikakve konvencije, zakon, pravila, da se pojavi tek tako nepozvan. Zašto neko nije, ako je bio u stalnoj komunikaciji, a imali smo priznanje da je bio u stalnoj komunikaciji uputio zahtjev, ne molba, ne poziv, zna se formalno što se upućuje, ja ću kao pravnik da im kažem bez toga niko ne može da mrdne tamo, ne može ni vojska ni policija na svoju ruku, ajmo, ojha. To ako su oni mislili kako je njima bilo već u skladu sa njihovim senzibilitetom i politikom vladanja, to ne može tako da se radi. Ovdje postoji pravo u ovoj državi. Svi se dičimo time da smo pravna država, volio bih da konačno i opozicija i kolege koje su zaista na jedan mizeran način pokušale ovo da zloupotrijebe, da ukapiraju da moramo postati država vladavine prava. Jer jedno je pravna država drugo je vladavina prava. Vi to ministre kao ministar pravde znate. Ne znam što je nervoza. Ako su ovolike pobjede velelepne što je nervoza. Zato ministre što su se neki vatrometi i konfete i čuda naka, šampanjci otvarali i ispaljivali, izvinjavam se evo svi su bili van teme i svi su prekoračili, dozvolićete i meni. Svi su oni to slavili u Andrijevići, a šta je bilo na kraju krajeva. Slavili su i ranije u Podgorici, dok je bio bivši gradonačelnik na čelu liste, pa opet ne bi ništa. Zna li zbog čega? Zato što je ovo 28 i sa Kotorom 29 pobjeda pirova koju oni slave, da ne kažem poraz izborni. To je problem, to je nervoza.

Još jedna nervoza, zato što zaliježu ovih dana i meni je jako bitno ovo i ovim ću zaključiti, da kažem, zaliježu ovih dana ovi politički subjekti za čovjeka koji je švercovao motor u vojnom konvoju. Jako mi je bitno to ka kažem jer sam ja prvi među jednakima u skupštinskoj delegaciji našeg Parlamenta u Parlamentarnoj skupštini NATO-a. Volio bih da pitam ove kolege pa da mi kažu šta ja treba da kažem tim NATO partnerima tako kada mi kažu, imate li vi ono načelnika Generalštaba, je li bješe ih Crne Gore, jeste li vi predstavnik Crne Gore, je li vaš načelnik Generalštaba pokušao da prošvercuje Jamahu u vojnom konvoju. Ne vojnik, ne niko drugi, ne običan službenik, nego načelnik Generalštaba. Malo mu je to bilo, nego se onda uvalio u političku raspravu, a prethodno neka što se uvalio u političku raspravu, nego je prethodno išao i opanjkavao svoju državu, svoje vlasti koje su ga izabrale i tako dalje, po stranim adresama. Vjerujte mi i kad sam bio opozicioni poslanik, kad sam bio opozicioni odbornik, vjerujem i da većina kolega je sada i to čujem da se dešava ovdje, kada pođemo negdje na stranu u okviru neke delegacije mi se trudimo da zaista funkcionišemo kao jedan, da sve najljepše pričamo i to ću da potvrdim i za opozicione poslanike, da sve najljepše pričamo o državi, ali je nedopustivo da se načelnik Generalštaba time bavio, to je nedopustivo.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 13:15:04)

Hvala, gospodine Stijepoviću.

Kako je ovo bio zadnji diskutant, pitam predstavnika Vlade da li želi da da završnu riječ?

Da. Izvolite.

BOJAN BOŽOVIĆ (15.10.24 13:15:17)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Ja bih samo kratko se osvrnuo na nekoliko, u koliko je dozvoljeno komentara i trudeći se naravno, bez namjere da izazivam bilo kakve dodatne reakcije.

Svjedoci smo da su prethodne diskusije uglavnom bile poprilično daleko od teme zbog koje sam ja danas tu, ali ovaj dom i treba da služi tome, kao mjesto za slobodno izražavanje i slobodnu riječ i na kraju krajeva svi smo mi ovdje da bi smo razgovarali o raznim temama, a ne samo striktno se držeći teme ili u ovom konkretnom slučaju konvencije.

Da krenem redom. Uvaženi gospodin Vučurović je pomenuo sporazum, ja bih se osvrnuo na nekoliko stvari. Veliki doprinos ovaj dom, ova Skupština je dala tokom i ove kalendarske godine kada su se usvojila, odnosno kada su usvojene bile izmjene i dopune ZKP-a. Kroz izmjene i dopune Zakonika o krivičnom postupku mi smo otvorili vrata za bolju saradnju sa međunarodnim krivičnim sudom u bivšoj Jugoslaviji gdje su dokazi koji su izvedeni i izvođeni pred tim sudom mogu da budu korišćeni pred domaćim sudom. Isto tako potpisana je još jedna konvencija koju će ovaj dom, nadam se i ratifikovati, koji se tiče ratnih zločina, a unutar u saradnji Vrhovnog državnog tužilaštva i Vrhovnog suda usvojena je i strategija za borbu protiv ratnih zločina. Da budem sad još konkretniji Ministarstvo pravde ima svog predstavnika u Tužilačkom savjetu i gospodine Vučuroviću mogu Vam reći da će i on a i naravno moja malenkost inicirati komunikaciju sa Vrhovnim državnim tužilaštvom što ste Vi istakli kao ključnu adresu za razgovor i preispitivanje bilo kakvih

pitanja koje će doprinijeti zadovoljenju pravde u odnosu na bilo koju žrtvu i naravno kažnjavanje svakog počinioaca bilo kojeg zločina, naravno, samim tim i ratnih zločina.

Uvažena koleginica Despotović je ispravno istakla i ja sam tu u potpunosti saglasan da je ovo jedna od važnijih konvencija i meni je zaista veliko zadovoljstvo što sam ovdje. Nisam želio da davim teoriski, na kraju krajeva poprilično mi je bliska ta materija, koliko je ova konvencija povezana i sa Uredbom Brisel 1 i Uredbom Brisel 1 bis koje su ključne za upravo ovu materiju unutar Evropske unije. Kada je konkretno riječ o Kju (Q) groznici znam da smo na sjednicama Vlade razgovarali o tome, adresa koju ste Vi više puta istakli i s pravom naravno, Ministarstvo poljoprivrede vjerujem da ćete u razgovorima i polemici sa njima o tome detaljnije govoriti. Poslanica Milatović je bila takođe na tom fonu. Želim da kažem samo jednu stvar, nikad niste mogli čuti od mene u bilo kojem javnom nastupu da nisam isticao pozitivne stvari bilo koje Vlade ili bilo koje vlasti u prethodnom periodu. Nikada niste me čuli da sam rekao da sa mnom ili sa bilo kim od mog tima o kojoj god Vladi da je riječ, počinje proces evropskih integracija ili bilo čega slično. Naravno, ali samo želim da istaknem da moramo znati da je ovo konvencija kojom ja ne želim da barjačim, već naprotiv da ona bude samo još jedan izvor prava koji će našim građanima pomoći da dođemo do onog nivoa zadovoljenja pravde.

Gospodin Stjepović je istako po pitanju sudskih postupaka, po pitanju naravno apsolutno nedopustivog i neprimjerenog ponašanja koji iziskuje znatno veći stežen procesne discipline u postupcima ne samo u konkretnom slučaju, već i u brojnim drugim. Mi imamo nekoliko, nadamo se uskoro, konkretnih reakcija. Prva se odnosi na izmjene i dopune ZKP-a, nakon izmjena i dopuna Zakonika o krivičnom postupku mi ćemo imati vjerovatno značajno efikasniji i brži postupak. Skrat ćemo vrijeme krivičnog postupka, vjerovatno za gotovo pola ili makar godinu, godinu ipo dana. Vidjećete ubrzo na koji način taj Nacrt zakonika je poslat Evropskoj komisiji, nadam se da ćemo dobiti konkretne rezultate, odnosno konkretno mišljenje ubrzo. Isto tako želim da istaknem sledeće, svi smo danas govorili ili većina nas komentarisala popis stanovništva, meni je najvažnija strana u tom popistu nakon ove demografije u smislu starosti stanovništva, da budem najiskreniji, ova stavka po opštinama zbog racionalizacije, odnosno optimizacije pravosudne mreže. Ona nama treba ili konkretno timu Ministarstva pravde da bude dodatni pokazatelj u kom pravcu ćemo ići sa optimizacijom pravosudne mreže. Zato mi je drago što ste se osvrnuli na Danilovgrad, zato mi je drago što imamo danas ovaj popis stanovništva, jer očigledno neke opštine više nisu isto što su bile prije deset ili 20 godina. Mi i danas ne možemo gledati opštinu Kolašin jednako kao prije izgradnje autoputa. Mi ne možemo Budvu gledati jednako kao ranije, a u Budvi znamo da nemamo Osnovni sud, tako je priliv stanovništva i u Danilovgradu, a da vidimo na koji način. Ono što je meni ključno i što mogu da obećam je optimizacija neće ići na uštrb prava na pristup sudu i prava na pravično suđenje bilo kojem građaninu ove države. Hvala i bilo mi je zadovoljstvo.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 13:20:49)

Hvala Vam, gospodine ministre.

Sda na zahtjev opozicije daću jedno 15 minuta pauze, imaju neke obaveze, s obzirom na to da poštujem uvijek zahtjev za pauzom, nastavljamo rad za nekih 15 minuta. Hvala vam, vidimo se za 15 minuta

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:00:38)

Vraćamo se poslu, vraćamo se radu.

Naredna tačka dnevnog reda je Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhe provjere izjave o imovini. Ovlašćeni predstavnik Vlade je Bojan Božović.

Izvolite, gospodine ministre, za uvodnu riječ.

BOJAN BOŽOVIĆ (15.10.24 14:01:10)

Hvala, predsjedavajući.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:01:17)

Ministre imamo jednu proceduru. molim vas.

Izvolite,, gospodine Andrijan.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (15.10.24 14:01:20)

Hvala, potpredsjedniče. Uvaženi ministre, želim dati samo kratak komentar današnjih rezultata popisa. Smatram da je nedopustivo da prilikom prezentacije koju danas MONSTAT demonstrirao ne bude naveden narod koji je ustavna kategorija ove države i njegov jezik koji je također kategorija ove države, narod koji je unio toliko kulturnog blaga sa kojim Crna Gora treba da se predstavlja i ponosi pred svijetom i veliki broj građana danas me zvalo hrvacke nacionalnosti koji su također stajali kraj malih ekrana i pratili rezultate, a poslije su morali da tragaju po beskućima interneta da dođe do tih podataka. Što se tiče, samog popisa drago mi je što smo konačno okončali taj značajan statistički proces, mi kao zajednica uvažavamo tu činjenicu i njegove rezultate ćemo uzeti u obzir za kreiranje daljih svojih politika, i potvrđujemo upravo na primjeru hrvatske nacionalne zajednice da naši rezultati uveliko nadilaze same rezultate popisa. Jer ostvariti toliko uspjeha na političkom kulturološkom socijalnom polju, a uzeti u obzir opet našu kvantitativnu vrijednost je činjenica za poštovanje. Hvala vam potpredsjedniče.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:02:53)

Hvala vam, gospodine Vuksanoviću, mislim da je ovo bilo korisno da se čuje, mada je tamo kad su izvještavali da su rekli da je ono ispod jedan posto nijesu išli dalje, ali u svakom slučaju s ozbirom da ste u ovoj Skupštini red je bio i da to čujemo. Inače ja nijesam u opšte govorio o popisu da ne zloupotrijebim govornicu. Dozvolite samo ću reći da kao član odbora sam jako zadovoljan kako smo radili u odboru i kako je MONSTAT bio ovako dosta otvoren za saradnju i kao Albanac mogu biti zadovoljan jer smo malo iznad brojke koje je bila. Međutim, kao građanin Crne Gore i kao predstavnik građana u ovom domu mislim da ima razloga da svi brinemo iz razloga što nam stanovništvo stari, što se prazne sela i sjeverne opštine i mislim da Vlada i država i svi mi zajedeno moramo da učinimo napore da se nešto uradi u tom pokretu i da sve naše dalje socijalne politike planiramo u duhu sa ovim rezultatima. Ostalo je sve manje bitno.

Izvolite, gospodine ministre.

BOJAN BOŽOVIĆ (15.10.24 14:04:07)

Hvala, potpredsjedniče.

Još jednom poštovani poslanici i poslanice. Dakle, kao što ste rekli sad imamo predmet Zakon o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhe provjere izmjena o imovini, ovaj Međunarodni sporazum je nastao pod okvirom regionalne anti-korupcijske inicijative uz podršku austrijske razvojne agencije, isti je podržan i od strane šefova država i Vlada na EU samitu o Zapadnom balkanu u Trstu 2017. godine. Međunarodni sporazum u razmjeni podataka ima za svoju svrhu provjeru izjava o imovini i on je potpisan od strane Crne Gore 19. marta 2021. godine u Beogradu. Sporazum je otvoren za potpisivanje do sad su ga potpisali Crna Gora, Republika Srbija, Sjeverna Makedonija i Moldavija, Sjeverna Makedonija je već i ratifikovala. Ključna svrha ovog Međunarodnog sporazuma je provjera o izjavi imovine, prije svega sa ciljem sprečavanja korupcije kroz mehanizam direktne administrativne razmjene podataka, između strana potpisnica sporazuma, koji se odnose na prijavljenu imovinu. Dakle, predviđena je mogućnost direktne saradnje, komunikacije razmjene podataka između nadležnih organa koji vode evidenciju o prijavljenoj imovini u konkretnom slučaju kod nas Agencija za sprečavanje korupcije i to putem odgovarajućih kontakata tačaka koje imenuju države potpisnice. Sporazumom je predviđeno da se ne ograničava isključivo na razmjenu podataka predviđeno u drugim Međunarodnim sporazumima ili drugim mehanizmima koji su na strani ugovornica kao i da se nešto o sporazumu ne može protumačiti kao ograničavanje ili negativan uticaj na obaveze stana ugovornica ovog sporazuma koji proizilaze iz članstva Evropske unije. SW obzirom na to da u okviru pregovaračkog procesa za poglavlje 23 imamo poseban fokus naravno na anti-korupcijsku kampanju i politike, smatramo da ovaj i te kako može biti od koristi, onog momenta kada on bude ratifikovan i od strane drugih država potpisnica sporazuma, on će imati punu implementaciju i konkretno mišljenje samo da poentiram i da zaključim zašto je on važan. Zbog toga što preko kontakata tačaka koje bismo u ovom slučaju imali unutar država biće mnogo brža komunikacija između nadležnih institucija u pomenutim i u drugim državama koji pristupe ovom sporazumu u pogledu dostupnosti podataka za konkretna lica o njihovim imovinama ili njihovoj imovini koja se nalazi u tim državama ugovornicama. Svjesni smo da trenutno taj protok informacija je dosta skroman, vrlo često zavisi, bez obzira na apele nadležnih institucija, od dobre volje države koja je zamoljena u konkretnom slučaju. Ovaj sporazum daje dodatnu snagu i daje mogućnost da se ovakvi nedostaci prevaziđu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:07:05)

Hvala vam, gospodine ministre.

Izjestilac Odbora je Duško Stjepović.

Da li predstavnik Odbora želi da da dopunsko obrazloženje? Ne.

Prelazimo na pretres.

Prvi za riječ se javlja Nikola Rovčanin. Izvolite, kolega Rovčanin.

NIKOLA ROVČANIN (15.10.24 14:07:30)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani,

Danas svjedočimo raspravi u vezi jednog veoma važnog međunarodnog sporazuma koji će podići ljestvicu, odnosno unaprijediti borbu protiv korupcije. Dakle, ono što je u čitavom spektru borbe protiv korupcije u dosadašnjem toku i u prethodnim godinama nedostajalo jeste provjera imovine javnih funkcionera u državama regiona i u drugim državama svijeta. Bili smo svjedoci prethodnih decenija da su iznošeni u javnosti različiti dokazi o posjedovanju velikih suma novca, nekretnina, kompanija, akcija, depozita, naših istaknutih funkcionera u prethodnih 30 godina koji posjeduju enormne sume u regionu. Konačno je prikrivanju imovine odzvonilo ovim sporazumom. Nadam se da će postojati snažna volja institucija i antikorupcijskih tijela da krenu u provjeru te imovine.

Kada pogledamo Izvještaj Agencije za sprečavanje korupcije, vidjećemo da veoma mali broj onih odgovornih i savjesnih funkcionera prijavljuje imovinu koju posjeduje u regionu, odnosno u drugim državama, ali to je neznatan broj. Ovdje govorim o onim funkcionerima za koje se sumnja da su određenim koruptivnim radnjama u prethodnim decenijama stekli enormnu milionsku korist koju nisu zadržali u Crnoj Gori već su u zemljama regiona, a i šire otvorili kompanije, uložili u određene akcije, depozite, račune i to građani Crne Gore zaslužuju da znaju.

Takođe, svaki onaj funkcioner i svaki građanin Crne Gore koji zakonito posjeduje imovinu neka mu je sa srećom, ali svaki onaj građanin koji ne može da dokaže porijeklo svoje imovine on mora da odgovara. Negdje pred licem javnosti u čitavom spektru i mozaiku borbe protiv korupcije nedostaje taj veoma važan segment koji, prije svega, radi građana mora da bude utvrđen, a naravno i zbog rada pravosudnih organa.

Nisam se danas oglašavao na temu popisa, ali želio bih i te kako da povežem ovu temu i popis stanovništva. Naime, o čemu se radi. Govorili smo o velikim iznosima novca, na stotine miliona je iznijeto iz Crne Gore, ali upravo na bazi propasti privrede u onim gradovima koji su danas doživjeli demografski slom, dakle demografskom slomu u devet opština je prethodio privredni slom. Znamo ko je odgovoran za privredni slom. Samo ću navesti primjer Pljevalja koji su izgubili u jednom periodu više od 5.000 radnika, propasti brojnih privrednih giganta. Na kraju su se pojedinci koji su zavlitali prirodnim resursima enormno obogatili na stotinama miliona i danas negdje vjerovatno to bogatstvo bitije vjerovatno i u zemljama regiona. Poznat je i slučaj ponekih za koje se sumnja da su sa svojim firmama koje su otvorene u regionu gdje je uloženi kapital upravo od koruptivnih radnji učestvovali posle i u redovnim poslovima na tenderima u Crnoj Gori. Sve to mora da se otkrije i sve to mora da se zna.

Što se tiče samog popisa, pomenuo sam demografski slom u devet opština, mislim da je na ovom parlamentu i na Vladi jedan težak zadatak, prije svega u narednom periodu, da socijalnu politiku i ekonomske mjere upravo usmjeri prema tim opštinama. Ovdje nije u pitanju samo pad broja stanovnika nego izostanak i same supstance. Dakle, vidjeli smo duboku demografsku starost u devet opština više od 43 godine starosti stanovništva. Tako da je na ovoj vladi zadatak da u što kraćem periodu uradi jednu ozbiljnu nacionalnu strategiju kako bi se u narednim godinama jer se ne može ništa desiti preko noći već je to, siguran sam, jedan desetogodišnji period popravila ova demografska slika. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:12:00)

Hvala vam, gospodine Rovčanin.

Sada riječ ima Abaz Dizdarević. Izvolite, kolega Dizdareviću.

ABAZ DIZDAREVIĆ (15.10.24 14:12:14)

Zahvaljujem, potpredsjedniče, na datoj riječi.

Koristim priliku da pozdravim ministra, da pozdravim uvažene kolegice i kolege poslanike.

Dakle, danas je pred nama tema koja se tiče zatvaranja poglavlja za pridruživanje Evropskoj uniji, i to jednog od možda najvažnijih poglavlja 23, a sama tema je sporazum. Govoriću na početku malo o istorijatu ovog sporazuma. Na neki način pojašnjavam da ćemo podržati usvajanje ovog sporazuma.

U prilog tome govorim da je dokument rezultat tri radionice održane 2015. i 2016. godine i dva pregovaračka sastanka u 2018. godini. U pitanju su međunarodna antikorupcijska akademija u Laksenburgu u Austriji i 2019. godine je taj skup održan u Podgorici, u Crnoj Gori. Skup je održan između predstavnika etičkih tijela i ministarstava pravde, ministarstava vanjskih poslova iz Jugoistočne Evrope i predstavnika međunarodnih zainteresovanih strana, dakle Bazelski institut za upravljanje, RCC, UNODC, UNDP i Svjetska banka. Evropska komisija je dostavila pisane komentare na sporazum koji su postali sastavni dio dokumenta. Delegacija iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Republike Srbije, kao i posmatrači iz Republike Kosovo i Republike Moldavije, finalizovali su sporazum tokom dva pregovaračka sastanka, kako reko, 2018. i 2019. godine dok su predstavnici Hrvatske i Rumunije dali podršku formulaciji ranijih nacrti ovog sporazuma iz 2015. i 2016. godine. Austrijska razvojna saradnja je finansirala izradu nacrti i pregovore o sporazumu.

Na Samitu lidera zemalja Evropske unije i Zapadnog Balkana u 2017. godini pozvano je na usvajanje sporazuma. Dakle, govorimo o nekim prethodnim vladama koje su radile na ovom sporazumu, tako da nije strano za šta će i Demokratska partija socijalista podržati tekst ovog sporazuma. Posebno kada je riječ o tekstu sporazuma koji je usvojen na Samitu zemalja Zapadnog Balkana u Trstu.

Sporazum koji se oslanja na Konvenciju Ujedinjenih nacija protiv korupcije, a proširuje kontekst borbe protiv korupcije, jedno od sredstava u ovoj borbi su i izjave o imovini, odnosno prijava imovine. Većina država zahtijeva da javni funkcioneri prijavljuju prihode, imovinu i finansijske interese. U tome prednjači na Zapadnom Balkanu i Crna Gora. Znamo kroz Agenciju za sprečavanje korupcije da svi mi poslanici, je li to papir ili je to fakat, o tome ćemo govoriti, kolega, ali važno je da pratimo stremljenja prema Evropskoj uniji i da ovim sporazumom na neki način usložnjavamo priču o onim koji koruptivne radnje žele da primjenjuju i van granica Crne Gore.

Dakle, izjave o imovini imaju različite svrhe, a osnovna svrha je da se spriječe i otkriju zloupotrebe službenih položaja u privatne svrhe. Izjave pomažu i uspostavljanju ambijenta integriteta tako što pružaju smjernice javnim funkcionerima o principima etičkog ponašanja na javnoj funkciji. Podsjećaju ih da je njihovo ponašanje predmet kontrole i nadzora. Sporazumom je predviđeno omogućavanje uvida u podatke između država potpisnica. Stoga je etičkim tijelima zaduženim za provjeru istinitosti izjave o imovini potreban pristup podacima koji su u posjedu stranih državnih organa. Primjena ovog sporazuma bi trebalo da će olakšati ... međunarodnu razmjenu podataka. U kontekstu upozorenja koja smo upućivali neposredno prije održavanja lokalnih izbora u Podgorici, a gdje smo saopštili da smo u posjedu informacija o duplo ili trostruko upisanim biračima u biračke spiskove u regionu. Vjerujemo da će sa ovim sporazumom omogućiti uvid u podatke nadležnih organa zemalja potpisnica ovog dokumenta.

S obzirom da tu vrstu podataka nijesmo mogli dobiti u zvaničnim komunikacijama naših nadležnih državnih organa sa srodnim državnim organima iz zemalja regiona, pa ni po pitanju pojedinačnih personalnih podataka za aktuelne funkcionere koji obnašaju najviše državne funkcije u Crnoj Gori. Želimo da vjerujemo da će se ratifikacijom ovog sporazuma to i omogućiti.

Na kraju želim da ponovim, da je naša Vlada na samitu zemalja Zapadnog balkana u Trstu inicirala potpisivanje ovog sporazuma, te da ćemo kao Demokratska partija socijalista podržati ovaj dokument.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:17:38)

Hvala, gospodine Dizdarević.

Sada za riječ se javlja Dragan Bojović, a neka se pripremi Nermin Abdić.

DRAGAN BOJOVIĆ (15.10.24 14:17:48)

Hvala, potpredsjedniče Skupštine.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani građani i građanke, uvaženi ministre pravde gospodine Božoviću.

Veoma je dobro što će se danas vjerujem glasanjem ratifikovati ovakav jedan međunarodni sporazum koji podrazumijeva razmjenu podataka i u svrhe provjere izjava o imovini javnih funkcionera. Važno je da se nadležnim institucijama u ovom slučaju ponajviše Agencija za sprečavanje korupcije omogućiti brži i efikasniji pristup podacima i provjeru podataka koje su im dostupne. Ja znam da su oni ranije to isticali kao problem, da nemaju druge države obavezu da im dostavljaju podatke. Možda i ranije rukovodstvo Agencije za

sprječavanje korupcije i namjerno isticalo to kao problem svakako je dobro da se i ovakvi mehanizmi uspostave i da se omogući da Agencija za sprječavanje korupcije i sve druge institucije koje se bave borbom protiv korupcije to rade na efikasan način. Jer, borba protiv korupcije i borba protiv mafije jeste zapravo ili bi trebalo da bude suštinski objedinjujući faktor ove parlamentarne većine vidite da svako nesaglasje svaka svađa u parlamentarnoj većini omogućava da pojedini centri moći podignu glavu i pokušaju opet da preuzmu poluge moći i da zarobe Crnu Goru.

Ovaj međunarodni sporazum vidimo da podrazumijeva razmjenu podataka sa državom Srbijom, sa Sjevernom Makedonijom, čujem i sa Moldavijom i ne sumnjam da ukoliko zaživi ovaj mehanizam valjano u praksi da će najviše neprijavljenih nekretnina poslovnih prostora i imovine u državi Srbiji imaju upravo oni koji ushićeno pjevaju ovdje da su jači od države Srbije i koji neprestano šire Srbo fobiju i Srbo mržnju u Crnoj Gori.

Dakle, da tamo imaju nekretnine, ogromne poslovne prostore, ogromnu imovinu, a ovdje među narod šire mržnju prema Srbiji i šire podjelu u narod. Samo na Vračaru možda i negdje još evo vidjećemo kroz ovo istraživanje.

Važno bi bilo naravno da se što hitnije uspostave ovakvi međunarodni sporazumi i sa svim ostalim zemljama regiona sa Evropskom unijom. Evo vidimo da je i RAI pomagala u ratifikaciji ovog sporazuma, ali i sa drugim državama, posebno sa onim državama u kojima imaju postoje egzotične destinacije i u kojima su ne sumnjam da bi našli određene nekretnine i imovinu perjanica bivšeg režima.

Dakle, vrlo je važno obezbijediti ove uslove. Sjetimo se samo Panamskih papira, sjetimo se samo Pandora papira, firme koje najprije navodno nijesu postojale, pa se poslije ispostavilo da su postojale, pa nijesu postojale, pa jesu poslovale. Sjetimo se svih afera garancije za KAP, Limenke, koverta, Petlje, Možure, ugašenih i uništenih preduzeća i mogao bih ovako da nabrajam do ujutru. Sjetimo se da su ugledne međunarodne i organizacije kao što je recimo globalni finansijski integritet iz Vašingtona u svojim izvještajima navodile. Da je samo 2001. do 2010.godine, iz Crne Gore ilegalno iznijeto putem kriminala i korupcije čak šest milijardi i dvesta miliona eura za 10-tak godina iznijeto iz Crne Gore 138% BDP-a i to govorim ne ja, nego to govore vrlo respektabilne međunarodne institucije. Koliko bi auto-puta bilo izgrađeno u Crnoj Gori da je sav taj novac ostao u Crnoj Gori, da je uloženo u infrastrukturu. Ne bismo se zaduživali, ne bismo imali izgrađeno 40 km auto-puta iz duga bez Petlje čuvene itd. itd.

Dakle, iz Karnegi fondacije su svojevremeno Crnu Goru označavali kao mafijašku državu nažalost su je označavali Karnegi fondaciju su Crnu Goru označavali kao mafijašku državu i to je jedna od važnih međunarodnih adresa koje tako nažalost definisala Crnu Goru. Velika pljačka, velika pohara i pustošenja se događalo uzeću i vrijeme kluba, se događalo pred našim očima enormna korupcija, sve uspijevano pjevanje himne i držanje ruke na srce punili džepove i našeg novca im kasirali i osiguravali na međunarodnim računima, a pri tom poštovani građani sjećate se da je plata nama dok su im kasirali ovako ove milijarde bila prvo minimalna zarada 193 eura, a onda se za šest godina podigli na čak 222 eura. Na tu zaradu, od 222 eura su nam sjećate se poštovani građani uvodili one takse na telefonske kartice, jer smo mi kako su nas onako od milošte nazivali marvom to je za nas bio luksuz mobilni telefoni. Pa su nam dodavali one takse euro, po euro, pa onda luksuz nam je bio benzin, pa nam je luksuz nio hljeb, pa nam je bilo luksuz sve u toj državi koji su htjeli da naprave privatnom prćijom. Veoma je dakle ...

Samo da podsjetim građane šta se dešavalo proteklih tri decenije, jer nekako se brzo zaboravljaju stvari, a ne bih smjele da se zaboravljaju i ovi međunarodni ugovori treba da nam omoguće da se sva ta nepočinstva konačno istraže. Jer, narod neće samo hljeba ili po najmanje hoće samo hljeba, nego hoće i pravde. Mi moramo znam da postoje procedure i proces koji treba da omogući da pravosuđe profunkcioniše na pravi način i da svi organi profunkcionišu na pravi način. Mi imamo pravosuđe kako radi i čuli smo već u prethodnim izlaganjima neophodan je vejtig, neophodna je ilustracija i neophodno je da se suočimo sa svim ovim problemima koje smo imali. Onda je ogromna laž, jedna od najvećih laži koje plasiraju pojedini mediji, pojedine nevladine organizacije i pojedini politički subjekti da je ova vlast jednako loša kao i ona prethodna.

To su neuporedive kategorije, zato sve ovo moramo da ispitamo i ovakvim mehanizmi moraju da nam posluže da se suočimo na efikasan način sa korupcijom i sa mafijom. Kada to uradimo onda Crna Gora može da se nada napretku.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:26:04)

Hvala, gospodine Bojoviću.

Sada riječ ima kolega dobri moj Nermin Abdić.

NERMIN ABDIĆ (15.10.24 14:26:16)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvaženi ministre pravde, uvažene koleginice i kolege poslanici, dobri moji.

Drago mi je da ovaj čuveni slogan podgoričkih izbora je praktično kao Covid ušao i u srce i u dušu svih uvaženih koleginica i kolega i da su ga ovako kao minodopski doživjeli. Koristimo priliku da se u par rečenica samo zahvalim svim mojim sugrađanima i sugrađanima u Podgorici koji su iskoristili svoje biračko pravo učinili da proces izbora bude demokratičan, transparentan i hvala svim onim dobrim mojima koji su na izborima podržali listu koju sam vodio i predvodio po sloganom i "riječju i djelom". Nadam se da su napravili pravi izbor i ono što sam rekao i tokom izbora i nakon izvora i sada govorim budite sigurni glas koji ste dali za našu listu neće poći niđe drugo, bićete sigurni i bezbjedni, nećemo savijati kičmu i nećemo se igrati nikakvih političkih kombinatorika već ćemo dostojno predstavljati vas poštovani građani, koji ste nam dali povjerenje na prethodno državnim lokalnim izborima u Podgorici.

Uvaženi ministre, današnja tema jeste Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere Zakona o imovini. Ja ću vam odmah reći, a rekao je i kolega Abaz Dizdarević oko toga da u ime poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista možete mirno da spavate ne samo vi nego i svi oni prijedlozi Zakona koji idu u tom pravcu da Crna Gora dobije prije svega evropski karakter. Svi se zalažemo za to, ali ja bih volio da se svi zalažemo srcem iskreno za tu priču. Ne, paušalno, nego iskreno se zalažemo za evropski put Crne Gore i budite sigurni ubijeđeni da i jednu što bi rekli ovu začkoljicu nećemo tražiti tu. Dakle, puna podrška drago mi je pažljivo sam slušao vaše uvodno izlaganje da ste rekli da su pojedine zemlje naše prijateljske zemlje u okruženju ratifikovale ovaj zakon i Sporazum prije svega i da ćemo ono što je cilj svima nama prije svega lakše je doći do imovine svih ljudi za koji bude potreba od strane nadležnih državnih institucija u Crnoj Gori. O tome toliko.

Pošto je većina poslanika pričala najmanje o ovom zakonu mislim da je to jasno ja pravnik nijesam, ali poštujem struku, poštujem prije svega ovo racionalno zaista utemeljeno na struci objašnjenje i potpuno ga podržavam, ali ću se zadržati da rečem sasvim drugo. Nećemo se ođe dijeliti na ovakve i onakve, nećemo ođe se prebrojavati, nećemo dozvoliti da se bilo po kom pitanju mrzimo, nego smo ljudi od krvi i mesa i dijelićemo se na ljude i neljude, na fukare i dobre ljude, a moramo mi malo da stavimo prst na čelo pa da se zapitamo oko nekih vanih životnih tema ođe da to ne stavljamo pod tepih.

Prva i najvažnija tema ne mogu kao ljekar da to ne pomenem jeste ovo dešavanje u Baru. Ne znam zabrinjava li to koga ođe ili treba 58 radnika od 63 testirana radnika Port of Adria ljudi su bre ... sa olovom i arsenom. Zna li vi što to znači? Višak koncentracije u krvi imaju ljudi. Nemamo đe da liječimo te ljude. Što ćemo da radimo jedna vi majka, ko će da preuzme odgovornost za to? To su nečiji sinovi, to su nečiji roditelji, to su nečiji supružnici. Kako da rade ti ljudi, kako nastave pravni angažman? Zahtijevam od vas potpredsjedniče Skupštine da odmah delegirate delegaciju koja će posjetiti Port of Adria. Ako Ministarstvo zdravlja rada ne preuzimaju neke mjere, dajte mi bre da preuzmemo mjere da pomognemo tim ljudima. Pitam se po sto puta u ovoj Skupštini. Ko će da snosi odgovornost ako se tim ljudima desi nešto. Prije godinu dana je bila lampica crvena po tom pitanju. Je li iko išta u ovoj državi preuzeo po tom pitanju? Čuli ste izjavu moje koleginice koju sistem ne prepozna kao kliničkog toksikologa. Ko će da liječi te ljude?

Najvažnija stvar od svega, imali smo takođe jednu ovdje strašnu stvar, a to je pitanje kju groznice. Jesmo li se i oko toga avizali jednom da u životu nešto uradimo korektno i konkretno da sve ne politizujemo. Evo ja sam prvi da krenem da pomognem sve što treba s moje strane. Nema nikakvoga politikanstva, ljudski, pošteno i korektno da izađemo na teren da vidimo što se dešava. Pa i to su građani koji žive u tim zonama đe su zatrpavane te krave koje su bile zaražene. Ljudi, narod je zaražen bio. O čemu se radio ođe. Će su ti ljudi iz Ministarstva poljoprivrede su po cijeli dan bre na teren tamo da vode računa o tim stvarima. Ko će da preuzme i tu odgovornost? Ko? Sad jedna stvar zbog koje sam posebno emotivan. Ja ne znam čitamo li ove rubrike, ali mene uznemiravaju svakodnevno. Vidite li vi što se dešava u Crnoj Gori? Ministre, molim vas da povedete računa o ovome. Ja svaki dan po dva tri članka ministre pročitam i zgrožavam se, a najstrožije kazne bi ministre da sam na vašem mjestu odmah da vam kažem puna podrška sa moje strane i siguran sam svih ovih ljudi ovdje što šede. Vidite li vi ovo čudo repetirao pištolj u majku, izbio suprugu, krenuo da vješa dijete, šamarao suprugu, maltretirao suprugu, prijavio joj smrću, komšiju izbio, pošekao šekirom, o čemu se radi ljudi? Će smo mi, što smo mi kao društvo napravili ođe, to je poraz za sve nas koji šedimo ođe. Mi smo predstavnici građana bre. Jesmo li išta uradili po tom pitanju. Pa hoće li ovi ljudi na kraju mandata da nas gledaju da kažu vi ste šedeli u klupama, ništa po tom pitanju niste uradili. Ja apeluje na vas ministre, vi ste kao najodgovornije lice u Ministarstvu pravde i u tome ćete imati moju bezrezervnu podršku, najstrožije kazne po tom pitanju ministre, najstrožije kazne, što bi rekli da mi ga je majka rodila najstrožiju kazna. E kad se neko ogluši o supružniku, o detetu, o roditelju, e bogami taj nije dobar ni u porodici, a kamoli u društvu - odmah da vam kažem.

Dalje, takođe ne želim ovo da se, završavam u par rečenica, izvinjavam se potpredsjedniče. Videli ste juče slike iz Podgorice. Hoćemo li mišju groznicu u Podgorici, hoćemo li zarazu, pacovi bre šetaju ulicama grada, trotoarima, đe god šedete po lokalima u City kvartu, Preko Morače pacovi ispred vas se šetaju

normalno sve. To je svakome normalno ođe. Šta ćemo da uradimo po tom pitanju? Pogledajte 10 dana stanovnici glavnog grada nisu imali vodu za piće. Ispravna je veli, ali zamućena je. Što ćemo da uradimo sa onim ljudima koji nisu mogli da obezbijede vodu za piće. Moramo povesti računa o tim građanima ili da im smanjimo cijenu plaćanja vode za prošli mjesec ili da im nadoknadimo to ovo što su kupovali vodu u prodavnicima, jer u pojedinim objektima niste mogli naći flaširanu vodu za piće. To je luksuz bogami za pojedine građane. Mogao bih da vam pričam o mnogo mnogo stvari koje se dešavaju, o mnogo stvari, a čini mi se da nam to prolazi pod tepih neopaženo. Nema ovo nikakve priče vjerujte mi poštovane koleginice i kolege, s ikakvom politikom. Ovo je moj ljudski vapaj da učinimo nešto zbog ovih anomalija u društvu i zbog ovih stvari zbog kojeg može sve dobro i dobrano glava da nas zaboli da se posle pitamo kuku nama što ni bi. Neka nas to sam rekao neđe u jednom spotu neka nas po dobru pamte ovi građani što su nam ukazali povjerenje da šedemo ođe, da ne budemo samo ođe ... nego da učinimo nešto za njihovo dobro.

Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:35:18)

Hvala vam, gospodine Abdiću.

Hvala na skretanju pažnje oko ovoga u Port of Adrian, vidjećemo šta se tu može uraditi. U svakom slučaju dijelimo brigu sa vama.

Gospodin Dejan Đurović je na redni diskutant.

DEJAN ĐUROVIĆ (15.10.24 14:35:38)

Dame i gospodo, narodni poslanici,

Pred nama je Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhe provjera izjava o imovini. Moram da kažem da sa ovim zakonom mi kasnimo već pet godina, jer po obavezi Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije mi smo ovo trebali da usvojimo nakon 2017.godine, Vlada Crne Gore 2019.godine kako je to spomenuo i prethodni govornik Dizdarević, mi smo 31.oktobra 2019.godine prihvatili ovo na Vladi Crne Gore. Te iste godine smo na Beogradskoj konvenciji potpisali izjavu ...

...po prihvatanju i to je bio dovoljan uslov da se ovo prihvati u Parlamentu Crne Gore. Ne znam što se čekalo pet godina, ali evo možda ni ovo nije kasno. Međutim, jedan od razloga možda što se ovo čekalo ovoliko vremena je da su i tzv. Pandorina papiri. Danas kada govorimo o jednom o najvažnijih pitanja našeg vremena pitanju transparentnosti povjerenje u javne institucije i integritet ljudi koji predstavljaju Crnu Goru ne možemo da ne pomenemo Pandorine papire koji predstavljaju ne samo novinsku senzaciju u jednom vremenskom terminu već duboko utiču na povjerenje koje građani imaju i na percepciju Crne Gore prema međunarodnoj sceni. Pandorini papiri su razotkrili mrežu of short struktura koje su legalno ili ne korišćene od strane političkih lidera širom svijeta. Među njima se nalazio i bivši predsjednik Crne Gore Milo Đukanović i njegov sin. Tvrdnje da su 2012. godine osnovali Trust u Britanskim Djevičanskim ostrvima podižu ozbiljna pitanja od transparentnosti i o tome da li lideri treba da koriste ovakve strukture čak i ako su one formalno u skladu sa zakonom. Mi ovdje ne govorimo o zakonitosti da Trust možda nije aktiviran ili možda nije korišten, ali pitanje koje postavljam danas nije pravno nego je više moralno. Da li lideri koji vode zemlju ili su je vodili decenijama treba da koriste of short strukture u poreskim rajejima da bi upravljali svojim bogatstvom? Da li je to primjer koji želimo da postavimo našim građanima? Da li je to standard koji treba da imamo za one sa najviših pozicija države Crne Gore? Ova otkrića su imala dalekosežne posljedice. Crna Gora je mala zemlja, ali je dio globalne zajednice. Kredibilitet na međunarodnoj sceni direktno zavisi od povjerenja u to da ovdje postoji vladavina prava transparentnost i da naši lideri se ponašaju odgovorno. Ova afera je svakako narušila naš ugled kako kod stranih investitora tako i kod međunarodnih partnera. Da li Crna Gora može ozbiljno tvrditi da je posvećena protiv korupcije i kriminala ako najviši državni zvaničnici povezuju se sa of short računima i kompanijama. Ovdje je pitanje odgovornosti ne samo pravne već i političke odgovornosti. Naša dužnost je da građanima vratimo povjerenje ono što su izgubili zadnjih 30 godina i to možemo jedino kroz jasne i odlučne odluke i potpisivanjem ovakvih ugovora. Podsjetiću, uvaženi ministra pravde, na odluku austrijskog kancelara Sebastijana Kurca koji je nakon ovakve i slične situacije koju je imao bivši predsjednik Crne Gore podneo neopozivu ostavku iako je imao 29 godina i bio je najmlađi kancelar u Evropi. Takav čin od bivšeg predsjednika Crne Gore nijesta mogli očekivati i nije se ni desio. Ako je neko ko je predsjednik svih građana, a definitivno to nije bio predsjednik svih građana u svojoj tridesetogodišnjoj vladavini više puta imao osnov da podnese ovu ostavku. Primjer je afera Pandora gdje je dokazano da je krio imovinu za komplikovane mreže povezanih kompanija i gdje u svakoj uređenoj državi to bi značilo ostavku dok sa druge strane on u tome ništa nije vidio sporno. Sve i da je govorio istinu, što naravno ne vjerujem, postavlja se pitanje zašto Đukanović nije prijavio nadležnim crnogorskim institucijama vlasništvo u kompanijama koje je osnovao u inostranstvu, a na

što ga je obavezivao zakon baš upravo onaj zakon koji je on kao predsjednik Crne Gore i potpisivao. Na žalost, on nije imao tu odgovornost ni političku ni moralnu. Na kraju želim da istaknem, siguran sam da građani Crne Gore zaslužuju vođstvo koje je transparentno, odgovorno i kojeg se neće stidjeti i koji će raditi na etičkim standardima. Pandorini papiri su možda otvorili novu stranicu u globalnoj borbi protiv kriminala i korupcije i finansijskih struktura povezanih sa Sejšlima, ali za nas je prilika da otvorimo novu stranicu u našoj borbi protiv korupcije i istinsku odgovornost. Upravo je ovaj zakon jedan od stepenica da to postignemo kod naših građana, a to je najvažnije povjerenje. Pozivam vas da sve poslanike u ovom domu da iskoristimo ovu priliku za postavljanje temelja nove političke ere i ekonomske transparentnosti. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:41:33)

Hvala, gospodine Đuroviću.
Sada za riječ se javlja Radinka Činćur.
Imate predviđena dva minuta.
Izvolite.

RADINKA ČINĆUR (15.10.24 14:41:44)

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i kolegice poslanici, dragi građani,
Drago mi je da smo završili priču o popisu, da smo se prebrojali i da ćemo se sad vratiti nekim stvarnim čini mi se mnogo većim problemima od toga koliko nas je i kako se izjašnjavamo. Dobro je da usvajamo ove zakone koji znače jedan korak možda dalje u borbi protiv korupcije. Dobro je negdje i tim zakonima da se približavamo Evropskoj uniji, ali vidjećemo koliko će to sve biti naša realnost, nadam se da hoće, da će ti zakoni u svojoj implementaciji zaista zaživjeti onako kao što žive u teoriji. Samo bih skrenula pažnju na nešto što nam se svakodnevno dešava. Evo ne znam da li smo danas o tome ovdje govorili nisam bila čitavo vrijeme u sali, ali desilo nam se da je neko vatrenim oružjem demolirao jedan eko park u Lješkopoljskoj gorici. To je mjesto gdje su entuzijasti zaista pokušali da naprave i oplemene jedno mjesto, da pokažu negdje kako bi trebalo da izgledaju ne samo nekakve oaze u okolini nego i naši gradovi. Neko je upotrebom vatrenog oružja na to skrećem pažnju prosto demolirao taj mobilijar. Znači, vatreno oružje se kod nas upotrebljava na svakom koraku. Želim još jednom da skrenem pažnju i Upravi policije da što prije otkriju počinioce ovog vandalskog čina, želim isto tako da skrenem pažnju i Ministarstvu pravde da poboljša negdje zakonsku regulativu kako nam se svakodnevno ne bi ove i mnogo gore stvari dešavale. Evo i danas smo čuli da skoro svakih nekih deset ili manje dana neko potegne oružje na članove svoje porodice, na komšiju, na prijatelja. Mislim ipak da smo zemlja koja previše ima oružja, a da ništa ne radimo da negdje ga sklonimo, da ono bude samo kao trofej, a da se upotrebljava svakodnevno. Čuli smo juče da je otrovano 58 ljudi u Preduzeću Porto of Adria u Baru. To za nas u Baru nije novost jer moram da vas podsjetim da vrlo često se dešava čudila sam se od čega je to da nam je zagađenost vazduha u Baru daleko i po deset puta veća od dozvoljene. Riječ je o zagađenosti piem česticama. Mi znamo da Bar nisu Pljevlja, da nemamo tamo ni Termoelektranu ni Rudnik uglja i mislim da treba da odgovorimo javnosti šta je to što zaista ozbiljno zagađuje vazduh u Baru. Naravno ovi ljudi treba da se liječe, ali sigurna sam da nisu samo ti ljudi zaraženi, da nisu samo ti ljudi u opasnosti. Želim da postavim pitanje da li su testirani ljudi u Luci Bar koji isto tako rade tu sa tim ljudima i da li se zna šta se dešava sa njihovim zdravljem. Želim da skrenem pažnju da sam razgovarala sa nekim od ljudi iz Luke Bar, sticajem okolnosti koje znam, i da se oni i te kako žale na uslove rada u kojima rade. Prije svega, na zagađenost vazduha da li se kontroliše zaista zagađenost vazduha i uslovi u kojima oni rade. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:46:14)

Hvala, kolegice Činćur.
Za riječ se javio, gospodin Vučurović.
Vrijeme kluba je potrošeno, ali daćemo vam dva minuta jer imamo vremena.

JOVAN JOLE VUČUROVIĆ (15.10.24 14:46:29)

Mislim da se radi o jednom važnom i korisnom predlogu zakona, posebno sa aspekta borbe protiv korupcije, posebno ako imamo u vidu da smo nekako nakon nekoliko godina uspjeli da oslobodimo Agenciju

za sprječavanje korupcije i da smo uspjeli nekako da pokušamo da napravimo taj prvi korak da od nje stvorimo agenciju koja bi trebala da bude profesionalna i korisna svim građanima Crne Gore, umjesto one koja je bila u stvari Agencija za zaštitu korupcije i koju je prema svojoj mjeri formirao nekadašnji režim.

Dakle, predlog zakona je od velike važnosti jer smo bili svjedoci da smo proteklih godina da je jedan broj funkcionera bivšeg režima imao imovinu u inostranstvu koju nije prijavljivao ovdje u Crnoj Gori na ko zna kojim destinacijama od Paname do ... što bi se reklo ali zbog nečinjenja tadašnjeg Tužilaštva i sudstva prosto nije moglo da to bude procesuirano pa sada evo u prilici smo da pozovemo Specijalno državno tužioca pozovemo uopšte Specijalno državno tužilaštvo da počne da se bavi ovim temama koje su rekao bih od krucijalne važnosti za budućnost Crne Gore, a to je demontaža nekih djelova bivšeg režima koji su bili usko skopčani sa organizovanim kriminalom i korupcijom takođe da je dobro da ovim sporazumom imamo direktnu administrativnu razmjenu podataka koji se odnose na prijavljenu imovinu između strana potpisnica sporazuma, što značajno pojednostavljuje, očigledno ove procedure i čini i dalje na efikasnosti.

Dakle, govorio je gospodin Đurović malo prije i dobro je što je pomenio u aferu vezano za Pandora papire u kojoj je umiješan bivši predsjednik Crne Gore, bivši predsjednik Vlade Crne Gore imamo objavljenu dokumentaciju o sklapanju tajnih ugovora a koja se tiču upravljanjem imovinom preko mreže of šor kompanija i pozivam Specijalnog državnog tužioca da odgovori šta se dešava po ovom pitanju. Znamo da je SDT zatražilo svojevremeno preko Interpola informaciju o ovim transakcijama i na tome se završila, znamo da je sada pritvoreni Milivoje Katnić u tom trenutku samo tražio pismeno izjašnjenje od strane Đukanovića. Takođe u skladu sa temom a o imovini u inostranstvu prisjetimo se i tokom 2021.godine, otkriveni sudski dokument. Znači, moramo da se prisjetimo nekih afera koje nemaju epilog u kome predsjednik Crne Gore, tadašnji Milo Đukanović označen kao čovjek koji je sarađivao sa Koza nostrom, a to sigurno nije legalna jedna organizacija i doveden je u vezu sa albanskim naftnim tajkunom Rezartom Tačijem, koji je pronevjerio milione za račun uopšte takođe Koza nostre i svjedok u ovom slučaju podijelio sa sudom svoj razgovor sa Milom Đukanovićem u kom se spominju planovi o ulaganju u Prvu banku.

Dakle, ovdje se takođe radi o sumnji u inostrane neke aranžmane u inostrane račune u inostranstvu takođe pozivam Specijalnog državnog tužioca da odgovori javnosti šta se desilo vezano za ovaj slučaj i takođe ovo samo ovako izvlačim iz jednog dijela nekih afera mogao bih dva dana da pričam o ovome.

Takođe, Đukanović je krajem 2006.godine, osnovao of šor firmu na Kipru čije postojanje nije prijavio crnogorskim nadležnim institucijama nije prijavio ASK-u nije prijavio ni ostalim institucijama, ali je i tvrdio je da ne postoji ta of šor firma, ali onda je naknadno priznao da jeste osnovao firmu na Kipru, insistirajući na tome da preko te firme nije obavljan ni jedan posao, niti da je ta firma imala promet.

Ovo čisto govorim da bih nekako predložio ovako kao poslanik Specijalnom državnom tužiocu da se bave ovim važnim pitanjima i da istaknem i da poručim Agenciji za sprječavanje korupcije da je vrijeme da se počnu baviti i ako su se desile već promjene da se počnu baviti ovim temama, da su se stekli uslovi da se zakoni najzad primjenjuju na sve od mene prvo, pa do pomenutog gospodina Đukanovića.

Prvo, ASK da počne da se bavi, takođe i SDT i svi ostali, jer prvenstveno ASK je bio kontaminiran djelovanjem struktura bivšeg režima.

Hvala evo mislim da sam bio brz.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:51:32)

Hvala, gospodine Vučurović.

Javio se za riječ gospodin Nikolić, vi ste potrošili vrijeme, a kako su iz prethodnog kluba takođe potrošili vrijeme i vama ću dati dva minuta da kažete šta imate.

ANDRIJA NIKOLIĆ (15.10.24 14:51:51)

Poštено potpredsjedniče Camaj, zahvaljujem na prilici da vam ja u dva minuta kažem nešto na temu aktuelno predloženog zakonskog rješenja koje ako je suditi po onome što je u njegovom sadržaju treba da doprinese boljoj međudržavnoj saradnji zemalja regiona. Prije svega i očekuje se od zemalja regiona da stave potpis i paraf na ovaj sporazum Crna Gora će ratifikacijom to učiniti, ali ostaje da učešće u ovom sporazumu uzme još i Republika Srbija je li tako ministre. Tu po meni dolazimo do ključnog pitanja koje opterećuje stabilnost u regionu Zapadnog balkana, a riječ je o selektivnosti i o ne mogućnosti da razmjenjujemo informacije sa nadležnim državnim organima Republike Srbije. Ne samo po pitanju imovine naših državljana, već i o nizu drugih važnih pitanja koja se prije svega tiču dvojnog državljanstva. Koja se prije svega tiču duplih birača koji imaju duplo mjesto prebivališta i u Crnoj Gori i u Srbiji, a vjerovatno neki i troduplo u Bosni i Hercegovini odnosno Republici Srpskoj. Tako da mi dolazimo do jedne situacije u kojoj se vrtimo u začaranom krugu, đe pokušavamo do kraja da harmonizujemo naše zakonodavstvo sa pravnom tekovinom

Evropske unije uz to i da realizujemo neke regionalne međudržavne sporazume i ugovore koji nažalost ne obezbjeđuju punu funkcionalnost.

Na kraju će i ovaj sporazum zavisiti od toga da li će na njega staviti Republika Srbija. Što znači da će puna efektivnost ovog sporazuma biti moguća tek onda kad Srbija da zeleno svjetlo za njegovu realizaciju. Tako da je vrlo upitno da li će do realizacije doći, a ono što je moja molba za vas kao za ministra pravde je da pokušate novim urgencijama, da od nadležnih državnih organa Republike Srbije, zatražite informacije koje se tiču unutrašnjeg pravnog i političkog poretka u Crnoj Gori. Jer, kao što znate u Crnoj Gori, pravo glasa ostvaruju ljudi koji na to nemaju pravo, odlučuju o sudbini Crne Gore. Kao što znate mi smo pokrenuli taj točak i mi ćemo taj proces dovesti do kraja u saradnji sa našim međunarodnim partnerima i svima koji budu željeli da daju konstruktivan doprinos u ovom pitanju, a tu presudna uloga treba da bude Vlade Crne Gore, jer Vlada Crne Gore vodi unutrašnju i vanjsku politiku. O ovim pitanjima će biti obaviješten Brisel, danas imamo veoma važan sastanak sa predstavnicima međunarodne zajednice gdje ćemo sa njima podijeliti informacije koje su u našem posjedu, a očekujemo od Vlade Crne Gore od Tužilaštva, od Ministarstva unutrašnjih poslova da do kraja dovedu ovu stvar u institucionalnom smislu. Jer, mi smo ovđe nemoćni ukoliko Republika Srbija ne dostavi tražene informacije i ona ih neće dostaviti tamo gdje god bude imala interes da ih ne dostavi. Kao što nam se ne dostavlja informacija o dvojnog državljanstvu predsjednika Skupštine Andrije Mandića, koji nelegalno sjedi na toj poziciji. Zato što je ušao u državljanstvo Republike Srbije nakon 2006.godine, za Milojka Spajića smo dobili prontno da je u nelegalnom posjedu dvojnog državljanstva i njemu je to državljanstvo po sili zakona oduzeto odnosno on se sam odrekao srpskog državljanstva.

Dakle, pozivam vas i time završavam potpredsjedniče uz zahvalnost što ste mi dozvolili da prekoračim vrijeme koje ste mi ustupili, veoma je važno kako će se u ovoj situaciji postaviti Vlada. Ovaj proces može da vodi opozicija u nedostatku aktivne participacije izvršne vlasti, ali bi bilo dragocjeno i krucijalno važno da Vlada Crne Gore, Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Državno tužilaštvo dovedu ovu stvar do kraja.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 14:56:43)

Hvala, gospodine Nikoliću.

Po istom principu ću dati poslaniku Bojoviću minut.

Izvolite, gospodine Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ (15.10.24 14:56:55)

Poštovani ministre, uvaženi građani,

Mislim da smo svi svjesni da ukoliko kao država i društvo ne želimo da nam se desi da nam ponovo kriminalni klanovi vladaju ovom državom, da upravljaju ovom državom da sa svojim partnerima iz vrha državne vlasti prave novu spregu organizovanog kriminala i državnih institucija, ukoliko ne želimo da nam organizovane kriminalne grupe ponovo zarobljavaju naše institucije moraju biti procesuirani najviši nosioci organizovanog kriminala i visoke korupcije u Crnoj Gori. Oni koji su bili nosioci u višedecenijskom periodu, prije svega, iz vrha tadašnje državne vlasti. To je važno i radi uspostavljanja novog sistema vrijednosti u ovoj državi, radi poruke koju šaljem našim građanima pogotovo mladim ljudima u Crnoj Gori da li je pametno i da li se isplati ulaziti u visoku korupciju i organizovani kriminal. Ukoliko ne bude procesuiran onaj sastav ljudi koji su u vrhu državne vlasti praktično organizovali čitavu tu spregu snažno podržavali kriminalne grupe ili se uzajamno podržavali i sarađivali mi smo kao država i društvo u najvećem mogućem problemu i džabe donosimo sve zakone. Želim da vjerujem da u ovom trenutku niko ne vrši pritisak na gospodina Novovića i na gospodina Markovića. Takođe želim da vjerujem da je u međunarodnoj zajednici sazrela svijest da je veoma važno da se u Crnoj Gori procesuiraju svi ključni nosioci organizovanog kriminala i korupcije. Ne bi bilo dobro ukoliko bilo ko iz vrha tužilaštva i bezbjednosnog sektora bilo koga želi da zaštiti. Vi ste gospodine ministre neko ko ima veliki zadatak pred sobom još imamo mnogo posla da uradimo u smislu građenja sistemskog okvira za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. Stotine miliona eura su opljačkane od ovih građana. To je još jedna dimenzija ne samo vrednosna nego i finansijska. Građani očekuju da se te pare vrate kako bi bile uložene u razne projekte koje treba da realizujemo, a zadužujemo se jer su nam pare odnesene iz ove države. Dakle, moramo raditi na rasvjetljavanju udžbeničkih primjera privrednog kriminala i visoke korupcije u procesima privatizacije i ne samo tada i ne samo u tim slučajevima nego u slučajevima raznih vrsta šverca u Crnoj Gori koji je cvjetao decenijama. Utvrđivanje porijekla imovine je nešto na čemu dodatno gospodine ministre moramo da radimo sistemski, zakonodavno, institucionalno. Takođe, da se radi na nezastarijevanju krivičnih djela iz prošlosti od '90-ih godina na ovamo i da se razmisli najozbiljnije o formiranju specijalnog suda jer vidimo da imamo problem sa sudstvom i da se u tom specijalnom sudu

izaberu najčasnije sudije koje će pošteno suditi, a ne da nam se dešava da se 20 puta odlaže početak suđenja Vesni Medenici koja je na slobodi i da se prihvata jemstvo Aleksandru Mijailoviću optuženom za takva krivična djela za koja je optužen i da mu je dozvoljeno da se brani sa slobode. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 15:00:31)

Hvala, gospodine Bojoviću.

Gospodine Stjepoviću, imate od kluba još minut daću vam riječ samo prije gospodin Laković se javlja za komentar na izlaganje Andrije Nikolića.

Izvolite, gospodine Lakoviću.

MIODRAG LAKOVIĆ (15.10.24 15:00:46)

Hvala, predsjedavajući.

Slušao sam izlaganje kolege Andrije Nikolića i podržavam njegove stavove kad je u pitanju odnos među državama koji treba da se bazira reciprocitetu, da taj odnos treba da bude na bazi onoga što su zaista međunarodni standardi i međunarodni sporazumi i javnost je imala prilike da vidi da je sa druge strane postojala određena selektivnost kad su u pitanju neke provjere po pitanju državljanstva. Takođe, slažem se kad su u pitanju birački spiskovi da tu treba da bude obostrana transparentnost i da bi to na obje državne adrese pomoglo da izborni procesi budu fer i poštjeni. Kad je govori kolega Nikolić o urgenciji koju treba uputiti na trenutak sam pomislio da će kolega pomenuti urgenciju kad je u pitanju izručenje gospodina Svetozara Marovića, a na bazi pravosnažne sudske presude koja je opet na bazi sporazuma o priznanju krivice izrečena i vjerujem da je kolega moguće propustio da to pomene i predlažem da to bude naša zajednička inicijativa prema ministru pravde danas da zajednički zamolimo ministra pravde da obnovi tu inicijativu kad je u pitanju izručenje Svetozara Marovića jer je crnogorsko društvo takođe opterećeno i tim problemom obzirom da je u pitanju bilo teško krivično djelo i vjerujem da kolega Andrija Nikolić ima tu vrstu razboritosti i tu vrstu inicijative. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 15:02:35)

Hvala, gospodine Lakoviću.

Ima pravo na odgovor, gospodin Nikolić.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (15.10.24 15:02:40)

Zahvaljujem, na komentaru kolega Lakoviću.

Nadam se da ne sumnjate da bih bilo kad sa bilo kog mjesta podsticao na nepostupanje u skladu sa zakonom. Uvijek podstičem da se postupa u skladu sa zakonom. Mislim da je ovaj predlog zakona suštinski važan ne da bi se selektivno primjenjivao nego da bismo znali koja lica iz crnogorskog Parlamenta, iz crnogorske Vlade, iz crnogorskog javnog života uopšte iz crnogorskog društva imaju nelegalno dvojno državljanstvo, imaju nelegalno mjesto prebivališta, ali isto tako i imaju određene nekretnine u drugim državama da vidimo kakvi su čiji imovinski kartoni i koliko su ti imovinski kartoni u dizbalansu sa građanima Crne Gore koje oni predstavljaju. To je prvorazreni interes ove političke generacije i ovog saziva Parlamenta. Što se naših imovinskih kartona tiče oni su dostupni svima uključujući i nadležne organe da dođu da provjere od čega živimo i kako živimo svi ljudi koji sede u Poslaničkom klubu Demokratske partije socijalista svi do jednog.

Što se tiče Svetozara Marovića pridružujem se vašem apelu naravno, ali zaboravili ste da Svetozar Marović podržava vaše koalicione partnere ili možda nijeste gledali one video zapise u susret parlamentarnih izborima 2020. godine kada je podrška Svetozara Marovića otišla Demokratskom frontu i Koaliciji Za budućnost Crne Gore. E ako nijeste imali ste reprizu 2023. godine u susret lokalnim izborima u Budvi tako da mislim da Svetozarom Marovićem ima ko da se bavi, nadležni organi Crne Gore i nadležni organi Republike Srbije. Gospodin Marović je priznao krivicu pred nadležnim organima Crne Gore potpisao sporazum. On se trenutno prema onome što vidimo nalazi u Republici Srbiji koja je odgovorna za njegov status i za njegovo eventualno izručenje Crnoj Gori jednako kao što će biti odgovorna i za primjenu ovog sporazuma ukoliko ovaj sporazum bude ratifikovan od svih država članica koje su ga prthodno inicirale. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 15:05:19)

Hvala, gospodine Nikolić.

Sada riječ ima gospodin Stjepović zadnji diskutant za danas.

Izvolite, gospodine Stjepoviću.

DUŠKO STJEPOVIĆ (15.10.24 15:05:28)

Hvala, potpredsjedniče Camaj.

Evo mislim da malo ima više od minut, ali evo u minut ne znam hoću li uspjeti da vas pozdravim sve.

Gospodine ministre pravde, nisam mislio zaista da se javim, ali me uvijek ovako neke interesantne diskusije ponukaju. Zaista sam pomislio od nekih prethodnih govornika kad su počeli da vam se obraćaju sa određenim urgencijama ili sa zahtjevom da vi neku urgenciju obnovite isto sam pomislio kao i gospodin Laković da će da se onako zamoli da vi ponovite urgenciju ka nadležnim organima u susjednoj nam državi gdje se je li krije ili nisam siguran da li se više krije Svetozar Marović ne zbog toga što je podržao ovog ili onog nego zbog toga što je izvršio krivična djela dok je bio na čelu ili potpredsjednik partije ili na čelu jednog opštinskog odbora ili šta li je već u tom trenutku obavljao jedne druge partije koja zaboravlja iz čijih krugova se zaboravlja urgencija ka tome. Nije Svetozar Marović priznao da je član, odnosno šef organizovane kriminalne grupe zbog djela koje je radio tako što je podržavao ovu ili onu partiju, nego zbog toga što je radio krivična djela možda u ime neke druge partije ili makar ne u ime nisam siguran da li je to čak i rekao nego zbog toga što mu je ta partija omogućila da bude tu gdje jeste i na tom položaju i da zloupotrijebi taj položaj. Vi kao pravnik molim vas da mi pomognete takođe u vezi sa još jednim pošto se ovdje pominju birački spiskovi i upis njihov i ispis njihov ili brisanje s biračkih spiskova, da mi kažete šta je, koje je krivično djelo, da li izazivanje panike ili zbunjivanje javnosti, to što nekoliko dana u susret izborima, 3.300 lica se sa jednog presa najavi, pa se onda predizborni dan u neradni dan posle čak radnog vremena dostavlja spisak i kaže da u njemu ima 2.300 birača, a kad je MUP to provjerio, onda poslije svega toga dolazimo da je 1.900 imena tamo u tom nekom famoznom spisku od čega je 1.905 upisano prije 2020.godine.

Dakle, ne jedan jedini tamo nije bio da je upisan u vremenu ove Vlade. Kako se to zove? Recite mi kao pravnik je li to zbunjivanje javnosti, je li to izazivanje panike i kako se zove takođe još pošto mislim da je i to pravna definicija, ja bih mogao da je nazovem jedan svojevrsni fašizam da se ljudima tablice skidaju sa auta u Podgorici, ja lično sam zainteresovan za to pitanje pošto znam lično čovjeka koji je došao na sahranu ođe i da mu se skidaju tablice da ne može da se vrati u zemlju odakle je. Kako se to naziva hoćete mi reći, je li to fašizam, šta je to? Kako se naziva nešto što se nikako ne osudi znate? Jer ako već niste postoji to u pravu izvršili neko krivično djelo, a onda bi makar morali da se osvrnete na to pogotovo ako ste javni funkcioner ili ako ste u javnosti opšte prisutni, iako osjećate potrebu da sve živo komentarišete osim to, a možda je to posljedica nekih vaših prethodnih odluka i dana koje ste u javnosti onako širili u smislu izazivanja panike i zbunjivanje javnosti nekoliko dana pred izbore. Ne interesuje me to što nije pomoglo izborom rezultata, to me ne interesuje i da li je ili nije. Interesuje me da to ne ostane neraščišćeno, jer mi kao zemlja ako hoćemo da budemo prijateljska prema svakome možemo mi možda da imamo različite aršine i različite pristupe u tome kako ćemo da se organizujemo ili kako ćemo da se odnesemo prema nekoj vlasti. Ali prema svim građanima, a pogotovo nama susjednih država moramo da budemo prijateljski raspoloženi ne prema jednim ovako prema drugima onako nego prema svima isto prijateljski raspoloženi, pogotovo ako hoćemo da budemo i turistička država i da očekujemo turiste iz tih država da dođu ovdje, a ne da im skidamo tablice i izazivamo jednu opštu paniku i nered i kažem vam ljudi koji su došli na vjenčanja, na sahrane, da ih svrstavamo u sve isti koš i da ne pitamo ni što su tu nego samo im se skinu tablice svojevrsni fašizam - knjiški primjer i užasno je što iz tih redova koji su možda i podstakli takvo ponašanje jednu osudu takvog čina čuli nismo, a ovdje se drže lekcije iz prava i morala. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 15:10:11)

Hvala, gospodine Stjepoviću.

Evo kao doprinos ovoj diskusiji samo da kažem da ćemo i mi podržati ove zakone da ne uzmem sad riječ posebno za to, jer ćemo sve što je evropsko i sve što je doprinos euro agendi Crne Gore biti podržan od strane nas poslanika iz foruma i mislim iz albanskih stranaka. Kako je ovaj završno sa diskusijama dozvolite mi prije nego što dam završnu riječ ministru da pročitam jedno obavještenje, obavještavam vas da je Državna izborna komisija podnijela izvještaj po popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa izborne liste Zajedno za

budućnost koja ti pripada Danijel Živković DPS, SD, DUA i LP pa saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da je podnošenjem izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat doktoru Elviru Zvrko.

U svoje i vaše ime čestitam našem novom kolegi. Tako da gospodin Zvrko ako je tu može da bude već dio tima, a sada završnu riječ dajem ministru gospodinu Božoviću.

Izvolite gospodine ministre.

BOJAN BOŽOVIĆ (15.10.24 15:11:38)

Hvala, predsjedavajući.

Zaista je bilo zadovoljstvo slušati prije svega činjenicu da danas imamo čini mi se potpuno saglasje ili potpunu saglasnost po pitanju zadate teme, odnosno potvrđivanje ovog Međunarodnog sporazuma i ako dozvoljavate samo bih se osvrnuo na nekoliko čini mi se važnih stavki. Po pitanju aktivnosti koje Ministarstvo pravde planira da preduzima podsjetio bih još jednom da smo mi kontinuirano u procesu reforme krivičnog zakonodavstva i da i te kako vodimo računa o tome kolika je sankcija propisana za određeno krivično djelo. Ne postoji ja vjerujem niko ne u ovoj sali nego mnogo šire kao što je i rekao dr Abdić ko je zadovoljan trenutno kaznenom politikom od strane prije svega sudova u Crnoj Gori. Čak i analiza Vrhovnog suda iz 2018.godine, ali i kasnije je ukazivala na nedovoljno visoku kaznenu politiku. U Ministarstvu pravde su nam poprilično vezane ruke po pitanju modaliteta u odnosu na to. Jedino što mi možemo raditi je da raspon između kazni bude što je moguće razumniji. Da ako damo opseg od dvije do deset godina probamo da utičemo na to da ipak ne idemo non stop kad dvije, a možda nekad i niže, to je čini mi se nedopustiva praksa. Radićemo na tome da se ovo smanjuje. Nije rešenje naravno samo time što ćemo da podignemo sankciju. Naš krivični zakonik je jedan od najstrožijih u Evropi sa aspekta sankcija. Međutim, očigledno da je imeplementacija na mnogo nižem nivou. Po pitanju poglavlja 23 naravno Ministarstvo pravde moja malenkost i svi mi zajedno siguran sam da ćemo biti uvijek saveznici. Nemamo mi druge ni namjere ni puta bez ka Evropskoj uniji i moja ideja će biti želja i moja vizija da do kraja 2026.godine zatvorimo kao poslednje poglavlje - poglavlje 23. U pregovaračkom procesu time se zaokružuje priča.

Zahvalan sam naravno i vama uvaženi poslanice, što ste nas podsjetili da hronologiju nastanka ovog sporazuma. To je upravo na fonu onoga iz mog prvog dijela obraćanja. U prvom dijelu ove sjednice jesam i ja nebrojeno puta isticao da apsolutno ni jedna aktivnost ne želim da se pripisuje meni ili trenutnom menadžmentu u neke institucije već u kontinuitetu rade jer samo tako možemo naprijed.

Kada govorimo o saradnji pa nama papirima i svemu ostalom u borbi protiv korupcije tu je jako važna sistemska uvezanost ne samo unutar ove države već i sa međunarodnim partnerima. Na tom fonu želim da istaknem sledeće. Mi ćemo 28-og ovog meseca imati ministarski forum koji organizuje Evropska unija, potpredsjedavanje Mađarske i koji će biti kod nas u Budvi gdje ću tom prilikom imati mogućnost da i sa ministrima pravde, uvažanim kolegama iz regiona otvorim niz ovih pitanja koje smo mi danas otvorili, a to je i pitanje ratifikacije Sporazuma od strane drugih država i pitanje Svetozara Marovića, ali i mnogih drugih pitanja koje nas opterećuju i nadam se da ćemo nakon toga imati neke konkretnije i bolje rezultate po ovim i sličnim pitanjima.

Za kraj, gospodin Stijepović je pomenuo ponašanje i postupke koji su bili tokom izbornog dana u Podgorici, razumjećete zašto ja iz pozicije ministra pravde ne smijem kvalifikovati da djela i ne želim da ulazim u to. Možda bi neko drugi to i činio ili neko činio ko je bio u moje pozicije ranije, ali apsolutno se nadam da će i Osnovno državno tužilaštvo, a možda i neka druga ukoliko je riječ o organizovanim akcijama ubrzo nas upoznati sa radnjama koje su preduzete u konkretnim situacijama, a i predstavnik Ministarstva pravde u tužilačkom Savjetu će tražiti konkretne odgovore na ovakva pitanja i u ovakvim i u sličnim situacijama gdje god mislimo, a saglašćemo se vjerujemo svi gdje god mislimo da je došlo do neke povrede bilo čijeg prava. Mislimo da je neophodna, prontna i jasna reakcija nadležnih institucija. Još jednom se svima zahvaljujem i za pažnju i za ukazano vrijeme i povjerenje i nadam se da ćemo se ubrzo ponovo vidjeti, budite slobodni da nas kontaktirate kad god mislite da je to potrebno. Hvala još jednom.

Nijesam, kolega Nikoliću. Pomenuo sam da ćemo i na ovim sastancima u okviru ministarskog foruma otvoriti sva pitanja koja se tiču, između ostalog i ako naravno znamo svi po pitanju, nabrojao sam ih nijeste slušali. Malo prije sam rekao vjerovatno vam je pala pažnja. Ponovo ću ih pomenuti, ali nije ništa zgoreg, naravno izborna zakonodavstva da ne zaboravim znate da je ključ u ovom Parlamentu, ključ je u ovoj Skupštini u saglasju i saradnji između predstavnika naroda, a sa druge strane vjerujem da će kao što je i rekao uvaženi poslanik i Ministarstvo unutrašnjih poslova, ali i druge institucije reagovati u odnosu ... Hvala još jednom.

NIKOLLA CAMAJ (15.10.24 15:17:29)

Hvala vam, gospodine ministre.

Ovim konstatujem da je pretres završen. Izjašnjavanje, glasanje smo ostavili u 16 časova. Molim vas da u 16 časova budemo ovdje radi izjašnjavanja. Pauza 45 minuta. Hvala.
Prazna traka

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (15.10.24 16:11:37)

Dame i gospodo, poštovani poslanici,

Prelazimo na izjašnjavanje - Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju i izvršenju stranih presuda u građanskim ili privrednim stvarima. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasao je 51 poslanik, svih 51 za, nema protiv, nema uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju i izvršenju stranih presuda u građanskim ili privrednim stvarima.

Predlog zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhu provjere izjava o imovini. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 50 poslanika, svih 50 za, nema protiv, nema uzdržanih. I prije nego što zaključim današnji rad ne zaključujem zasijedanje, želim da konstatujem da smo danas uradili jednu veliku stvar da smo dobili rezultate popisa, želim da se zahvalim svima vama iz Skupštine, svakom poslaniku, dali smo veliki doprinos tome da se popis organizuje, da se zahvalim Vladi, posebno MOSTAT-u, a takođe ne mogu da izdržim a i da zahvalim svim onim ljudima koji mi danas šalju non-stop poruke "Veseli se, srpski rode". Hvala vam. Živjeli.